

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCije SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Br. 1/2012

kazalo

Uvodno slovo		Događanja i zbivanja	
NA POLOVICI PUTO	3	DUHOVNE VJEŽBE U ZAGREBU	27
VAŽNIJA DOGAĐANJA	5	DUHOVNE VJEŽBE MINISTRANATA	28
NAŠI JUBILARCI	5	80. ROĐENDAN FRA ANTUNA GAŠPARIĆA	28
Izvanredni provincijski kapitul		65 GODINA SVEĆENIŠTVA FRA ZVONIMIRA ZLODIJA	28
SAZIV KAPITULA	6	PREDSTAVLJENA INTERNETSKA STRANICA NAŠIH BOGOSLOVA	29
POPIS KAPITULARACA	7	MLADI PREMA ASIZU	29
Naša Provincija		POSTAVLJEN MOĆNIK SV. ANTUNA	30
20. SJEDNICA DEFINITORIJA	8	<i>Franjevačka obitelj</i>	
ZAJEDNIČKI SUSRET SA SLOVENSKIM DEFINITORIJEM	8	VIJEĆE FRANJEVAČKIH OBITELJI ZASJEDALO U SPLITU	31
21. SJEDNICA DEFINITORIJA	9	SEMINAR ZA DUHOVNE ASISTENTE	32
22. SJEDNICA DEFINITORIJA	10	DANI SV. KLARE U MIKULIĆIMA	33
Susreti		<i>Izlog</i>	34
SUSRET GVARDIJANA I PROVINCIJSKE UPRAVE	11	<i>Prilog</i>	
VERITASOVО ZAHVALNO HODOČAŠĆЕ	24	Fra Raffaelle De Muro: USTANOВE, NASLJEDOVANJE KRISTA DANAS	35
Planovi		Bilten ZAJEDNO (dio)	43
II. PASTORALNI KOLOKVIJ	25		
SUSRET/SREĆANJE U ŠIBENIKU	26		

Fraternitas službeno glasilo *Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca*

Br. 1/2012

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio i odgovara:
Ljudevit Anton Maračić
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:

ISSN 1332-7941

uvodno slovo

NA POLOVICI PUTO

Draga braćo,

o Uskrsu će se navršiti dvije godine od našeg Redovitoga provincijskog kapitula, na polovici smo puta, pa je dobro malo zastati i uprijevši pogled unatrag odvagnuti minulo razdoblje, obaviti mali ispit savjesti. U tome će nam pomoći Četverogodišnji provincijski plan (CPP), izrađen i prihvaćen na kraju spomenutoga kapitula.

Podsjećamo, ovaj dokument izglasani je gotovo jednodušno, pa se može reći da predstavlja plebisitarnu želju i odluku Provincije da u razdoblju do idućega Redovitoga kapitula ostvaruje i slijedi iznijete smjernice i prijedloge. CPP pred sve nas je stavio neke prioritete, neke zaključke i smjernice kojima treba posvetiti posebnu pažnju, jer zasigurno imaju prednost pred ostalim. Provincija uočava osobitu važnost i ističe to kao nešto o čemu provincijska uprava, ali i sva ostala braća Provincije, trebaju voditi osobitu brigu. U našem prigodnom ispitu zato i polazimo od spomenutih prioriteta.

Krećemo redom:

1. Unutarnja povezanost: Nužnost međusobnog prihvaćanja i pomirenja. Tu bismo mogli zastati i vjerojatno prekinuti daljnji tijek ispita. Slažemo se da tu dosta, poprilično, škripi i zapinje. Bilo je pokušaja, bilo je i hrabrih iskoraka, ali još uvijek to ostaje bolno pitanje u našim uzajamnim odnosima. Zato ovaj prioritet s pravom zauzima prvo mjesto u popisu kapitulskih smjernica i prijedloga i potvrđuje opravdanost što je stavljen odmah na početku. Sve drugo je zapravo od drugotne važnosti.

Ono što je uslijedilo kao mali pokušaj konkretizacije ovog prioriteta samo donekle ublažava gornje priznanje. Jest, provincijska uprava dosta je pojačala veze s mjesnim bratstvima. Kao provincialni ministar pohodio sam neformalno više puta sve samostane (neke čak pet-šest puta), održano je više sjednica provincijskog definatorija izvan Za-

greba, ali je ipak to ponajprije bio plod trenutne potrebe, kratke inspiracije ili svečarskih prigoda. Održani su dosad susreti područnog karaktera u jakim liturgijskim vremenima, kao i protekle Korizme, tako će se vjerojatno i nastaviti, što doista može samo koristiti i unaprijediti povjerenje i poznavanje, ali ipak ne i mijenjati radikalno ustaljene poglede i odnose, posebno unutar samih mjesnih bratstava, jer to ponajviše ovisi o svakome pojedinačno. Rad na komunikaciji putem informiranja dobro se uhodao, sva braća mogu brzo i dosta detaljno biti upoznata s onim što se trenutno događa u samostanima i sjemeništima, možda bi trebalo dodatno poraditi na dubljoj i stalnijoj povezanosti s braćom izvan Provincije.

Provincijska uprava je oživjela i pokušala počati osjećaj solidarnosti prema potrebnijim samostanima akcijom koja je već ranije bila prozvana »Fraternitas«, pa je tako o Božiću u dvjema godinama koje su za nama organizirana konkretna akcija solidarnosti prema nekim našim samostanima. Nije u tome toliko važan financijski trenutak, već mnogo više razvijanje osjećaja da smo svi sve, da nismo samo članovi jednoga mjesnog bratstva, nego provincijske zajednice, štoviše, cijelog Reda franjevaca konventualaca.

I kao mali dodatak ispitu savjesti s obzirom na posljednji zaključak ovog prioriteta, koji se odnosi na uzdržavanje od ulaženja u nova ekomska izdvajanja radi gradnja i obnova, valja priznati da se Provincijska uprava ipak nije dosljedno držala toga. Poznato je da smo u prvoj godini mandata obnovili prostorije Malog sjemeništa u Zagrebu, posve preuredili Provincijsku knjižnicu, donekle obnovili prostorije Provincialata i izvršili još neke temeljite restauracije u Zagrebu (sobice bivše zajednice sestara u Topničkoj, na primjer). Učinjeno je to u vidu predviđenog (i potom ostvarenog) gašenja velike povlastice oslobođanja vjerskih zajednica od PDV-a (tada je iznosio 23%) na donacije iz inozemstva. Time smo ipak uštedjeli gotovo četvr-

tinu iznosa koji bi trebalo isplatiti da nismo požurili. Nakon toga su utihнули svi obnovni radovi, bar što se tiče zagrebačkog zdanja, a Provincija je samo podržala i financijski potpomogla neke samostane koji su se našli u potrebi ali i mogućnosti da izvedu neke dublje zahvate.

2. Trajna formacija: Na drugom mjestu naših provincijskih prioriteta našla se i potreba trajnog usavršavanja, bilo intelektualnoga, bilo pastoralnoga, bilo duhovnoga. Potrebu posvećivanja veće pažnje boljem poznavanju našeg zakonodavstva, posebno u vidu pripremnih radova na obnovi Konstitucija, pokušali smo donekle zadovoljiti održavanjem prošlogodišnjih duhovnih vježbi i izdavanjem nešto prikladne literature, ali još uvjek dosta zaostajemo za mnogim provincijama. Tiskali smo, u duhu smjernica tog prioriteta, i novo izdanje dosadašnjih Ustanova, s uvrštenim promjenama koje su nastale posljednjih petnaestak godina. Nemamo povratnih informacija kako je to primljeno kod braće.

S obzirom na bolje osmišljavanje obvezatnih petodnevnih susreta mlade braće pokušali smo to povezati s prijedlogom da se organiziraju susreti trajne formacije i za ostalu braću. Prošlogodišnji pokušaj kvalitetno je popravio dosadašnju sliku ovih i ovakvih susreta, ali je broj sudionika daleko od želja. Ove jeseni nastavljamo s ovim iskustvom, u nadi da će osjećaj potrebe stalnog usavršavanja, duh trajne formacije, postati ne samo dužnost nego i potreba svih nas, i starijih, kao i mlađih. Tu treba još jako mnogo poraditi. A šansu da se za neke »interesne skupine« braće priredi skup takve vrsti vidimo u prošlogodišnjemu prvome pastoralnom kolokviju (o čemu svjedoči prigodno tiskano izdanje radova), iza kojega će, nadamo se, ove godine uslijediti drugi takav susret.

3. Preispitivanje djelatnosti i nazočnosti: Upravo tema s kojom se Izvanredni provincijski kapitol za dva mjeseca ima suočiti. U tom smislu, prema smjernicama našega ČPP-a nedavno je odaslan upitnik, na koji je dosad odgovorilo više od polovice braće, ali se nadati da će još veći interes sve braće potvrditi važnost suočavanja s ovim teškim i osjetljivim problemom.

Odluku ČPP-a da se sazove Izvanredni provincijski kapitul na tu temu upravo nastojimo ostvariti i traju završne pripreme, o čemu će braća koja dolaze na kapitulski sabor dobiti i pripremne materijale. Kakve će rezultate donijeti ovaj skup i kakav će biti odjek nakon njega, zasad spada u buduće vrijeme, koje nije predmet ovoga dvogodišnjeg ispita.

Završni osvrt. Gledano s formalne strane, moglo bi se zaključiti da je veći dio prijedloga, smjernica i zaključaka našega Četverogodišnjega provinčijskog plana ostvaren, makar sve to ima samo izvanjski privid. Ostaje ne samo konstatirati da najviše zapinje prvi prioritet, a to je naše uzajamno uvažavanje, bratska povezanost i međusobno prihvaćanje, nego da to ostaje kao ozbiljna obveza svih nas, ne samo do kraja ovoga četverogodišta, nego stalno. Malo, jako malo se na tome uradilo i postiglo, zato ovdje možda najviše vrijedi poziv sv. Franje, kako je i oslovljen naš ČPP, »POČNIMO BRAĆO, jer smo dosad malo ili ništa učinili!«

Tim pozivom izražavam svima uskrsne čestitke
želeći od srca i iskreno - svima ali i sebi -

FELIX ALLELUJA!

*fra Ljudevit Maračić,
provincijalni ministar*

NAŠ JE USTO SPASITELJ IZ GROBA, VESEL'TE SE, O KRŠĆANI!

**SVAKA SKRŠENA JE ĐAVLU ZLOBA,
KRASNI SVANUŠE NAM DANI.**

SAD PAKLU STRTA JE OBLAST
I ODUZETA NJEMU VLAST.

ALELUJA, ALELUJA, ALELUJA!

VJEĆNE SREĆE LUČ ZASINU SJAJNA, SLOBODE PRAVE ETO ČAS.

HIMNA STOGA, HIMNA VELIČAJNA NEK SE DIŽE K NEBU U SAV GLAS.

**DA SPASITELJA SLAVI VIJEK
I NJEMU DAJE HVALU TEK.**

ALELUJA, ALELUJA, ALELUJA!

VAŽNIJA DOGAĐANJA U PRVOJ POLOVICI GODINE

- * **10. do 14. travnja:** Asiz, međunarodni susret juniora (klerika) triju europskih konferencija (CIMP, CEC, CEO), uz sudjelovanje njihovih odgojitelja i poglavara;
- * **15. do 17. travnja:** Zagreb, studijski skup (pod vodstvom fra Janeza Kurbusa) više predstavnika CEC-a na temu konventualnosti;
- * **21. travnja:** Padova, zahvalno hodočašće u organizaciji »Veritasa«, u povodu 50. obljetnice izlaženja lista;
- * **24. travnja:** Zagreb, svečana proslava 50. obljetnice izlaženja »Veritasa« prigodom akademijom u zagrebačkoj dvorani Svetog Franje na Svetom Duhu;
- * **25. travnja:** Šibenik, zajednički susret/srečanje hrvatske i slovenske braće iz obiju provincija;
- * **8. do 12. svibnja:** Švicarska, proljetni susret CEC-a, uz sudjelovanje fra Miljenka Hontića i fra Ljudevita Maračića;
- * **21. do 23. svibnja:** Zagreb (Sveti Duh), Izvanredni provincijski kapitol, uz sudjelovanje i generalnog ministra, fra Marka Tasca;
- * **16. lipnja:** Zagreb, svećeničko ređenje fra Željka Klarića u zagrebačkoj katedrali;
- * **17. do 22. lipnja:** Cres (Sveti Frane), pod vodstvom fra Ante Popovića, bosanskog franjevca, drugi turnus duhovnih vježbi za braću Provincije;
- * **26. i 27. lipnja:** Zagreb, II. Pastoralni kolokvij (na temu pastoralna obitelji)...

NAŠI JUBILARCI 2012.

Ove, 2012. godine, više braće naše Provincije slavi značajne obljetnice života, zavjetovanja ili ređenja. Neki su to već i proslavili. Izdvajamo uglavnom samo okrugle (tzv. biblijske) jubileje koji su preostali:

Obljetnice života:

- 75 godina: fra Bernardin Filinić (15. svibnja 1937.)
 fra Alojzije Litrić (17. kolovoza 1937.)
 fra Andelko Sesar (15. rujna 1937.)
 fra Damjan Glavaš (18. listopada 1937.)
 25 godina: fra Josip Petonjić (8. rujna 1987.)

Obljetnice svećeničkog ređenja:

- 50 godina: fra Bernardin Filinić (2. prosinca 1962.)
 fra Damjan Glavaš (2. prosinca 1962.)
 fra Ljudevit Maračić (2. prosinca 1962.)

provincijski kapitul

SAZIV IZVANREDNOGA PROVINCJSKOG KAPITULA

Zagreb, 6. ožujka 2012.

Br. 54/12/Kap

Draga braćo,

među prioritetima našega Četverogodišnjega provincijskog plana, prihvaćenog i izglasanoga pri kraju Redovnoga provincijskog kapitula održanog u Zagrebu, potkraj svibnja 2000. godine, nalazi se i odredba: »Polovicom četverogodišta sazvati izvanredni provincijski kapitul, koji bi na tom području (radi se o preispitivanju naših djelatnosti i nazočnosti, op. LJM) razmotrio situaciju i, ako se nađe potrebnim, uveo postupno redimenzioniranje djelatnosti (župe, misije u Njemačkoj i Americi) i nazočnosti (pretvaranje nekih samostana u podružnice).«

Snagom ove odluke, uz suglasnost svoga Definitorija, izraženu na redovitoj 22. sjednici, održanoj u Zagrebu 6. ožujka 2012. godine, a u duhu postojećih Ustanova Reda franjevaca konventualaca (182, 2), sazivam

IZVANREDNI PROVINCJSKI KAPITUL.

koji će se održati u našemu zagrebačkom samostanu Svetog Duha, od ponedjeljka, 21. svibnja, do srijede, 23. svibnja o. g., a po potrebi i sljedećih dana.

Prema odredbama spomenutih Ustanova, čl. 183, 3, »pravo sudjelovanja na izvanrednom provincijskom kapitulu imaju svi koji su bili na prethodnom redovitom provinčijskom kapitulu, osim ako ministar general uz suglasnost svoga defitorija ne odredi drugačije što se tiče sudjelovanja sve svečanozavjetovane braće, prema propisu Statuta.« U duhu ove odredbe, podsjećaju se sva braća koja su sudjelovala na Redovitom provinčijskom kapitulu u proljeće 2010. godine, na pravo i dužnost sudjelovanja.

Glavnu temu ovog skupa odredio je već prethodni Redoviti provincijski kapitul, a ona glasi:

Preispitivanje djelatnosti i nazočnosti.

Uz to, kao druga isto tako važna tema nameće se i *ispitivanje mogućnosti uvođenja mirovinskog osiguranja posebno mlađe braće, u duhu jedne odredbe rečenoga Kapitula.*

Radni materijali za obje teme, kao i predviđeni dnevni red, bit će dostavljeni svim članovima kapitula na vrijeme.

Draga braćo

svjesni smo važnosti i težine obiju tema, pa je to dodatni razlog na molitvenu podršku, da Duh Sveti nadahne one koji trebaju razmotriti i odlučiti u ovim stvarima. Na dan početka Kapitula, u ponedjeljak, 21. svibnja, neka svaka samostanska zajednica nastoji prikazati svetu misu u čast Duhu Svetome, a pret-hodno neka svakodnevno nastoje u osobnoj i zajedničkoj molitvi tražiti Božju pomoć i dar razboritosti u donošenju važnih odluka.

Iskreno pozdravljam sve želeći svima Božji blagoslov, odani u Gospodinu -

*fra Ljudevit Maračić,
provincijalni ministar*

POPIS BRAĆE KAPITULARACA

<p>1. fra Marco Tasca, generalni ministar
 2. fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar
 3. fra Miljenko Hontić, zastupnik i Generalni definitor
 4. fra Đuro Hontić, bivši provincijalni ministar
 5. fra Josip Blažević, vikar Provincije
 6. fra Augustin Kordić, definitor i tajnik Provincije
 7. fra Ilija Miškić, definitor
 8. fra Ivan Radeljak, definitor i ekonom Provincije
 9. fra Ivan Bradarić, definitor i egzaktor Provincije
 10. fra Zdravko Tuba, bivši definitor
 11. fra Tomislav Glavnik, bivši definitor</p> | <p>12. fra Ante Gašparić, zastupnik
 13. fra Damjan Glavaš, zastupnik
 14. fra Nikola Roščić, zastupnik
 15. fra Anđelko Sesar, zastupnik
 16. fra Ferdinand Ćavar, zastupnik
 17. fra Pero Džida, zastupnik
 18. fra Mijo Jozanović, zastupnik
 19. fra Tomislav Mrkonjić, zastupnik
 20. fra Ivan Karlić, zastupnik
 21. fra Martin Jaković, zastupnik
 22. fra Nikola Jureta, zastupnik
 23. fra Marko Vrdoljak, zastupnik
 24. fra Vitomir Glavaš, zastupnik
 25. fra Ivan Poleto, zastupnik
 26. fra Nikola Šantek, zastupnik</p> |
|---|--|

naša provincija

20. SJEDNICA PROVINCIALSKOG DEFINITORIJA

Redovita, 20. sjednica Provincijskog definitorija održana je u subotu, 7. siječnja 2012. u Provincijalatu. Sudjelovali su svi definitori. Rad je počeo blagoslovom prostorija Provincijalata, koji je obavio Provincijalni ministar. Sjednica je trajala tri puna sata.

Pročitana su dva prilično opširna izvještaja zapisnika prethodnih sjednica, jer je posljednja, u prosincu, održana dosta hitno, te nije bilo vremena za čitanje. Zapisnici su primljeni bez primjeda.

1. Najveći i najdulji dio rada ove sjednice posvećen je detaljnijoj razradi skorog Susreta samostanskih poglavara s provincijskom upravom, u utorak i srijedu, 17. i 18. siječnja. Željelo se ovom susretu dati i formativno obilježje, te je u tom smjeru predviđeno i nekoliko duhovno-formativnih točaka (duhovni nagovor fra Ljudevita, predstavljanje iskustva »Lectio Divina« fra Ivana Bradarića).

2. Egzaktor i ekonom Provincije vrlo su detaljno prikazali financijsko stanje na kraju prošle godine, kao i sve izdatke i primitke. Uslijedila je analiza troškova i ustavljeno da bi godina koja teče morala u tom smislu biti »štedljivija«, posebno kod nekih stavaka koji se tiču materijalnih izdataka, pomaganja i posudbe. Ako ne bude većih finansijskih potresa, naše bi provincijsko bratstvo, uz dužnu štednjku, moralo redovito funkcionirati. O nekim novostima na području materijalnog poslovanja bit će pozvan skori Izvanredni provincijski kapitol da se izjasni i eventualno usvoji (tiče se obvezatnoga mirovinskog osiguranja braće mlađe i srednje starosne dobi, uvođenja eventualnog fonda za pokrivanje troškova starije braće, korekcija provincijskog doprinosa od 15 posto, koji bi svakako trebalo korigirati ako se usvoje najavljenе mogućnosti.)

3. Definitorij se složio s prijedlogom dvojice provincijala, slovenskog i hrvatskoga, da se jedno-

godišnje zajedničko zasjedanje obaju definitorija održi u ponedjeljak, 6. veljače u Ljubljani, u novome pastoralnom i formativnom centru. Što se pak tiče redovitoga godišnjeg Susreta/Srečanja, koji ove godine organizira naša Provincija, prihvaćen je prijedlog da se ovaj susret održi u Šibeniku, u srijedu, 25. travnja. Očekuje se još dogovor i pristanak braće šibenskog samostana kao domaćina.

4. S obzirom na ovogodišnji tečaj Trajne formacije (obvezatan za braću zaređenu posljednjih deset godina), fra Josip Blažević, provincijski promicatelj Trajne formacije, predložio je da to bude u Zagrebu, od 15. do 18. listopada, na temu: Vojska Bezgrešne i nova evangelizacija. Razradu i ostale detalje pripremit će fra Josip, s time da jedan dan svakako uvrsti hodočašće u obnovljeno voćinsko svetišta i posjet biskupskom ordinarijatu i katedrali u Požegi.

5. Uslijedile su potom neke informacije iz života provincijskog i posebno zagrebačkoga bratstva. Sljedeća, 21. sjednica, održat će se, kako je gore nagašeno, u Ljubljani, 6. veljače, djelomice u zajedničkom, djelomice u zasebnom radu.

ZAJEDNIČKI SUSRET SA SLOVENSKIM DEFINITORIJEM

Prema najavljenom programu, unatoč snježnom vremenu i otežanom prometu, braća Definitorija Hrvatske provincije sv. Jeronima održala su u Ljubljani predviđeni susret sa subraćom Definitorija Slovenske provincije sv. Josipa, te tako podržala započetu tradiciju jednoga zajedničkog susreta godišnje. Na ovome susretu, održanom u ponedjeljak, 6. veljače o. g. u novome minoritskom samostanu sv. Maksimilijana Kolbea u Ljubljani, sudjelovala su sva braća iz Slovenskog definitorija, a od strane Hrvatskog definitorija djelovali su svi, osim fra Ilije Miškića, odsutnog iz opravdanih

razloga. U svemu je dakle sudjelovalo desetoro braće, po pet sa svake strane (naš Definitorij ima jednog člana više od Slovenskog definitorija).

Nakon kratke uvodne molitve i pozdrava od strane slovenskog provincijala, p. Milana Kosa, braća su pod vodstvom tamošnjega gvardijana, p. Danila Holca, razgledala prostorije novog samostana, u koje su zasad smješteni i slovenski bogoslovni, u očekivanju izgradnje novoga krila samostana, s posebnim sobama za bogoslove. Braća u Ljubljani dobila su ove prostorije, koje su pretvodno služile za potrebe pastoralnog osoblja župe sv. Petra, koja je sada povjerena našoj slovenskoj braći. Crkva u baroknom stilu vrlo je velika, dobro uščuvana i lijepo djeluje. Župa je prilično velika, ima preko 12.000 vjernika, ali posjet nedjeljnoj misi nije zapažen. Braća se nadaju da će zauzetim pastoralnim radom uspjeti popraviti ovaj projekat. Inače na području župe svoje kuće i crkve imaju i isusovci i lazarići, tako da na više mjesta župljeni imaju mogućnost sudjelovanja na euharistijskim slavlјima.

Po povratku s razgledavanja samostana i crkve, braća obaju definitorija održala su zajednički sastanak, koji je počeo u 11,00 sati i potrajan do 12,30. Pokrenut je razgovor o usklađivanju redovničkog života i apostolata u samostanima, gdje se susreću sve veće teškoće. Izmijenjena su iskustva i uočeni slični problemi. Braća iz Hrvatske provincije zanimala su se za slovenska iskustva dugogodišnjih veza ptujskog samostana sv. Petra i Pavla s podružnicom sv. Doroteje u Dornavi. Filijala kao župa uživa autonomiju, pogotovo što se tiče pastoralnog rada i župnog ekonomskog poslovanja. Dvojica braće ove filijalne kuće sudjeluju na mjesecnim samostanskim kapitulima u Ptuju, kao i u zajedničkim duhovnim obnovama. Na susretu definitorija sa slovenske strane izraženo je zadovoljstvo ovim i ovakvim iskustvom.

Dio vremena posvećen je problemima mirovin-skog osiguranja, koji su u Slovenskoj minoritskoj provinciji dobro riješeni: sva su aktivna braća mirovinski osigurana, a dvanaestak starije braće prima mirovinu u mjesečnom iznosu od 400 i nešto više eura. Hrvatskoj strani ovo tek predstoji kao izazov s kojim se prije ili kasnije treba suočiti i rije-šiti ga. Braća su, osim toga, izmijenila informacije o skorim susretima i događanjima, pa je s hrvat-ske strane iznijet program proslave 50. obljetnice Veritasa, održavanja Izvanrednoga provinčijskog

kapitula i svečane proslave 800. obljetnice dolaska sv. Franje u naše krajeve (u jesen ove godine). Sa slovenske strane, bar što se tiče provincijalnog ministra, najavljeno je sudjelovanje u ovim slavlјima.

Posljednji dio susreta prošao je u programiranju ovogodišnjeg Susreta/Srećanja dviju provincija, predviđenog 25. travnja o. g. u Šibeniku. Okupljanje braće predviđeno je u samostanu sv. Frane od 10 sati dalje. U 11,00 sati predviđeno je predavanje koje bi trebalo nazočne upoznati s prošlošću i stanjem ovoga starog samostana i krasne crkve (to bi najbolje mogao izvesti fra Nikola Rošićić, vd. gvardijana šibenskog samostana). Potom je na redu razgledavanje samostana i crkve, da bi sveta misa u crkvi počela u 12,30 sati. Euharistiju bi trebao predvoditi generalni asistent naše Konferencije, fra Miljenko Hontić, ako bude mogao sudjelovati. U protivnom, to će preuzeti hrvatski provincijal, fra Ljudevit Maračić. Po običaju, liturgija će se odvijati na oba jezika, o čemu će program pripremiti tajnik Slovenske provincije, p. Tomaž Majcen, i vi-kar Hrvatske provincije, fra Josip Blažević. Nakon mise slijedi ručak i druženje za bratskim stolom. U 15,00 sati predviđen je posjet katedrali sv. Jakova i usputno razgledavanje stare jezgre grada Šibenika. U 16,00 sati uslijedit će povratak kućama.

Susret je završio u 16,30 sati. Idući sličan susret održat će se u organizaciji Definitorija Hrvatske provincije, početkom iduće godine.

21. SJEDNICA DEFINITORIJA

Susret definitorija dviju provincija u Ljubljani poslužio je kao prigoda i za održavanje kratke, 21. sjednice Definitorija naše Provincije. Sjednica je održana u ljubljanskome minoritskom samostanu sv. Maksimilijana Kolbea, s početkom u 12,00 sati, a završila je nakon nešto više od sat vremena. Sudjelovali su svi članovi Definitorija, osim fra Ilije Miškića, koji je iz opravdanih razloga morao izostati.

Na kratkoj sjednici razmotrene su neke molbe finansijskog karaktera:

1. Samostan Marijina Uznesenja u Molvama zamolio je dopuštenje da proda stari automo-

bil »Oper Astra Classic 1.4«, proizведен 2007., s prijeđenih 130.000 km, i nabavi novo vozilo istog tipa. Sredstva su osigurana. Definitorij je podržao molbu i odobrio samostanu u Molvama da postupi prema naznaci u molbi.

2. Hrvatska katolička misija *iz Hanaua* uputila je molbu da za pastoralne potrebe nabavi novo vozilo, budući da je dosadašnji automobil u pet godina prešao preko 150.000 km. Definitorijski je spremjan razmotriti i riješiti molbu, uz potrebu prethodne dostave podataka o novom vozilu koje se namjerava nabaviti, predviđenim izdatcima i eventualnom postupku prodaje dosadašnjeg vozila.

3. Zagrebački samostan Svetog Duha, koji se u posljednje vrijeme nalazi u nezavidnoj ekonomskoj situaciji, posebno zbog isplate dugova za obnovu samostana, koja istječe ove godine, uputio je molbu Provincijalatu da kroz neko vrijeme bude oslobođen 15 % isplate doprinosa u korist Provincije, kako bi se financijsko stanje nekako konsolidiralo. Definitorij je dugo raspravljao o molbi i na kraju zaključio da se zagrebački samostan Svetog Duha oslobodi ove obveze za prva tri mjeseca ove godine, u nadi da će to pomoći poboljšanju finansijskog stanja.

4. Definitoriј je razmatrao prijedlog *proslave 800. obljetnice* proslave dolaska sv. Franje u naše krajeve. Vijeće franjevačkih zajednica prihvatiло je ponudu da bude ne samo pokrovitelj nego i organizator ovog slavlja, koje ima dva dijela: znanstveni skup u Splitu i Zadru, 21. i 22. rujna, i svečano liturgijsko-euharistijsko slavlje u Trogiru, 8. listopada. Budući da je ekonomsko stanje Vijeća franjevačkih zajednica prilično smanjeno zbog visokih troškova izdavanja »Franjevačkih izvora« (očekuje se da će biti objavljeni o Uskrsu ove godine), ne treba očekivati da će njegov financijski doprinos proslavi 800. obljetnici biti očekivano izdašan. U tom smislu Definitoriј je razmotrio eventualnu potrebu da Provincija potpomogne, u granicama realnih mogućnosti, održavanje onih sadržaja koji su vezani uz proslavu u splitskom samostanu sv. Frane, u očekivanju da će i samostan u tome sudjelovati.

5. Na kraju je zaključeno da se sljedeća redovita sjednica Definitorija održi u Zagrebu u utorak, 6. ožujka, s početkom u 8,30 sati.

22. SJEDNICA DEFINITORIJA

22. sjednica Definitorija održana je u Provincijalatu, u utorak, 6. ožujka, od 8,30 do 12,00 sati. Sudjelovali su, uz provincijalnog ministra, fra Ljudevita, svi članovi Definitorija.

1. Najveći dio vremena posvećen je *pripremi Izvanrednoga provincijskog kapitula*. Definitorij je dao suglasnost Provincijalnom ministru da sazove ovaj kapitol te da se on održi u zagrebačkom samostanu Svetog Duha, od ponedjeljka, 21. svibnja ujutro, do srijede, 23. svibnja navečer, ili i dulje, ako bude potrebno. Definitori su dobili predložak radnog dokumenta za pitanje preispitivanja naših nazočnosti i djelatnosti, s molbom da do sljedeće sjednice Definitorija pripreme eventualne primjedbe i prijedloge. Ekonom Provincije, fra Ivan Radeljak, usmeno je predstavio prijedloge za neka financijska pitanja o kojima će se raspravljati na tom Kapitulu, uz molbu da zajedno s Komisijom za ekonomiju pismeno razradi prijedloge i dadne ih na uvid definitorima na sljedećoj sjednici.

2. Na prijedlog provincijalnog ministra Definitoriј je jednodуšno podržao prijedlog da se dr. *Nikola Benković*, obiteljski liječnik mnoge naše sубраћe, službeno proglaši dobrotvorom Provincije. Svečanost uručenja priznanja upriličit će se nakon Uskrsa. Definitoriј je prihvatio i prijedlog, u povodu skore proslave velike obljetnice pedesetogodišnjeg izlaženja Veritasa, da se u dobrotvore naše Provincije uvrsti i *Padovanska provincija sv. Antuna*, koja već desetljećima redovito materijalno pomaže razne projekte i djelatnosti naše Provincije. Svečanost uručenja priznanja upriličit će se u povodu Veritasovih slavlja, u Zagrebu ili u Padovi.

3. Razmotrene su i riješene neke molbe braće i samostana. Provincijal je opširno izvjestio o nekim dopisima i željama. *Fra Josip Blažević*, vikar Provincije, u povodu skore provincijske vizitacije, određen je za provincijskog vizitatora braće preko Oceana, s time da se što prije s njima dogovori o najpogodnijem vremenu, počevši već od rujna ove jeseni.

4. Određeno je da se *sljedeća, 23. sjednica Definitorija*, održi u Zagrebu, u srijedu 18. travnja, i tom prigodom obilježi prva polovica provincijskog četverogodišta (2010-2014).

susreti

SUSRET GVARDIJANÂ I UPRAVE PROVINCije

U samostanu Svetog Duha u Zagrebu održan je susret gvardijana naših samostana i uprave Provincije, 17. i 18. siječnja 2012. Sudjelovali su gvardijani iz Hrvatske i svi članovi uprave Provincije, osim šibenskog gvardijana; naime, nakon ostavke fra Stanka Mijića na ovu službu još nije imenovan novi gvardijan. Bio je prisutan i fra Tomislav Cvetko, koji je izabran za gvardijana samostana Svetog Duha u Zagrebu, ali još nije bio prihvatio tu službu.

Prvi dan – utorak, 17. siječnja

1) Uvodni dio

Susret je počeo molitvom Srednjeg časa u 9 sati u samostanskoj dvorani na 3. katu. Nakon molitve fra Ljudevit Maračić, provincijal, pozdravio je sve prisutne i prikazao program, dnevni red rada kroz ova dva dana. Naglasio je kako ovaj susret nije samo informativne nego i formativne naravi. U Redu se preporučuju zajednički susreti ne samo gvardijana jedne jurisdikcije nego i ekonomija. Potom je fra Ljudevit održao duhovni nagovor *Mjesto i uloga gvardijana – prema Ustanovama i Statutima Reda te Statutima Provincije*. Naglasio je kako na gvardijane spada da drže samostansku disciplinu. No suvremeno zakonodavstvo gvardijanu pridaje službu služenja braći.

O. Provincijal je naveo neka mjesta iz Ustanova Reda, koja govore o službi gvardijana. Tako gvardijan treba smatrati svojom dužnošću da upravlja djelatnošću zajednice, a braću koja su zauzeta raznim poslovima treba čuvati u bratskom jedinstvu (usp. Ust. 143, 1). Dužnost je gvardijana da vodi i usklađuje život i djelovanje braće prema Pravilu, Ustanovama i Statutima, te da promiče duh pravog bratstva (usp. Ust. 201, 1). Gvardijan ima redovitu vlast nad svom braćom koja pripadaju obitelji i nad ostalima koji borave u samostanu (usp. 201, 2). Navedena su i mnoga druga mjesta iz Ustanova koja govore o službi gvardijana.

Potom je fra Ljudevit, provincijal, govorio o službi gvardijana prema Generalnim statutima. Tako, gvardijan treba upriličiti vrijeme održavanja samostanskog kapitula, da po mogućnosti sva samostanska braća budu prisutna (usp. Gen. Statuti 38, 1). Generalni statuti, nadalje, donose, kako gvardijan može dati dopuštenje za putovanje svojoj braći unutar državnih granica do trideset dana. Iznad trideset dana dopuštenje za putovanje izdaje pismeno ministar provincijal za svoje podložnike (usp. Gen. statuti 41). Nadalje, u redovnoj upravi samostana gvardijanu pomaže samostanski kaptul, kao njegovo vijeće, u slučajevima koji su naznačeni obrascem: *gvardijan uz pristanak ili prema savjetu samostanskog kapitula ili saslušavši kapitul* (usp. Gen. statuti 177, 1). »Samostanski kapitul zborno raspravlja samo o onim predmetima koji su izričito povjereni njegovoj vlasti, a naznačeni ovim obrascima: *spada na kapitul, neka kapitul odredi, slično*« (Gen. statuti 178, 1). »Gvardijan mora izvršiti odluke, koje su zborno donesene. Kada pak gvardijan mora tražiti pristanak ili savjet kapitula, neka se pridržava propisa Ustanova (čl. 158, 1). Neka se gvardijan pobrine da se izvrše i druge odluke, koje su donesene bratskim dogovorom« (Gen. statuti 182). A Ustanove u čl. 158, 1 donose: »Nevaljan je onaj čin poglavara kada mu je potreban, prema propisu prava, savjet ili pristanak, a taj savjet ili pristanak iz bilo kojeg razloga nije zatražio, ili kada, ako se zahtijeva pristanak, postupi protiv donesene odluke«.

Provincijski statuti donose da gvardijan može u izvanrednim prilikama samostalno raspolagati s iznosom do 1.000 eura (čl. 45, 4). Nadalje, Provincijski statuti propisuju da gvardijan podnese Provincijalatu jednom godišnje – na sastanku gvardijana s upravom Provincije – pismeno izvješće o životu i radu braće. Izvješće treba biti prethodno pročitano na samostanskom kapitulu (čl. 54, 1). »Svaki brat koji izbiva iz zajednice treba prije toga pravovremeno tražiti dozvolu od gvardijana« (čl.

75, 1). A »kada gvardijan izbiva iz zajednice, neka o tome obavijesti svoga vikara« (čl. 75, 2). Nadalje: »Ako gvardijan mora izbivati izvan samostana više od dva tjedna – izuzevši vrijeme godišnjeg odmora – neka za to zatraži pismenu dozvolu od ministra provincijala« (čl. 76).

Potom je o. Provincijal čitao neke dijelove iz knjige *Samostanski kapituli*, (Rim-Zagreb, rujan 2010.), gdje se opisuje uloga gvardijana kao animatora braće na kapitulu. Gvardijan treba duboko vjerovati da svaki sudionik ima nešto reći i pružiti bratstvu. On treba imati povjerenje u bratstvo, koje valja saslušati do kraja. Gvardijan treba voditi računa o onima koji imaju slabu utjecajnost na zajednicu. Treba pomoći bratu koji se izražava nejasno ili se ponavlja. Gvardijan će dobro obaviti svoju zadaću na kapitulu ukoliko bude malo govorio, a prepustio drugima da govore; ako bude vršio intervencije koje pridonose osjećaju bratstva. On treba smatrati primjedbe i osporavanja darom. Gvardijan treba smatrati teškom povredom bratstva i pod svaku cijenu izbjegavati: upuštanje u problemiku, ušutkavanje brillantnim replikama i odgovorima, ismijavanje i ponižavanje, udruživanje s najjačima ili najpopustljivijima ... (str. 46-49).

Poslje nagovora o. Provincijala, fra Ivan Brada-rić je prikazao što jest i kako se odvija »Lectio divina«. U svom pristupu pozvao se na točke 86. i 87. dokumenta pape Benedikta XVI. *Verbum Domini* (Zagreb 2011.), u kojima se govori o molitvenom čitanju Svetog pisma i o »lectio divina«. Postavio je definiciju ove svete molitve: »Lectio divina je čitanje – pojedinačno ili zajedničko – duljega ili kraćega ulomka iz Svetog pisma, prihvaćeno kao riječ Božju, koja se potom, poticajem Duha Svetoga, razvija meditacijom, molitvom i kontemplacija« (*Tumačenje Biblije u Crkvi*, IV C 2). Pret-hodna priprava za »lectio divina«: Imati pri ruci prikladnu Bibliju, odabrati prikladan trenutak, potražiti prikladan prostor, stvoriti ozračje tišine, zauzeti stav vjere, nastojat se sabrati i pozorno odabrati biblijski tekst. Neposredna priprava: Zaziv Duha Svetoga. Etape »lectio divina«: Čitanje (o čemu tekst govori? Što tekst govori?), meditacija (što nam odabrani tekst danas progovara?), molitva (što reći Gospodinu polazeći od odabranog teksta), kontemplacija (koji novi vid Božjeg lica, kao i njegove prisutnosti, sam otkrio u svom životu, u ovoj »lectio divina«?), djelovanje (odлуka).

Zaključak: trebali bismo osjetiti živu želju da sve više boravimo s Bogom te govoriti: »Gospodine, ostani s nama ...« (usp. Lk 24, 29).

Uslijedilo je pitanje predavaču (fra Pero Džida): Je li ova »lectio divina« može nadomjestiti klasično razmatranje? Odgovor je bio da može.

2) Izvještaji (I.)

Nakon odmora fra Ljudevit Maračić, provincial, ponovo je uzeo riječ i govorio o »Stanju u Provinciji i Redu«.

Stanje u Provinciji. Prije svega spomenuo je da ne stoje zdravstveno dobro: fra Žarko Relota (upala pluća), fra Ferdinand Ćavar (čir na želucu), fra Alojzije Mikić (uz srčane probleme lom zgloba na lijevoj nozi u prosincu 2011.; ne može putovati zrakoplovom).

U pogledu radova o. Provincijal je rekao da je zima i da se ne radi ništa posebno. Izdvojio je *Filatelističko-numizmatičku zbirku fra Zvonimira Zlodija*, koja se nalazi u sklopu Provincijske knjižnice fra Jozeta Miloševića u samostanu Svetog Duha u Zagrebu. Radovi na sređivanju knjiga u spomenutoj knjižnici sporo napreduju, jer se mora u kompjutor pohraniti mnogo podataka o knjizi (dvadesetak raznih rubrika) i jer će knjižnica biti povezana (umrežena) s drugim knjižnicama u Hrvatskoj. U samostanu sv. Frane u šibenskoj dragocjenoj knjižnici trebat će isto tako raditi na sređivanju knjiga. Radovi na muzeju u Šibeniku sporo napreduju iz određenih razloga. Obnova (restauracija) kipa Majke Božje »Gospa od Canneta« iz crkve sv. Franje u Puli još nije gotova. Kod sv. Ivana Krstiteљa u Puli prilično je toga napravljeno kod dovršenja crkve, ali još ima više toga što treba napraviti. Za obnovu krova i prozora na našoj crkvi u Visu akcija »Fraternitas« polučila je dobre rezultate (svi su samostani dali osim jednoga), no još će morati pomoći Provincija.

Stanje u Redu. Iz Rima stiže vrlo mnogo dokumenata, kao shede za samostanske kapitule. Gvardijani će trebati dati odgovore na pitanja u tim shedama i do polovice travnja ove godine poslati odgovore Generalnoj kuriji u Rim, a kopiju odgovora dostaviti Provincijalatu. Sve je to u sklopu Šestogodišnjeg plana Generalnog kapitula. Pismo generalnog ministra, fra Marca Tasca, svoj braću Reda (Rim 2011.) »Povratak bitnim vrijednostima« je odlično. Fra Nikola Jureta je predložio da

se spomenute shede za samostane prorade na kozirizmenom susretu s o. Provincijalom.

O. Provincijal se dotakao dopisa i upitnika koje je uputio braći naše Provincije u domovini i izvan domovine, 13. siječnja ove godine, a tiču se reorganizacije nekih samostana (u Vinkovcima, Puli, Visu) ili dokidanja nekih župa (u Splitu, Šibeniku, u Zagrebu na Bijeniku i u Mađarevu). O. Provincijal je svjestan da odgovori na upitnik nipošto nisu laki, ali da nas kod ovoga mora voditi više razum negoli emocije. Nitko nije prisiljen davati odgovore, ali dobro je da što veći broj braće odgovori na poslani upitnik i to s imenom i prezimenom; odgovori trebaju stići najkasnije do 15. ožujka ove godine. Odgovori su savjetodavnog karaktera. Odлуka o pitanjima iz upitnika stoji na Izvanrednom provincijskom kapitulu, koji će se održati u svibnju ove godine. Neki su bili za to da odgovore na upitnik dadnu samo oni župnici, kojih se to izravno tiče. Dakako, drugi su se složili da svaki brat u Provinciji može dati svoje odgovore na upitnik.

Usljedio je *izvještaj fra Josipa Blaževića, magistra klerika*, o stanju u klerikatu. Provincija sada ima devet bogoslova, od toga jednog đakona, jednog bogoslova u Rimu, a ostali bogoslovi pohađaju KBF u Zagrebu. Fra Željko Klarić, đakon, diplomirao je teologiju i pohađa đakonsku pastoralnu godinu u Zagrebu, fra Josip Petonjić, koji je položio zajedno s fra Željkom Klarićem svečane zavjete prošle godine, pohađa petu godinu KBF-a, fra Vladimir Vidović i fra Nikola Degač pohađaju četvrtu godinu, fra Marko Jurić i fra Filip Pušić treću godinu, te fra Milan Gelo i fra Josip Ivanović drugu godinu KBF-a. Treću godinu teologije pohađa i fra Stjepan Brčina na Seraphicum u Rimu. Fra Josip je naglasio da je i dalje prioritet u klerikatu duhovni život. No bogoslovi dobro uče i redovito polažu ispite. Fra Vladimir Vidović upisao je paralelno i studij duhovnosti kod karmelićana u Remetama, a fra Milan Gelo pohađa Institut za crkvenu glazbu pri KBF-u. »Ako se osjeća manjak ičega u klerikatu, onda je to manjak vremena«, zaključio je fra Josip. – Fra Tomislav Glavnik bi želio da za blagdan Velike Gospe u Molve dođe ponetko od bogoslova. Fra Josip Blažević je odgovorio da su klerici u mjesecu kolovozu, kada se slavi Velika Gospa, izvan zemlje na učenju stranih jezika. Fra Tomislav Glavnik bi prihvatio i postulante da dođu pomagati u Molve za blagdan Velike Gospe.

Usljedio je izvještaj fra Zdravka Tube, magistra postulanata i novaka, o postulantima u Cresu. Na Porcijunkulu prošle godine, 2. kolovoza 2011., u Cresu su započeli postulaturu: Pero Barba, Franjo Škarec, Marko Parat, Vjekoslav Džijan i Robert Jandžel. Kod postulanata se uočava pozitivna promjena u osobnoj izgradnji i prihvaćanju svakodnevnih dužnosti. Osjeća se želja za duhovnim rastom.

Za fra Ivana Lotara, našeg novaka u Asizu, fra Zdravko Tuba, magistar novaka, rekao je da je on zadovoljan s boravkom u Asizu i da će tjedan dana tijekom ožujka s tri postulanta pohoditi fra Ivana u Asizu.

Fra Ivan Bradarić, magistar sjemeništaraca, izvjestio je braću o *malom sjemeništu*. Sjemeništaraca ima pet, četiri u 2. razredu klasične gimnazije na Šalati u Zagrebu (Luka Jurić, Silvijo Topolovec, Petar Krašek i Jurica Jureta) i jedan u 1. razredu gimnazije (Nikola Novosel). Ovaj posljednji bio je nedavno na manjem operativnom zahvatu u bolnici. Sjemeništari su pretrpani školskim obvezama: svakog dana imaju 7 do 8 sati nastave; subotom nemaju nastavu. Sjemeništari prilično dobro uče, a u tome im mnogo koristi fra Ivan Penava, koji pomaže fra Ivanu, magistru sjemeništaraca.

Fra Ivan Radeljak, upravitelj Caritasa župe sv. Antuna u Zagrebu, izvijestio je o karitativnom dje-lovanju Doma sv. Antuna. Još uvijek pučka kuhinja ovog Doma daje svakog dana, osim nedjelje i blag-dana, 600 do 700 obroka. Donacije izvana su skoro prestale, a ove domaće su sve tanje. No, uz Božju pomoć, fra Ivan se nada da će pučka kuhinja i dalje djelovati. Osim toga u Domu sv. Antuna smješteno je 15 siromašnijih studenata, kojima je osiguran stan i grijanje. Studenti bi mogli uzimati iz Kari-tasa i hranu, ali više njih hrani se po studentskim menzama u kojima hrana nije skupa. Upravno vijeće Doma sv. Antuna čine: fra Ivan Radeljak, predsjednik, fra Ivan Karlić, fra Ivan Bradarić i fra Ivan Penava, članovi vijeća. – U raspravi je fra Ilijan Miškić primijetio da bi Upravno vijeće trebalo od-govoriti na nečiju molbu je li primljen u ovaj Dom ili nije.

Fra Ivan Bradarić, urednik Veritasa, dao je izvještaj o djelatnostima u izdavačkoj kući Veritasa. Dotakao se sljedećih tema: časopisa Veritas, Apo-

stola Bezgrješne i Vox minorum; promocije Veritasa i knjiga ove izdavačke kuće po župama; ostalih promocija (Teološko-pastoralni tjedan na Šlati, Interliber, KBF); novih knjiga u izdanju Veritasa; predstavljanja knjiga; tiskovina (sličice, razne pozivnice i plakati, posteri, bookmarkeri i drugo); kalendara (koji jako dobro idu); hodočašća (7 hodočašća u Padovu i Camposampiero u 2011. godini); posebnih akcija (stipendije za srednjoškolce i studente, znanstveni skup povodom 5. obljetnice smrti o. Celestina Tomića i drugo); planova i želja (akademija prigodom 50. obljetnice izlaženja lista Veritasa, 17. travnja 2012., te veliko zahvalno hodočašće tom prigodom u Padovu, 21. travnja 2012., kada se slavi Misa u Bazilici sv. Antuna u 11 sati).

Fra Josip Blažević dao je izvještaj o aktivnostima centra »Hrvatski Areopag« za 2011. godinu i o projektima za 2012. godinu. Od događaja u 2011. godini fra Josip je spomenuo: od 22. do 27. studenog 2010. fra Tomislav Cvetko bio je na susretu o dijalogu s ateistima u Lurdru, koji je organizirao CEFID (*Il Centro Francescano Internazionale per il Dialogo dell'Ordine dei Frati Minori Conventuali*); od 20. veljače do 10. ožujka 2011. Centar je organizirao prvo studijsko putovanje u sjevernu Indiju; početkom rujna 2011. fra Josip Blažević predstavljao je ovaj Centar u Asizu na skupu koji je organizirao CEFID prigodom predstojećeg obilježavanja 25. obljetnice Duha Asiza; Centar je u suradnji s Vijećem franjevačkih zajednica i Franjevačkim institutom za kulturu mira organizirao *Tjedan međureligijskog dijaloga* od 21. do 27. listopada 2011. u Zagrebu; fra Vladimir Vidović, naš bogoslov, tajnik Centra, bio je 28. i 29. studenog 2011. u Luxemburgu na međunarodnoj konferenciji, koju je organiziralo Vijeće Europe na temu »*Mediji, uvjerenja i religije – uloga medija u promicanju međukulturalnog dijaloga i međusobnog razumijevanja: sloboda medijskog izražavanja i poštovanje prema kulturnim i vjerskim različitostima*«. – Od planova za 2012. godinu fra Josip je istakao: sudjelovanje na susretu u Turskoj o temi dijalogu s muslimanima, od 8. do 16. siječnja (fra Josip Blažević i fra Tomislav Cvetko); na Veliki nedjeljak, 2. travnja, organizirat će se u Dvorani sv. Franje prikazivanje slavlja židovske pashe, što će učiniti židovski rabin; završiti i postaviti vlastitu web stranicu, itd.

Potom je fra Augustin Kordić govorio o Franjevačkom svjetovnom redu i njegovim djelatnostima u Hrvatskoj. On je naglasio kako u Hrvatskoj ima pet područnih bratstava OFS-a (FSR-a): Osječko, Zagrebačko, Primorsko-istarsko, Zadarsko-šibensko i Splitsko-dubrovačko bratstvo. Osječko područje sv. Antuna Padovanskoga ima 29 kanonski osnovanih bratstava i pet u osnivanju, sa 756 zavjetovanih članova. Ovom području pripadaju dva bratstva naše Provincije iz Vinkovaca (Sv. Antun i Bezgrješno Srce Marijino). Zagrebačko područje bl. Alojzija Stepinca ima 36 mjesnih bratstava, s 2.230 zavjetovanih članova. Ovom području pripadaju četiri bratstva naše Provincije: Molve, Novi Marof, Zagreb i Sisak. Primorsko-istarsko područje Majke Božje Trsatske ima 18 mjesnih bratstava, s 436 zavjetovanih članova. Ovom području pripadaju tri bratstva naše Provincije: Pula (Sv. Franjo i Sv. Ivan Krstitelj) i Cres. Zadarsko-šibensko područje sv. Nikole Tavilića ima 9 mjesnih bratstava, sa 119 zavjetovanih članova. Ovom bratstvu pripada jedno bratstvo naše Provincije, ono u Šibeniku. Splitsko-dubrovačko područje sv. Leopolda Mandića ima 20 mjesnih bratstava, s 574 zavjetovana člana. Ovom bratstvu pripada jedno bratstvo naše Provincije, ono u Splitu. U Hrvatskoj ima 110 kanonski osnovanih mjesnih bratstava s 4.227 zavjetovanih članova. Bratstva s najrazvijenijim karitativnim i socijalnim djelovanjem jesu: na Trsatu u Rijeci (»Ruže sv. Franje«, »Ulične svjetiljke«, »Socijalna samoposluga«) i na Kaptolu u Zagrebu (pučka kuhinja, palijativna skrb, socijalne inicijative).

Popodnevni dio rada počeo je u 15,30 sati glazbenom uvertirom: »Tota pulchra« od fra Milana Gele, bogoslova (svirao je fra Milan a pjevao fra Josip Ivanović). Pjesmu je skladao fra Milan Gelo kao novak u Asizu. Nešto kasnije klerici su prikazali novi broj glasila naših odgojnih ustanova »Vox minorum« te svoju web stranicu:
<http://bogoslovi.ofmconv.hr>

Fra Ivan Penaya, provin-

Fra Ivan Peščarić, predstavnik predsjednika u hrvatskih zvanja, izvijestio je prisutne o duhovnim vježbama za dječake, koje su održane u Zagrebu i prošle 2011. godine (19 dječaka) i ove 2012. godine (12 dječaka). Centar za duhovna zvanja u Cresu primio je 2011. godine 8 grupa. Sve više je braće koja dovode svoje mlade ne zbog promocije duhovnih zvanja nego zbog odmora. Fra Ivan je

spomenuo i hodočašće jednog autobusa mlađih iz Hrvatske, koje je on vodio, na Svjetski susret mlađih s papom Benediktom XVI. u Madridu, u kolovozu 2011. Naveo je više skupova Franjevačke mlađeži na kojima je i on sudjelovao. U našoj Provinciji postoji pet bratstava Franjevačke mlađeži: Vinkovci-Novo Selo, Sisak, Novi Marof, Mađarevo i Zagreb.

Fra Ivan Bradarić, provincijski egzaktor, dao je izvještaj o primicima Provincije tijekom 2011. godine, a fra Ivan Radeljak, provincijski ekonom, dao je izvještaj o izdacima Provincije tijekom 2011. godine.

3) Izvještaji (II.)

Istog dana, 17. siječnja u 17, 50 sati počeli su gvardijani davati izvještaje o životu i radu u svojim samostanima. Oni su izvještavali o bratskom i pastoralnom životu braće u svojim samostanima, ali i o finansijskom stanju u svojim samostanima. O životu i radu braće u samostanima te stanju u župama podrobnije malo niže, nakon izvješća o Susretu gvardijana i Uprave.

U 18,15 sati molila se Večernja, a u 19 sati sudionici susreta slavili su svečanu sv. Misu, na sponđandan sv. Antuna Pustinjaka, u crkvi sv. Antuna, koja je bila prilično popunjena (klupe). Sv. Misu je predvodio i održao homiliju fra Ljudevit Maračić, provincijal; on je usporedio život sv. Antuna Pustinjaka i sv. Franje Asiškoga. U koncelebraciji je bilo 12 svećenika. Župski zbor je pjevao sv. misu.

- Poslije večere sudionici susreta prisustvovali su blagoslovu »Numizmatičke i filatelističke zbirke fra Zvonimira Zlodija«, koja se nalazi u sastavu Provincijske knjižnice fra Jozeta Miloševića. Zbirku je blagoslovio fra Ljudevit Maračić, provincijal. On je ukratko govorio o velikom značenju ove zbirke. Potom je fra Zvonimir Zlodi, koji je kroz dugo vremena skupljao sve ove vrijedne stvari, govorio o tome kako je do njih došao. A tu ima vrlo vrijednih maraka i novaca iz raznih zemalja, koji sada imaju veliku vrijednost. Poslije ovog blagoslova i tumačenja bilo je u blagovalištu zajedničko druženje.

Drugi dan – srijeda, 18. siječnja

U 7,30 sati Misu je predvodio u kapelici klerikata »Sv. Josip Kupertinski« fra Josip Blažević, vikar

Provincije i magistar klerika, te održao homiliju. Na početku Mise molila se Jutarnja. U koncelebraziji je bilo 12 svećenika.

Rad sastanka nastavljen je u 9 sati, a trajao je do 12,10 sati. Nakon izvještaja samostanskih poglavora i odmora, uslijedila je opća diskusija.

4) Diskusija povodom nekih izvještaja

Nakon izvještaja fra Ivana Penave, promicatelj duhovnih zvanja, razvila se prava diskusija. Fra Ljudevit, provincijal, mišljenja je da se u Cresu trebaju organizirati susreti mladih u vidu duhovnih zvanja. Fra Tomislav Glavnik je za to da fra Ivan Penava, kao promicatelj duhovnih zvanja, bude u Cresu dva ljetna mjeseca; fra Ivan bi imao isti program za grupe koje bi tamo dolazile; kroz to vrijeme moglo bi se honorirati jednu kuharicu.

Fra Ljudevit, provincijal, rekao je da je sada kapacitet Centra u Cresu 36 mjesata; Provincija sada ne može ići u proširivanje Centra, ali može ići u njegovu obnovu. Fra Ivan Bradarić smatra odviše zahtjevnim proširivanje Centra za 50 mjesata. Fra Nikola Jureta postavlja pitanje termina za pojedine grupe. Fra Ivan Radeljak je mišljenja da se ne može raditi s 50 osoba u jednoj grupi; grupe trebaju biti manje, do 20 osoba. Fra Tomislav Glavnik nije za to da ovaj Centar prima samo dječake.

Fra Ljudevit sugerira fra Ivanu Penavi da već sada stupi u kontakt s osobama koje kane organizirati boravak mladih idućeg ljeta u Cresu. Fra Ivan Radeljak smatra da i gvardijani samostana koji organiziraju odlazak mladih u Centar trebaju sudjelovati u financiranju njihovog boravka. Fra Martin Dretvić predlaže da treba otići u Cres i vidjeti što treba obnoviti u Centru. Dakako i samostani mogu sudjelovati u toj obnovi. Razlog zašto Novi Marof ima suslijedni boravak svojih grupa u Centru jest prijevoz autobusom, istaknuo je fra Martin; to je najekonomičnije.

Fra Tomislav Glavnik misli da bi ove grupe sačinjavali srednjoškolci i eventualno 8. razred, a moglo bi se organizirati i za studente. Fra Ljudevit, provincijal, predlaže da fra Ivan Penava i još netko pođu u Cres i vide što treba u Centru popraviti, obnoviti ili nabaviti; to bi Provincija mogla finansirati. Trebalo bi vidjeti kakav je program za mlade moguće provesti u Centru. Fra Ivan Penava dodaje da je moguće u Centru organizirati i susret ministranata.

Kad je fra Krunoslav Kemić, gvardijan i župnik kod sv. Ivana Krstitelja u Puli, dao izvještaj, uslijedili su neki prijedlozi i pitanja. Tako je fra Ivan Radeljak preložio da bi se u »Vila Maria« svakog tjedna slavila sv. Misa, a ne samo mjesечно, kao što se to sada čini. Kako je riječ, naime, o duševnim bolesnicima, njima je potreban svećenik; bolesnici su kao i djeca. Fra Krunoslav je odgovorio da jedanput mjesечно u tu vilu idu članovi Franjevačkoga svjetovnog reda moliti krunicu, a isto tako još jedna pobožna udruga ide ovim bolesnicima jedanput mjesечно. – Fra Krunoslav je apelirao na naše samostane da pomognu dovršenje tamošnje crkve. Istakao je da je i samostan sv. Ivana u pričinu dotrajalom stanju (podovi, škure, namještaj) i da bi ga trebalo obnoviti. Fra Tomislav Cvetko je dodao da je krov samostana naknadno zaštićen izolacijom. Na pitanje zašto se ne dadne u zakup prostor ispod crkve sv. Ivana, fra Krunoslav je odgovorio da se nitko nije za to javio na njihove oglase, osim Roma, ali to nije došlo u obzir.

Poslije izvještaja koje je dao fra Nikola Jureta o samostanu i župi u Sisku, on je nadodao da su prošle godine u župi krštene 33 osobe, da je bilo 65 sprovoda, 34 prvpričesnika i 42 krizmanika. Očito je da župa stari, mnogo je više sprovoda nego krštenja. – Fra Pero Džida je izrazio žaljenje što sve manje naših mladih svećenika predaje vjeronaauk u školi.

Fra Ljudevit Maračić, provincijal, pročitao je izvještaj o životu i radu braće u samostanu u Šibeniku, koji je napisao fra Nikola Roščić v. d. gvardijana. Na pitanje fra Tomislava Glavnika o imenovanju gvardijana u Šibeniku, o. Provincijal je odgovorio, da to zasada, nažalost, nije u mogućnosti riješiti, ali se stalno traže mogućnosti trajnijeg rješenja.

Poslije pročitanog izvještaja o samostanu u Visu gvardijana ovog samostana, fra Damjana Glavaša, bilo je više pitanja i pojašnjenja. Neku braću je zanimalo koliko vjernika posjećuje sv. misu u našoj crkvi? Odgovoreno je da tijekom ljeta nedjeljom posjećuje mise od 80 do 120 vjernika. Uvođenje slavljenja Ponoćke u našoj crkvi fra Damjan je obrazložio i mjesnom biskupu: Ponoćka je izrazito franjevačko liturgijsko slavlje. Ponoćka se održava u 20 sati, četiri sata prije one u župnoj crkvi; na nju

dođe oko 100 vjernika. Samostan i crkva organiziraju godišnje dva puta procesiju: za blagdan sv. Antuna, 13. lipnja, i na blagdan Gospe Karmelske, 16. srpnja. – Gradonačelnik Visa molio je da bi se riješilo pitanje prostora ispred crkve. – Naglašeno je da popravak crkve (krov i prozori) može ići etapno. Fra Tomislav Glavnik je ukazao na mogućnost traženja finansijske pomoći od Zavoda za kulturu za interventne zahvate, kao što je prokišnjavanje krova crkve, što je fra Damjana obradovalo. – Fra Damjan je zasadio oko 100 maslina, koje će u svoje vrijeme moći davati od 150 do 200 litara ulja. Već su nadaleko poznati u našoj Provinciji limuni ovog samostana kojih ima u izobilju.

Po svršetku izvještaja o samostanu i župama zagrebačkog samostana Svetog Duha, fra Tomislav Cvetko je pripomenuo da će trebati razmišljati, ako i dalje ostane župa sv. Maksimilijana Kolbea na Bijeniku u našoj brizi, o suodnosu te župe sa župom sv. Antuna Padovanskoga.

5) Planovi

Na koncu ovog sastanka fra Ljudevit Maračić, provincijal, iznio je ponešto od kalendara provincijskih zbivanja u 2012. godini:

- Duhovne vježbe za braću Provincije: 1. turnus od 19. do 24. veljače u Zagrebu, voditelj dr. Mato Zovkić, vikar Vrhbosanske nadbiskupije i profesor u miru; 2. turnus od 17. do 22. lipnja u Cresu, voditelj dr. fra Anto Popović iz Bosne Srebrenе, bibličar;

- Nacionalni tečaj za duhovne asistente FSR-a i Frame u Samoboru, 14.-16. veljače;

- Korizmeni susret o. Provincijala s braćom u Provinciji: 5. ožujka u Vinkovcima, u Novom Selu za oba tamošnja samostana; 7. ožujka u Novom Marofu (za Novi Marof, Molve i Sisak); 12. ožujka u Puli-Sv. Franjo (za oba pulska samostana kao i onaj u Cresu); 15. ožujka u Zagrebu; 27. ožujka u Šibeniku (za Šibenik, Split i Vis);

- Proslava 50. obljetnice nastanka lista Veritasa (Glasnika sv. Antuna Padovanskoga): 17. travnja svećana akademija u Dvorani sv. Franje na Svetom Duhu u Zagrebu; 21. travnja veliko zahvalno hodčašće na grob sv. Antuna u Padovu;

- Susret braće Hrvatske i Slovenske provincije u Šibeniku, 25. travnja;

- Izvanredni provincijski kapitul, 21.-23. svibnja u Zagrebu;
 - 2. Pastoralni kolokvij Provincije na temu »Pastoral obitelji«, termin još nije određen;
 - Dani trajne formacije na temu »Vojska Bezgrješne«, 15.-18. listopada;
 - Proslava 800. obljetnice dolaska sv. Franje Asiškoga u naše krajeve, 21. i 22. rujna simpozij u Splitu (sv. Franjo) i u Zadru (sv. Franjo), te pučka proslava u Trogiru, 8. listopada; (Ankonska biskupija organizira hodočašće u Split, s time da se iz Splita uzvratiti hodočašće u Ankonusu);
 - Dani otvorenih vrata: 27.-29. travnja te u listopadu – sve u Zagrebu;

- 2. prosinca 2012., na prvu nedjelju došašća, fra Ljudevitu Maračiću, provincijalu, fra Bernardinu Filiniću i fra Damjanu Glavašu navršava se 50 godina svećeničkog ređenja;
 - Generalni kapitul Reda, koji počinje 19. siječnja, završava 18. veljače 2013. godine;
 - Idući sastanak gvardijana s upravom Provincije bit će 26. i 27. veljače 2013.

Sastanak je završio moljenjem Srednjeg časa u 12,15 sati.

*fra Augustin Kordić,
tajnik Provincije*

Uz opširnije izvješće o ovogodišnjemu susretu gvardijana i provincijske uprave donosimo i izvatke iz pojedinih izvješća koja su samostanski poglavari dostavili Provincijalatu za ovaj Susret. Valja istaknuti da su za potrebe »Fraternitasa« uzete samo one pojedinosti koje mogu zanimati šиру provincijsku javnost. Izostavljeni su dijelovi izvješća u kojima se navode uopćeni podatci o sastavu samostanskog bratstva, imena zaposlenika, financijsko stanje i još poneki detalji. Iz pastoralnih izvješća uzeti su uglavnom dijelovi koji se odnose na djelatnosti i apostolat, a pretežito su izostavljeni brojčani podatci. Izvješća iz ostalih djelatnosti Provincije (sjemeništa, promicanje zvanja, karitativno i izdavačko djelovanje i ostalo) opširnije su obrađena u samom opisu Susreta, pa ih ovdje izostavljamo. Na kraju svakog izvješća u zagradi su stavljeni inicijali braće koja su potpisala izvješća.

CRES: SAMOSTAN SV. FRANE

Duhovni život braće podijeljen je na zajedničku i osobnu molitvu. U svim dijelovima molitve časoslova sudjelujemo zajedno s postulantima. U večernjim satima prema programu postulanta imamo pobožnosti, a na prve petke u mjesecu euharistijsko klanjanje za duhovna zvanja. Duhovne vježbe obavila su sva braća. Zajednički život u samostanu odvija se u radosnom, skladnom i strpljivom međusobnom prihvaćanju i vršenju svakodnevnih dužnosti. Svatko prihvata povjerenu mu obvezu i izlazi u susret bližnjem u potrebi. Živimo u Božjem miru i blagoslovu. Život bratstva u samostanu dodatno je oživjela prisutnost braće postulanata.

Svoje dane redovničkog života provodimo u molitvenom, intelektualnom i manualnom radu. Sva trojica braće prema tematskim cjelinama održavaju predavanja postulantima. Uz ovo i pojedinačno vršimo svakodnevne dužnosti. O. Maksimilijan isповједник je časnih sestara benediktinki i piše članke za katoličke časopise. Ostala dvojica braće uz duhovni program svoje vrijeme posveću-

ju organiziranjem duhovnih i kulturnih sadržaja, posebno tijekom ljetnih mjeseci, predanom manunalnom radu u vrtu i oplemenjivanju do sada zapuštenе zemlje na Batajnici.

Zajednicu postulanata čine braća Robert Janđel, Vjekoslav Džijan, Marko Parat, Franjo Škarec i Pero Barba. U postulaturu koja je započela na Porcijunkulu svatko od njih petorice je došao s nekim svojim očekivanjem i vlastitim pogledom na prihvatanje redovničkog života. Nakon pet mjeseci provedenih u Cresu uočava se pozitivna promjena u osobnoj izgradnji i prihvatanju svakodnevnih dužnosti. Iako su po dobi i karakterima različiti, sa strpljivošću i spremnošću prihvataju jedni druge. Osjeća se ozbiljnost i želja za duhovnim rastom i bratskim zajedništvom. Spremni su pomagati bližnjemu u potrebi. Ono što im je posebno lijepo ostalo u sjećanju jesu putovanja i posjeti našoj slobodnoći Šibeniku, Splitu i Puli. Od srca zahvaljuju na lijepom i srdačnom prihvatanju! Zahvalni su na iskrenim poticajima podrške koje su primili od braće u ostvarenju svog redovničkog poziva.

Tijekom prošle godine imali smo čast biti domaćini dvaju radosnih susreta. Prvi je bio u svib-

nju, kad je održana prigodna proslava 50. obljetnice dolaska časnih sestara franjevki misionarki u Hrvatsku, a drugi u rujnu, kad je u našem samostanu održan redoviti radni tjedan Generalnog definitorija s proslavom Dana Provincije. Lijepo je, na kraju, spomenuti da je ovom godinom ozivljeno bratstvo Franjevačkog svjetovnog reda. Jedenajest novih sestara započelo je godinu formacije. Neka ih prati zagovor sv. Franje! (ZT)

MOLVE: SAMOSTAN UZNESENJA MARIJINA

Molitveni život odvija se po odobrenom dnevnom redu. Braća skladno žive i svojim životom daju svjedočanstvo franjevačke jednostavnosti i skromnosti, baveći se pastoralom, odnosno apostolatom na području župe te ispomažu svećenicima u dekanatu, u okviru svojih mogućnosti. S biskupijskim klerom u vrlo su dobrim odnosima.

Župa živi svojim već ustaljenim ritmom. Mise slavimo u župnoj crkvi, filijalnoj crkvi u Repašu, u zavjetnoj kapelici Majke Božje Molvarske, a zimi i u samostanskoj kapelici sestara milosrdnica. U župi surađuje i vjeroučiteljica Dijana Vujević, bri-nući se za dječji zbor od 1. do 4. razreda.

Naša župa je i mjesto posebnog štovanja Čudo-tvornog kipa Majke Božje Molvarske, radi čega u župu ciljano dolaze hodočasnici iz svih krajeva domovine. Uskoro očekujemo i dekret Svetе Stolice – koji je u rješavanju – da se vjernicima koji pohode župnu crkvu za veća hodočašća i blagdane podijeli povlastica potpunog oprosta. (TG)

NOVI MAROF: SAMOSTAN SV. ANTUNA PADOVANSKOG

Braća doista lijepo i marljivo rade svoj posao, izlazeći u susret jedni drugima, i raspoloženje je u samostanu vrlo opušteno, iskreno i bratsko, uve-like zahvaljujući i temperamentnosti p. Andelka. Bogu hvala na tom daru!

Duhovni život je veoma aktivan u samostanu i župi. Obavili smo godišnje duhovne vježbe, dvojica u Zagrebu a dvojica u Cresu i sudjelujemo redovito na mjesecnim susretima svećenika u biskupiji.

Zajednički, molimo u samostanskoj kapelici svaki dan ujutro, službu čitanja, jutarnju i srednji

čas. Večernju molimo zajedno s narodom pod misom ili privatno. Meditaciju i duhovno štivo obavljamo privatno!

U Novom Marofu su mise radnim danom ujutro i navečer. A nedjeljom su sv. mise u 8, 11, i 18 i u Možđencu u 9.30 sati. Subotom je jedna misa u bolnici u 17,00 sati, koju služi p. Ante, uz redoviti obilazak bolesnika po odjelima, prema potrebi. Kroz svibanj i listopad su marijanske pobožnosti, pojačane pjevanim litanijama, ali krunica se moli i svaki dan prije večernje mise i prije svih nedjeljnih misa. Svakog utorka imamo pobožnost sv. Antunu. Svakog prvog petka u mjesecu klanjanje pred Presvetim prije sv. mise, a svakog četvrtka je klanjanje poslije sv. mise, u trajanju od pola sata. Također, svakoga prvog petka pohađamo dvadesetak bolesnika u župi!

Frama ima svoje susrete svake nedjelje poslije večernje mise, a svake zadnje nedjelje u mjesecu duhovnu obnovu, zajedno sa FSR-om. FSR ima svoje susrete svake druge nedjelje u mjesecu, u duhu franjevačke formacije. Grupa od 20 ministranata ima svoje susrete subotom u 17 sati, s p. Martinom ili p. Antonom, prema potrebi.

Vrlo često pomažemo okolnim svećenicima za isповijedanje, propovijedanje, zamjene i druge pastoralne potrebe i sa svima smo u dobrim odnosima.

Od duhovih aktivnosti u župi spomenuo bih još redovita hodočašća, za vjernike u Mariju Bistrigu, Lober, Ludbreg, Padovu te duhovne vježbe za Framu u samostanu č. sestara u Ivanečkom Vrhovcu ili u Biskupijskome pastoralnom centru u Venernici.

Župa Novi Marof ima i dva bogoslova. To su: naš klerik, fra Nikola Degač na Sv. Duhu, u četvrtoj godini, i Petar Sakač, u petoj godini bogoslovije, na Kaptolu. Imamo i jednog sjemeništarca na Sv. Duhu, Silvija Topolovca, u drugom razredu gimnazije na Šalati. (MD)

PULA: SAMOSTAN SV. FRANJE

Samostan sv. Franje sa svojom dugostoljetnom poviješću, u posljednjih je 25 godina prošao jednu generalnu preobrazbu, kako duhovnu tako i materijalnu. U traženju nečega novog, uključili smo se u sve pokrete koji nastoje djelovati i tražiti duhov-

ni smisao. Pozivali smo razne nadahnute navjestitelje Riječi. Bilo je tu različitih iskustava, većina je pozitivnih, i onda smo tako nastojali djelovati. Sve se to odrazило i na izvanjski način, npr. uređenje samog prostora crkve i zgrade samostana.

U samostanskoj crkvi održavamo sva liturgijska slavlja kroz godinu (osim zimi preko tjedna), s nekoliko trodnevnica, za Duhove imamo petodnevno čitanje Svetog pisma danju i noću, priređujemo tečajeve duhovnosti. Dnevno s pukom molimo večernju pod misom, a preko tjedna aktivne su razne udruge i pokreti: FSR, Treće srce, Biblijska zajednica, Molitvena zajednica, itd.

Radovi idu prema mogućnostima, svakodnevni u okolišu, odakle se godišnje odvezе i do pet kamiona raslinja. Momentalno traju radovi na obnovi rimskog mozaika (već treću godinu). Kip Gospe od Caneta nalazi se u Zagrebu na restauraciji. (DV)

PULA: SAMOSTAN SV. IVANA KRSTITELJA

Redovito molimo časoslov zajedno ujutro: služba čitanja, jutarnja i razmatranje. Uvečer zbog pojedinih drugih aktivnosti pojedinačno. Svaki četvrtak nakon večernje sv. mise imamo klanjanje pred Presvetim. Mjesečno imamo dekanatske susrete s ostalim svećenicima Pulskog dekanata, na kojima redovito sudjelujemo. Duhovne vježbe prošle godine imao je fra Nikola u Zagrebu a fra Krunoslav u Cresu.

Fra Krunoslav asistent je FSR-a i Vojske Bezgrešne, vodi pravopričesnike i krizmanike. Fra Nikola vodi ministrante, župne kateheze za polaznike 4. i 5., odnosno 6. i 7. razreda. Prvi i drugi razred vode vjeroučiteljice Sonja Gržetić i Sanja Božac, a s pravopričesnicima radi Ivana Rajlić te pomaže fra Krunoslavu u radu s njima. Ovdje molitveno-duhovne susrete imaju karizmatska zajednica, Radnici milosrdnog Isusa (evangelizacijska) i neokatolicka zajednica, a prema njima svoj rad usmjeruje i brine se za njih fra Nikola. Također ovdje se okupljaju članovi »Kraljice Mira«, koji imaju svoje molitvene susrete zadnjeg četvrtka svakoga mjeseca, a o njima brigu vodimo obostrano. Početkom ove godine preuzeli smo skrb za štićenike doma »Vila Maria« (to je dom za psihički bolesne osobe, u kojemu je smješteno 180 bolesnika i 80 djelatnika doma). Svakog prvog četvrtka u mjesecu

cu imamo sv. misu u domu i odlazimo na poziv. Svakoga prvog petka u mjesecu obilazimo bolesne u župi (oko dvadesetak), a ostale prigodno i na poziv. Na hodočašća odlazimo 4-5 puta godišnje. Župa broji oko 6000 do 6500 stanovnika, što ne znači da ima i toliko vjernika. Njihov broj mogao bi se kretati između 4500 do 5000. Prošle godine blagoslov obitelji primilo je 750 kućanstava. Za vrijeme blagoslova pomagali su nam bogoslovi iz sjemeništa »Redemptoris Mater« kroz prva četiri dana, a ostalo je bilo na nama dvojici.

Dovršetak izgradnje nove crkve: zahvaljujemo Provinciji na sluhu i dobroj volji i pomoći, zahvaljujući toj pomoći sanirana je terasa oko kupole nove crkve i prave se troškovnici za nove korake.

Bratski život: međusobno surađujemo i izmjenjujemo se kod obveza bez ikakvih poteškoća. Drugim riječima, lijepo nam je, živimo skromno i jednostavno uz pomoć dobrih ljudi, uvažavajući i poštjujući jedan drugog, a hvala Bogu, nemamo zdravstvenih poteškoća, barem ne većih. (KK)

SISAK: SAMOSTAN SV. ANTUNA PAĐOVANSKOG

Braća su uglavnom dobrog zdravlja i zadovoljna životom u samostanu. Duhovni život u samostanu odvija se kroz zajedničku molitvu časoslova i mjesecne samostanske kapitule – nastojimo da budu redoviti. Mnoštvo drugih duhovnih i pastoralnih zbivanja usko je vezano uz župu sv. Josipa Radnika u Sisku.

Fra Pero je duhovni asistent našega mjesnog
bratstva FSR-a, a Fra Matija Antun Mandić je du-
hovni asistent FRAME. Sudjelujemo redovito na
koronama i dekanatskim sastancima. Duhovne
vježbe obavio je fra Pero u veljači u Zagrebu i fra
Matija Antun u lipnju u Cresu. Fra Nikola sudje-
lovaо je na nekoliko duhovnih obnova u biskupi-
ji. Fra Matija Antun bio je na hodočašću u Svetoj
Zemlji o trošku matičnog samostana, uz dozvolu
ministra provincijala.

Samostan na blagdan zaštitnika Sv. Antuna Padovanskog (13. lipnja), tradicionalno priprema ručak za svećenike u dekanatu i večeru za prijatelje i dobročinitelje samostana.

Župnik je fra Nikola Jureta. Vrši službe u Sisačkoj biskupiji – povjerenik ureda za pastoral braka i

obitelji i voditelj zaručničke priprave za naš dekanat, vodi obiteljsku zajednicu u župi, vjeroučitelj u OŠ Galdovo i područnoj školi Hrastelnica – ukupno 4 sata, katehet je u Hrastelnici i prvpričesnica.

Fra Pero Kelava je vikar župe i vrši službu biskupijskog povjerenika za pastoral Roma. Vodi župnu katehezu za 4., 5., 6. i 7. razrede osnovne škole i duhovni je asistent misijske zajednice koja djeluje u našoj župi.

Fra Matija Antun Mandić je vikar župe. Od jeseni više nije vjeroučitelj u školi. Katedhet je u Palaniku i Tišini Erdetskoj te kandidata za krizmu. Vodi ministrantsku zajednicu u župi, a od jeseni i molitvenu zajednicu.

U župi povremeno djeluje dječji i zbor mlađih; te župni zbor kojega vodi naš vjeroučitelj i orguljaš g. Josip Bulat.

U župi djeluje i udruga Hrvatska žena – duhovni asistent je župnik.

Značajnija događanja u župi:

Na Josipovo (1. svibnja) imali smo kao goste mlade iz Splita, koji su došli s fra Rokom, te goste iz Like s njihovim župnikom. Biskup Vlado Košić na Duhove podijelio je i sakrament potvrde kandidatima iz naše župe. Fra Pero je bio na ljetovanju s romskom djecom romske odgojne zajednice, a fra Matija Antun s mladima iz naše župe na Cresu.

Ove godine imali smo prvi put cjelodnevno klanjanje pred Presvetim (17. rujna) – više nego zadovoljni smo odazivom vjernika i svečanom večernjom misom. Na misama zornicama molimo Jutarnju s narodom, te nakon misa imamo druženje u dvorani uz kavu i čaj. Četvrte nedjelje došašća, kad je tzv. velika božićna ispovijed u župi, večernju misu je predslavio naš definitor fra Ivan Bradarić, te je bila i promocija CD-a »Novo Svitanje«, benda duhovne glazbe iz Zagreba.

Redovito isповijedamo u crkvi i pohađamo bolesnike u župi, te smo prisutni na svim događanjima duhovnih sadržaja u dekanatu. Župni karitas djeluje dobro, od jeseni je otvorena i Karitasova kuhinja u Sisku, pomažemo svim potrebitima u župi, a i Karitasovu kuhinju, te pomažemo gradu Kninu.

Župna i biskupijska hodočašća: Marija Bistrica, Međugorje, Trsat, Ludbreg.

Naš bivši klerik Mario Šagolj primljen je kao kandidat Sisačke biskupije i upisao je treću godinu KBF-a u Zagrebu.

Materijalni radovi: sanacija dijela pročelja župne crkve koji je prokišnjavao i sanacija krova na crkvi u Hrastelnici zbog prokišnjavanja. Sve troškove radova kao i kompletno bojenje župne crkve iznutra podmirili su župljani svojim radom i materijalom. (NJ)

SPLIT: SAMOSTAN SV. FRANE

Naša redovnička zajednica ima svoj dnevni red za življenje svoga redovničkog života i svoje duhovnosti. Dnevni red nudi vrijeme za razmatranje, božanski časoslov i osobnu molitvu. Svatko vrši dnevni red po svojoj savjesti i koliko mu daje mogućnosti vrijeme, umor i zdravlje.

Braća rado pomažu i pružaju pastoralne pomoći i usluge i izvan naše crkve i samostana, bilo kao duhovnici, propovjednici, isповједnici ili predavači (fra Pero: isповједnik i duhovnik u više zajednica; fra Žarko Relota: duhovne obnove i duhovne vježbe u domovini i Australiji, Kotoru...). Fra Špiro Marasović i nakon umirovljenja na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu predaje jedan izborni predmet za redovite studente i dva predmeta za doktorande. I u Zadru, na Visokoj teološkoj katehetskoj školi, predaje socijalni nauk Crkve. Ostaje i dalje službeni isповједnik i duhovnik časnih sestara benediktinki u Trogiru. Fra Žarko Mula, ovoga ljeta bio je na zamjeni i ispomoći u Lackawanni (USA).

Bogu hvala i zahvaljujući trudu i nastojanju braće, u zajednici nema napetosti i nesnošljivosti. Braća se prihvataju i podnose, što se pokazalo i ovih božićnih dana u crkvi i za obiteljskim stolom. (PDž)

ŠIBENIK: SAMOSTAN SV. FRANE

Iza nas je jedna teška i krizna godina. Kao što je poznato, odmah početkom prošle godine, dodatašnji gvardijan fra Stanko Mijić, podnio je ostavku na službu gvardijana, koju je Definitorij Provincije prihvatio. Budući da još nije iznađen novi

gvardijan, ulogu vršitelja dužnosti, silom prilika, preuzeo je fra Nikola Mate Roščić.

U samostanskoj se crkvi redovito i uredno vrše sve liturgijske i sakramentalne službe na zadovoljstvo i uz brojno učešće vjernika. Od radova u crkvi tijekom minule godine spominjemo uređenje novih, veoma pristalih, ispovjedaonica. Početkom prošle godine započeti su radovi na uređenju prostora za »samostansku izložbenu zbirku umjetnina«, ali su u travnju prekinuti i još nisu nastavljeni. Nastali su, naime, problemi s ljudima kojima je u najam dan samostanski prostor. S problemima vezanim uz najam samostanskih prostora iscrpno je upoznata Uprava Provincije. (NMR)

Pastoralna ponuda u župnoj crkvi sv. Petra je slijedeća: svakodnevna sveta misa (nedjeljom dvije), svakodnevna molitva krunice, tjedno klanjanje, župni zbor, dječji zbor, župna kateheza za uzraste od 3. do 8. razreda, ministranti, biblijska zajednica, caritas...

Na području župe prisutne su institucije: osnovna škola sa 546 djece, gradski dječji vrtić i starački dom sa 384 korisnika. Moja prisutnost kao svećenika u školi i vrtiću je prigodnična (nekoliko puta godišnje), dok sam u staračkom domu gotovo svakodnevno. Čini se da bi ove godine jedno davno obećanje, uređenja prostora kapelice, moglo biti doista i realizirano. To će svakako pridonijeti puno kvalitetnijoj duhovnoj ponudi u ovoj instituciji.

Župa sa svojim sadržajima ugošćuje oko 250 djece i mladih, dok na nedjeljnim misama sudje luje oko 450-550 duša. Ukupni odaziv vjernika na nedjeljnu misu je ipak malo veći, budući da neki odlaze na sela, dok neki idu u druge gradske crkve. Dakle, ako nismo iznad onoga hrvatskoga vjernič kog prosjeka, nismo ni puno ispod.

Prošle godine u župi je kršteno 24 djece. Prvu pričest je primilo 37 djece. Krizmano je 54 mladih i odraslih.

Glede materijalnih zahvata izdvojiti će sljedeće: izradom velikog vitraja na ostakljenom dijelu, te oblaganjem kamenom i bojanjem, oplemenjen je oltarni prostor. Osim interijera, u vanjskom dijelu smo sanirali potencijalno klizište i uredili pristupni put za dječja kolica i invalide. Započeta je i obnova kapelice sv. Mare, koja je također na području ove župe, a zanemarena je od svih institucija, iako datira s početka 16. stoljeća. (VG)

VINKOVCI: SAMOSTAN SV. ANTUNA PADOVANSKOG

Zdravstveno stanje braće nije dobro, a u nekim je čak i teško. No i pored svih potreškoća naš apostolat se odvija po planu i programu. Pored svetih misa, kojih je nedjeljom četiri a radnim danom dvije, i prigodom za ispovijed, tu je i ispovijed bolesnika za prvi petak, Božić, Uskrs i po pozivu. U jakim vremenima, za Došašća i Korizme, pomazemo po župama u tzv. »velikim ispovijedima«, a župnici nam pomažu za Antunovo kada je velik broj štovatelja sv. Antuna iz Vinkovaca i okolice. Tada se podijeli od pet do šest tisuća pričesti. Kada završe »velike ispovijedi« po župama, pred Božić i Uskrs je navala za ispovijedanje u našoj crkvi. Za Božić ove godine pomagala su nam braća iz Novog Sela (iako i kod njih ima puno ispovijedi), te još neki svećenici, posebno župnik mons. Tadija Pranjić.

Iako nismo župa, crkva je dobro posjećena, te smo prošle godine imali 70.000 pričestti. Dozvolom župnika imali smo u našoj crkvi 24 krštenja, 8 vjenčanja i vodili 11 sprovoda.

Apostolat vezan uz karizmu našega reda prisutan je u našem samostanu kroz FSR, pedesetak članova, i »Vojsku Bezgrešne«. Susrete imaju jedanput mjesечно. Imamo grupu od 12 ministarata koje vodi fra Mijo. Prve nedjelje u mjesecu je klanjanje za duhovna zvanja.

Odnosi među braćom su korektni, kao između jednog i drugog samostana u Vinkovcima.

Nismo imali nikakvih građevinskih zahvata, a uređenje knjižnice ide malo sporije, jer rade volonteri koji su zaposleni i u vinkovačkoj Gradskoj knjižnici, pa kada stignu, dođu kod nas.

Od zaposlenika imamo kuharicu koja nam i ru
blje pere i vodi brigu o čistoći prizemlja. Redovito
joj se daje mjesечni honorar. U crkvi svira i vodi
zbor s. Berhmana, sestra sv Križa, koja dolazi iz
svog samostana. To čini dragovoljno, uz dozvolu
svojih poglavara, a kada je premjeste, jer već je u
učiteljskoj mirovini, tražit ćemo rješenje prema
prilikama. Njoj za to dajemo prigodnu nagradu.
(IM)

VINKOVCI: SAMOSTAN BEZGREŠNOG SRCA MARIJINA

Braća u samostanu žive i rade u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Svetе mise služimo u samostanskoj crkvi, te u okolnim župama, kad pomažemo okolnim župnicima. Dnevni red u samostanu imamo i njega se pridržavamo. Redovito održavamo sastanke FSR-a, a također održavamo susrete franjevačke mlađeži – FRAME. Fra Zlatko Vlahek vodi FRAMU (20 framaša – 11 s obećanjima, a ostali su podupiratelji), a fra Marko Vrdoljak vodi Franjevački svjetovni red (48 trećoredaca; 39 aktivnih i 9 neaktivnih).

Radovi koje smo izvršili u protekloj godini: Promijenili smo kroviste na samostanu i samostanskoj crkvi, te natkrili terasu koja sada služi kao praonica. Za obnovu krovista pomogli su nam: naša Provincija, Županija, Grad kao veliki sponzori i donatori, te nekoliko manjih sponzora i donatora, te su prikupljena sredstva i od vjernika. Vrijedni ljudi su i svojim radom pomagali da se ovaj projekt privede kraju. Kompletan iznos je isplaćen i nema dugovanja. Svima velika hvala i Bog im dao nagradu. (MV)

VIS: SAMOSTAN SV. JERE

Samostan sv. Jere u Visu čine dva »otpisana fratara« u poodmakloj dobi i oronula zdravlja. Ova mala i tiha redovnička zajednica provodi dane u molitvi i marljivom fizičkom radu, a svećeničkim radom drži crkvu sv. Jere živom. Božanski oficij moli zajednički u svojoj maloj, ali lijepoj kapelici sv. Frane. Svakodnevno imamo dvije vezane mise kao i nedjeljama i blagdanima. Crkva sv. Jere ima tri velike svetkovine u godini: Sv. Jeru, Sv. Antu i Gospu Karmelsku. Uvedena je i božićna polnoćka, koja brojem pomalo raste. Ovome valja dodati i dvije godišnje procesije.

Naša isповједnička i propovjednička ispomoć našim viškim župnicima je redovita i prima se sa zahvalnošću. Samostan ima redovitu kuharicu u osobi gđe Zdenke Knezović, koja uz kuhanje obavlja pranje našeg rublja i redovito čišćenje naše kuće.

Prostrani vrt sve više predstavlja teškoće u obradi s obzirom na naše godine i zdravlje. Mu-

zej samostana je građevinski dovršen, a o njegovoj sadržajnoj namjeni i namještaju za te potrebe, odlučit će finansijski iznos novog Ministarstva. To čekamo.

Crkva vapi za obnovom, prvenstveno krov i prozori. Ovaj posao traži veći novčani iznos, koji ova kuća nema. Zdravstveno stanje dvojice fratra nije dobro. Ali ni jedan od nas dvojice nije zaledao, pa se nadati boljem do daljnjega. Srdačan pozdrav svoj braći diljem Provincije, gdje god bili! (DG)

ZAGREB: SAMOSTAN SVETOG DUHA

U zagrebačkom samostanu Svetog Duha živi i djeluje 16 redovnika-svećenika i 2 redovnička brata. Samostansku zajednicu čine i dvije odgojne ustanove, Klerikat u kojemu se nalazi 8 klerika i Malo sjemenište s 5 sjemeništaraca. Sveukupno u samostanu živi 31 član zajednice. Za domaćinstvo brigu o samostanu, primanje gostiju i brojne druge poslove zaposlene su 4 osobe. Osim njih u ostalim poslovima, najčešće vezano uz crkvu i župu sv. Antuna, uposleno je još 5 osoba. Velik broj zaposlenika predstavlja golem teret za financije samostana.

Tri zasebne cjeline, Samostan, Klerikat i Malo sjemenište imaju i svoje odvojene duhovne i molitvene ritmove. Samostanska zajednica, prema utvrđenom dnevnom redu, sastaje se na zajedničku molitvu u kapelici Rana sv. Franje. Dan duhovne obnove i samostanski kapitol održavaju se redovito svakoga trećeg četvrtka u mjesecu, uz sudjelovanje sve braće. Klerici i sjemeništarci sastaju se na molitvu i slavlje svete mise u kapelicama sv. Josipa Kupertinskog i Bezgrešnog Začeća. O duhovnom životu brinu se njihovi odgojitelji. Povremeno se organiziraju zajedničke molitve za cijelu zajednicu te se za tu prigodu priredi svečanija molitva, koju najčešće animiraju naši klerici. Ovi sa sjemeništarcima organiziraju i animiraju također molitve za duhovna zvana svakoga prvog petka u mjesecu. Samostanska braća sudjeluju u svečanim liturgijama koje se često organiziraju u crkvi sv. Antuna, te su u toj župi također aktivni u raznim službama: slavlje svetih misa i propovijedanje, ispunjavanje, vođenje raznih skupina.

Samostanskim dnevnim redom, osim spomenutoga molitvenog ritma, definiran je i bratski

susret na zajedničkim obrocima, osim doručka, koji je u slobodnom terminu. Braća se redovito okupljaju na zajedničkim obrocima, a u posebnim prigodama organizira se i zajedničko druženje, rekreacija. Posebno se svečano nastoje prirediti proslave imendana, liturgijskih svetkovina i blagdana, te slavlja kapitula.

Samostan Svetog Duha mjesto je čestih susreta i raznih kulturnih i vjerskih događanja, kako za braću naše Provincije, tako i za šire potrebe. Tijekom protekle godine održani su, u trajanju od više dana, Duhovne vježbe, Dani trajne formacije, Pastoralni kolokvij, te u vidu promicanja zvanja Dani otvorenih vrata, kao i duhovne vježbe za dječake.

Izuzetna inicijativa »Dani duha Asiza«, koju je organizirao naš Hrvatski ereopag, zajedno s VFZ odnosno Institutom za kulturu mira, bila je jako dobro prihvaćena i posjećena. Znanstveni skup u povodu pete obljetnice smrti fra Celestina Tomića, održan polovicom studenoga, u organizaciji KBF odnosno Biblijskog instituta istog fakulteta, i naše Provincije, uz tehničku i organizacijsku podršku »Veritasa«, izazvao je dobar odaziv, osobito profesora teologije. Za veći dio gore spomenutih susreta finansijsku potporu uglavnom je pružila Provin- cija.

I Veritas, Glasnik sv. Antuna Padovanskoga, imao je nekoliko promocija knjiga, od kojih je 'Halloween' djelo našega fra Josipa Blaževića. Samostan je priredio i svečani objed za oko 150 gostiju naših svečanozavjetovanika, fra Željka Klarića i fra Josipa Petonjića.

Radovi na uređenju samostanske odnosno Provincijske knjižnice fra Jozе Miloševićа, sve se više intenziviraju. U tijeku je najzahtjevniјa faza: unošenje podataka u elektroničku kartoteku. U međuvremenu dovršena je i otvorena Numizmatička i filatelistička zbirka fra Zvonimira Zlodija, u prdužetku same knjižnice. (IB)

Pastoralni rad u župi sv. Antuna: Početkom godine uz fra Martina Jakovića, kao župnika, službu župnih vikara vršili su fra Nikola Šantek i fra Michael Pavić. Fra Nikola je sredinom godine otišao u Padovu tako da je vikar župe ostao samo fra Michael. U pastoralu pomaže i fra Ivan Penava, koji slavi svete mise kod ss. klarisa u Mikulićima. Početkom prosinca dobili smo novozaređenog đaka fra Željka Klarića, koji svoj praktikum vrši

u našoj župi. Dvije velike bolnice redoviti su dio našega poslanja kao i domovi umirovljenika. U svim ovim institucijama prisutni smo djeliteljem sakramenta svete euharistije, bolesničkog pomažanja i pomirenja. To su fra Miroslav Štuban (obje bolnice), fra Ambroz Knežić (Dom sv. Josipa) i fra Ivan Radeljak (Dom sv. Maksimilijana).

Župna kateheza odvija se redovito za sve polaznike osnovne škole. Na području župe djeluju tri osnovne i tri srednje škole. Priprema odraslih za sakramente inicijacije lijepa je tradicija. Ove godine imamo grupu od dvanaest katekumena. Mistrantski zbor aktivno sudjeluje u euharistijskim slavljima.

U župi aktivno djeluju: Obiteljska, Biblijska, Evangelizacijska i Karitativno-misijska zajednica, župni zborovi. Tu su još: FSR, Frama, Vojska Bezgrešne, razne molitvene zajednice. Redovite susrete za mlade vodi fra Josip Blažević. Karitativni rad u župi posebno je zastupljen. Akcije su dobro uspjele, a skupljena su sredstva upućena onima koji su najpotrebniji. U suradnji s Crvenim križem u proljeće i jesen organiziramo akciju dragovoljnog darivanja krvi. Broj redovitih darovatelja raste (30). Hodočastili smo u Loreto, Asiz, Rim, Lurd, Pariz, Padovu (više puta), Mariju Bistrigu, Trsat, Krasno, Molve, Boku Kotorsku... U crkvi su održani razni koncerti: ansambl Lado, Kud INA, Kraluši i Cappella Antoniana.

Ove godine blagoslovljeno je oko 2.500 obitelji.
(MJ)

Pastoralni rad u župi sv. Maksimilijana na Bi-jeniku: Život u župi u nekoliko točaka: Sv. mise se slave u župi: nedjeljom u 9 i 11 sati, a kroz tjedan u 19 sati. Prije sv. mise je molitva krunice. Od veljače prošle godine ponedjeljkom je biblijsko–molitveni susret.

Svakog prvog utorka u mjesecu se sastaje obiteljska zajednica. Svake srijede nakon sv. mise je susret »muške molitvene zajednice posvećene BDM«. Srijedom se po dogovoru susreće i župski zbor. Svakog četvrtka nakon sv. mise je klanjanje pred Presvetim.

Od listopada prošle godine počeli smo pobožnost prvih petaka na čast Srcu Isusovu. Dolazi redovito preko 70 osoba, što djece što odraslih. U petak u 21 sat je proba dječje-mladenačkog zbora. U subotu prije podneva se odvija vjeronauk za djecu

od III. do VIII. razreda. U nedjelju između sv. misa je susret ministranata.

Prošle godine smo organizirali i više hodočašća: u Korizmi na Vinagoru, u travnju u Asiz i Rim na beatifikaciju Ivana Pavla II, u rujnu u Ludbreg i u svetište Marija Bistrica.

Osim pastoralne djelatnosti imali smo i neke materijalne zahvate. Promijenili smo krov na crkvi, koji je bio u derutnom stanju, i okrećili unu-

trašnjost crkve i podrumskih prostorija; promijenili razglas u crkvi, nabavili razglas za zbor mlađih na koru; bilo je još nekih manjih zahvata... Radovi su financirani dobrovoljnim prilozima župljana.

Pogled unaprijed: Duhovna obnova ili misije; uvesti nedjeljom treću misu; obnoviti fasade, a ako se skupi dovoljno novaca, obnoviti i stepenište koje najviše nagrđuje crkvu, a isto tako izvršiti i manje zahvate za uređenje okoliša. (TC)

VERITASOVU ZAHVALNU HODOČAŠĆE

u subotu 21. travnja 2012.

PROGRAM HODOČAŠĆA:

Grupe hodočasnika u autobusima kreću
ispred crkve sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu, u petak u ponoć.

Program

Između 06.00 i 07.00 – Sv. Leopold Mandić.

Okupljanje svih hodočasnika u svetištu sv. Leopolda.

Nakon okupljanja slijedi tumačenje svetišta, molitva, pobožnost, razgledavanje.

Kolona hodočasnika pješice ide prema bazilici sv. Justine.

08.30 - Bazilika svete Justine

Tumačenje svetišta, molitva, pobožnost.

Nakon posjeta ovoj bazilici hodočasnici pješice odlaze do bazilike sv. Antuna.

09.30 – Bazilika sv. Antuna:

ophod oko groba sv. Antuna, kapelica relikvija, Mostra Antoniana.

11.00 – Sveta misa

Predslavi mons. Vlado Košić, biskup sisački u suslavljу provincijala fra Liudevita Maračićа i brojnih svećenika.

Pieya zbor župe sv. Antuna

12.00 – Slobodno vrijeme za ručak ili osobnu pobožnost.

14.30 – Polazak prema Camposampieru.

15.00 – Camposampiero: okupljanje svih hodočasnika u crkvi, tumačenje svetišta, molitva, pobožnost, osobno razgledavanje.

16.30 = Polazak prema Zagrebu.

Predviđa se da bi povratak u Zagreb, ispred crkve sv. Antuna mogao biti oko 22.00 do 22.30 sati.

Predbilježbe i uplate

možete izvršiti u župnom uredu sv. Antuna,
svakim radnim danom od 10.00 do 12.00 i od 16.00 do 18.00 sati.

Cijena hodočašća je 210 kn.

Svaki hodočasnik besplatno dobiva

i Mali hodočasnički vodič i molitvenik

planovi

II. PASTORALNI KOLOKVIJ

Prošlogodišnja iskustva održavanja I. pastoralnog kolokvija opravdavaju nastavak ove, za našu Provinciju, posve nove inicijative. O tome puno govori i nedavno objavljena knjiga sa svim materijalima ovoga skupa.

Provincijski povjerenik za pastoral, fra Žarko Relota, pripremio je i program II. Pastoralnoga kolokvija, koji će se održati u Zagrebu (Sveti Duh), u utorak, 26. lipnja i u srijedu, 27. lipnja ove godine. Okvirna tema ovog susreta glasi: PASTORAL OBITELJI. Objavljujemo prijedlog programa, s napomenom da u međuvremenu može doći do nekih manjih promjena.

Tema: »Posvećena i kućna Crkva. Odnos međusobnog pomaganja, podržavanja, suradnje i izgradnje«.

Utorak, 26. lipnja:

- 9.00: Uvodna molitva

9.10: Pozdravna riječ Provincijalnog ministra (fra Ljudevit Maračić)

9.20: Uvodna riječ moderatora (fra Žarko Relota)

9.30: Neprolazne obiteljske vrednote (biskup Valentin Pozaić)

10.00: Pauza

10.30: Što Crkva danas ima poručiti obiteljima (prof. dr. Milan Šimunović)

11.00. Rasprava

12.00: Srednji čas

12.30: Objed

16.00: Župna i samostanska pastoralna skrb za obitelji. Potreba formiranja Obiteljskih zajednica (fra Žarko Relota)

16.30: Iskustva rada s obiteljima jednog povjerenika za obiteljski pastoral (fra Nikola Jureta)

17.00: Rasprava

18.00: Zaključci prvoga dana (o. Provincijal)

Srijeda, 27. lipnja:

- 9.00: Uvodna molitva

9.10: Uvod u rad (fra Žarko Relota)

9.20: Svjedočanstva obiteljskih osoba o korisnosti njihove povezanosti sa svećenicima za stabilnost braka i vjerski rast obitelji (Zagreb, Split, Sisak) –
Očekivanja današnjih obitelji od Crkve (Dragan i Ozana Krasić)

10.00: Pauza

10.30: Potrebe i mogućnosti okupljanja obitelji po samostanima i župama (obitelj će dovesti sa sobom fra Nikola Jureta)
Važnost, vrijednost i korisnost druženja sa svećenicima i redovnicima (Nadomir i Neda Križanović)

11.15: Završno priopćenje

11.30: Sveta misa (predslavi o. Provincijal)

Poticajne i pobudne riječi:

»Jedinstvo udvoje, tj. ženidbeno zajedništvo muža i žene, slika je zajedništa koje je u Bogu i u kojem se tri božanske Osobe ljube u intimi otajstva božanskog života. To je zajedništvo plod izlijevanja darova Duha Svetoga kršćanskim supružnicima koji ih suočava Kristu i pretvara ih u osobe – dar, čiji život postaje životom za drugu osobu. Takva je uzajamna darovanost kršćanskih supružnika i njihovo ženidbeno zajedništvo sakrament trojstvenog zajedništva. Zajedništvo kršćanskih supružnika, te obitelji utemeljene na sakramentu ženidbe, pronalaze tako svoj prototip u trojstvenom zajedništvu božanskih Osoba i označuje dioništvo u zajedništvu Boga i čovjeka, ostvarenog po životu i djelu Isusa Krista.«

(Direktorij za obiteljski pastoral Crkve u Hrvatskoj)

»Posvećene osobe, stare i mlade, živite vjernost svojoj obvezi prema Bogu, u uzajamnoj izgradnji i uzajamnoj potpori. Unatoč poteškoćama na koje ste ponekad mogli naići i umanjenja poštivanja posvećenoga života u stanovitom javnom mnenju, vi imate zadaću da ponovno pozovete muževe i žene našega vremena da gledaju u visine, da ih ne bi pregazila svakodnevica, nego da bi se puštile privući od Boga i Evanđelja njegova Sina. Ne zaboravite da vi, na posve osobit način, možete i morate reći ne samo da ste Kristovi, nego da ste postali Krist.«

(*Vita consecrata*)

»Pastoralisti se u više-manje svim zemljama trude da bi pronašli način pastorala koji nazivaju obiteljskim apostolatom, ali se, bit će malo kritičan, po mome sudu previše vrte oko psihološke strane braka, a manje oko obitelji, više oko nataliteta, nego oko odgoja... Ali, možda se ulaže premalo truda da bi se promovirala istinski kršćanska vizija obitelji i braka i stavila pred oči mladima koji moraju ponijeti odgovornost za budućnost.«

(Bono Zvonimir Šagi)

Zbornik radova
1. pastoralnog kolokvija

Ovih dana u izdanju naše Provincije objavljen je mali zbornik svih radova nedavno održanoga I. pastoralnog kolokvija. U njemu su sadržana sva predavanja, a ima i nekoliko praktičnih priloga. Po jedan primjerak dobila su sva braća naše Provincije (u domovini i inozemstvu). Knjiga će biti predstavljena prigodom područnih susreta provincijalnog ministra s braćom određenih samostana, tijekom ožujka ove godine.

Ujedno podsjećamo braću da će se II. Pastoralni kolokvij, na temu »Pastoral obitelji« održati u zagrebačkom samostanu Svetog Duha, potkraj ovogodišnje školske godine, u utorak i srijedu, 26. i 27. lipnja 2012. Program je dobro razradio i praktično pripremio fra Žarko Relota, kao uostalom i za prvi kolokvij.

SUSRET/SREĆANJE U ŠIBENIKU

Ovogodišnji susret/srećanje braće iz Hrvatske i Slovenske provincije franjevaca konventualaca održava se, kao što je već najavljeno, u srijedu, 25. travnja ove godine, u našemu samostanu sv. Frane u Šibeniku.

Program susreta:

10,00 sati – Okupljanje braće uz okrepu;

11,00 sati – Predavanje o prošlosti i sadašnjem stanju samostana i crkve; potom razgledavanje knjižnice, samostana i crkve;

12,30 sati – Euharistijsko slavlje u crkvi, predvodi fra Miljenko Hontić, generalni asistent; nakon mise objed i druženje za bratski stolom;

15,00 sati – Posjet katedrali sv. Jakova i usputno razgledavanje stare gradske jezgre;

16,00 sati – Razlaz i povratak kućama.

POZVANA SU BRAĆA IZ PROVINCIJE, POSEBNO IZ OBLIŽNJIH SAMOSTANA!

dogadaji i zbivanja

DUHOVNE VJEŽBE U ZAGREBU

U zagrebačkom samostanu Svetoga Duha šesnaestorica braće proteklih su dana od 19. do 24. veljače 2012. sudjelovala na duhovnim vježbama što ih je predvodio mons. dr. Mato Zovkić.

Duhovne vježbe su započele u nedjelju 19. veljače 2012. okupljanjem braće na večeri i uvodnim susretom s duhovnikom. Duhovnik je obrazložio kako će svoja izlaganja temeljiti na pripravi za nadolazeću godinuvjere što ju je najavio papa Benedikt XVI. povodom 50. obljetnice početka II. Vatikanskog sabora.

Sutradan u svojem prvom izlaganju duhovnik je progovorio o vjeri kojom se osobno oslanjamo na Boga kao na čvrstu stijenu (fides qua), tumačeći to iskustvo kroz primjer starozavjetnog psalmista u psalmima 46 i 75, te je podsjetio braću kako da našnji ljudi trebaju njihovo osobno iskustvo vjere. Kao obrazac svete mise toga dana uzete su molitve na čast Majke Božje Prijestolje Mudrosti, a duhovnik je u homiliji na temelju Jakovljeve poslanice potaknuo na otkrivanje biblijske mudrosti koja je praktična i životna. Popodnevno predavanje je bilo usmjereno na tumačenje vjere Crkve u kojoj odgajamo krštenike (fides quae).

Treći dan je tema izlaganja bila Božji poziv vjernicima, a mons. dr. Zovkić ga je približio braću tumačeći prividno neuspjelo djelovanja proroka Jeremije i iskustvo sv. Pavla koji je otkrio da se Božja snaga očituje u našoj slabosti. U svetoj misi braća su molila za milost dobre smrti, razmatrajući o svojem prihvaćanju bolesti i smrti, da bi u podnevnom izlaganju duhovnik govorio o celibatu radi Kraljevstva Božjeg, tumačeći ga na primjeru Isusovog celibata radi Kraljevstva Božjeg, Pavlovog radi evangelizacije naroda i na kraju tumačeći svećenički celibat kao podršku vjernicima u braku.

Na Čistu srijedu započela je korizma, te je duhovnik u skladu s ovim svetim vremenom pro-

govorio o temi primatelja i djelitelja sakramenta pomirenja. Kroz nekoliko biblijskih primjera, a posebno kroz Petrovo kajanje za nevjeru Isusu, ukazao je na duboku čovjekovu potrebu za primaњem vanjskog oblika odrješenja pred zajednicom. Potom je bila prilika za pojedinačnu isповijed. Govoreći nadalje o korizmi, duhovnik je podsjetio na starozavjetno poimanje obraćenja koje se očitovalo u Božjim pozivima po prorocima za povratkom naroda k njemu, te novozavjetno značenje koje više označava preslagivanje i promjenu u životu. Braća su se navečer priključili liturgiji Čiste srijede u župnoj crkvi sv. Antuna.

Sljedećeg dana duhovnik je progovorio o euharistiji, koja je i žrtva i gozba, kao središnjem događaju Crkve. Govoreći ukratko o izraelskoj Pashi, protumačio je i Isusov odnos prema Pashi, kao i prema svojoj posljednjoj večeri. U drugom predavanju duhovnik je promišljao o načinu kojim slaveći euharistiju izgrađujemo Crkvu. Tu se ponavljviše zadržao na koncelebraciji, pastoralnim razgovorima s vjernicima i propovijedima. Poslije predavanja je bila prilika za posjet novootvorenoj numizmatičkoj i filatističkoj zbirci fra Zvonimira Zlodija uz vodstvo samoga autora.

Zadnjeg dana duhovnih vježbi, u petak 24.2.2012. duhovnik je potaknuo braću na preispitivanje vlastitog shvaćanja i angažmana u pokretu ekumenizma i međureligijskog dijaloga. U homiliji je, tumačeći riječi proroka Izaije kojima je poticao na društvenu dimenziju pokore, braći posebno na srce stavio brigu za vlastiti hrvatski narod, što je temeljio na prorokovim riječima: »Ne kriti se od onoga tko je tvoje krvi.« (Iz 58,7)

U svojim homilijama duhovnik se redovito vraćao na tumačenje otajstva koje je opisano u zbornim molitvama mise, te je i braću poticao da ih češće meditiraju. Izlaganja su bila utemeljena na dokumentima II. Vatikanskog sabora, kao i na pojedinim točkama naših generalnih Ustanova.

fra Ivan Penava

DUHOVNE VJEŽBE MINISTRANATA

U zagrebačkom samostanu Svetoga Duha tijekom vikenda od 13. do 15. siječnja 2012. održane su duhovne vježbe za ministrante. Na susretu je sudjelovalo 11 ministranata iz nekoliko naših samostana. Dječaci su se uz druženje i igru, te kroz molitvu, svetu isповјед i misu pobliže upoznali s nekim dimenzijama liturgije i značenjem duhovnog poziva.

Duhovna obnova je počela u petak 13. siječnja 2012. s okupljanjem i ručkom, nakon kojeg je bilo upoznavanje s programom, pokorničko bogoslužje i sveta isповijed. Nakon razgledavanja samostana pogledali suigrani film o sv. Antunu Padovanskom. Navečer je bila kateheza o duhovnom pozivu i svjedočanstvu o njemu.

U subotu, 14. siječnja 2012., program je započeo jutarnjom molitvom i doručkom, a potom su se ministrali stvaralački iskazali u nekoliko radionica koje su imale za cilj bolje upoznavanje života sv. Antuna. Prijepodne su se uključili u molitveni program Vojske Bezgrešne koji je vodio fra Ivan Bradarić u župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog, a popodne je bilo rezervirano za obilazak i razgledavanje grada. Predvečer je slijedila kateheza o liturgiji, dok je večer bila ispunjena zabavnim druženjem.

Na nedjeljnoj svetoj misi 15. siječnja 2012. ministralni su sudjelovali kod sestara klarisa u Mikućima, a potom su obišli i župnu crkvu sv. Maksimilijana Kolbea. Program je završio s ručkom prije kojeg su ministralni upoznati s programom školovanja kojeg imaju srednjoškolci sjemeništari u Zagrebu.

Zahvaljujemo se braći svetoduškog samostana koji su ugostili ministrante, te posebno bogoslovima koji su sudjelovali u programu, te fra Željku Klariću i fra Josipu Ivanoviću koji su vodili pojedine kateheze.

fra Ivan Penava

80. ROĐENDAN FRA ANTUNA GAŠPARIĆA

Proslave rođendana nisu uobičajene u našim redovničkim krugovima, osim ako se radi o nekim iznimno velikim jubilejima. Fra Antun Gašparić, neumorni pastoralni djelatnik i apostol Bezgrešne, proslavio je svoj 80. rođendan, u nedjelju 15. siječnja. Tijekom svečanoga ručka nekoliko je puta bio citiran 90. psalam: *Zbroj naše dobi sedamdeset je godina, ako smo snažni, i osamdeset.* Ovime se željelo naglasiti da se doista radi o vrlo iznimnom jubileju, koji vrijedi posebno obilježiti. Svoje pozdrave i čestitke fra Antunu uputili su fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar i fra Martin Drević, gvardijan samostana sv. Antuna u Novome Marofu, čiji je i fra Antun član i vikar istoga samostana.

65 GODINA SVEĆE- NIČKOG REĐENJA FRA ZVONIMIRA ZLODIJA

Na prvi dan mjeseca ožujka ove godine u zagrebačkom samostanu Svetog Duha skromno je proslavljen jubilej 65 godina misništva fra Zvonimira Zlodija. Na korizmenu kvatrenu subotu 1947. u rimskoj bazilici Sv. Ivana Lateranskog, tadašnji vikar Rimske biskupije, kardinal Traglia, podijelio je našem fra Zvonku svećenički red. O tom činu i onome što je uslijedilo kroz 65 godina svećeničkog života i djelovanja govorio je provincialni ministar, fra Ljudevit, na svečanom objedu održanom u samostanskoj blagovaonici. Bila je to prilika za izražavanje zahvalnosti o. Zvonku za sve što je dosad učinio kao poglavар, odgojitelj, isповједник, kolecionar i duhovni pisac, te također preporuke Gospodinu našeg jubilarca na putu prema novim jubilejima (dogodine slavi 90 godina života!).

PREDSTAVLJENA INTERNETSKA STRANICA BOGOSLOVA

U utorak, 17. siječnja 2012. godine na sastanku gvardijana i uprave Provincije predstavljena je internet stranica naših bogoslova. Stranicu su dizajnirali sami bogoslovi uz tehničku podršku gospodina Nikole Volarića iz Novog Marofa. Program predstavljanja započeo je izvedbom skladbe bogoslova fra Milana Gele *Tota pulchra*, koju je skladao za vrijeme novicijata, u izvedbi bogoslova fra Josipa Ivanovića.

Web stranica nalazi se na adresi:

http://bogoslovi.ofmconv.hr i naziva se Semper minor – to je krilatica koju su bogoslovi uzeli kao geslo svojih web stranica, a zapravo označava bit i poslanje koje bogoslovi žele imati u svijetu, biti uvijek maleni i neznatni, ali svojom prisutnošću svjedočiti ljubav prema Kristu i svakom čovjeku. Cilj i glavni motiv pokretanja vlastitih web stranica, kako su u predstavljanju istaknuli bogoslovi, jest u tome da se žele otvoriti svijetu, da žele iskoristiti sve raspoložive mogućnosti internet prostora koji je pred njima prvenstveno za evangelizaciju i promicanje duhovnih zvanja.

Na internet stranici može se naći mnoštvo zanimljivih članaka koji govore o duhovnom pozivu, posjetitelj se može upoznati s bogoslovima, njihovim poglavarima i prostorom u kojem žive, mole i djeluju. Također se na web stranici nalaze foto i video galerije s različitih događaja i susreta koji obilježavaju život jednog bogoslova.

Na web stranici postoje i dvije rubrike koje predstavljaju interaktivnu komunikaciju s čitateljima. To su Molitvena nakana – na kojoj posjetitelji mogu ostaviti svoju molitvenu nakanu, preporuku ili potrebu te će bogoslovi moliti po tim nakanama, a jedanput tjedno će njihov magister slaviti misu na pristigle nakane, te rubrika *Pitaj bogoslova* u kojoj svaki posjetitelj može postaviti pitanje ili komentar. Predstavljanje je završeno prikazivanjem kratkog promotivnog filma o životu bogoslova na Svetom Duhu.

MLADI PREMA ASIZU

U zagrebačkom samostanu Svetoga Duha održan je od 29.siječnja do 3. veljače susret provincijskih povjerenika za pastoral mladih i duhovnih zvanja na kojem je dogovoren program međunarodnog susreta mladih u Asizu u kolovozu 2012.

Na susretu su sudjelovala desetorica braće iz nekoliko naših provincija. Osim organizatora fra Antonella Fanellia i fra Vincenza Esposita koji su iz Italije, bili su ovdje i predstavnici provincija iz Španjolske, Njemačke, Austrije, Slovenije, Poljske, Sjedinjenih Američkih Država i Hrvatske, a oca generala fra Marca Tasco zastupao je generalni asistent fra Miljenko Hontić.

Braća su na ovome sastanku razradila i dogovorila program međunarodnog susreta mladih »Giovani verso Assisi« koji će se održati od 5. do 12. kolovoza 2012. godine u Asizu pod geslom molitve koju je izrekao naš sv. Franjo: »Gospodine, što hoćeš da učinim?« Želja je generalnog definitorija da se ovim susretom povežu mlađa braća iz raznih provincija i ujedno okupe mladi vjernici koji sudjeluju u životu naših župa.

Spomenuti gosti našega zagrebačkog samostana odvojili su vrijeme i za upoznavanjem s apostolatima kojima se bave naša braća, posjetili su i sestre klarise u Mikulićima, a jedno popodne su obišli i našu braću u samostanima u Molvama i Novom Marofu.

Već sada pozivamo svu braću naše provincije da zainteresiraju mlade u svojim župama za ovo hodočašće kako bi se na vrijeme mogli pripremiti i da u što većem broju možemo zajedno poći u Asiz.

fra Ivan Penava

Pozivamo sve mladiće koji razmišljaju o duhovnom pozivu ili žele izbližega upoznati franjevački način života na IX. *Dane otvorenih vrata klerikata* koji će se održati u klerikatu franjevaca konventualaca na Svetom Duhu 31, od 27. do 29. travnja 2012. godine.

PRIJAVE I INFORMACIJE:

fra Željko Klarić, tel. 01/5495-218

POSTAVLJEN MOĆNIK SV. ANTUNA U KAPELI SVETOG KRIŽA

Zagreb (IKA) - U župnoj crkvi Sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu u Zagrebu u utorak 14. veljače postavljen je relikvijar sa svećevim originalnim moćima. U relikvijaru se nalaze moći svetoga Antuna (dio tijela) koje su svetoduški fratri dobili od čuvara groba svetoga Antuna u Padovi, a koje je protekle godine donio provincijal padovanske provincije, fra Gianni Cappelletto.

Duhovni i liturgijski program započeo je podne izlaganjem relikvijara štovateljima na čašćenje, nastavljen je molitvom krunice i pjevanom večernjom u čast Svecu cijelog svijeta. Euharistijsko slavlje predvodio je župnik fra Martin Jaković, a propovijedao je fra Ivan Bradarić, urednik Veritasa – Glasnika svetoga Antuna Padovanskoga, u koncelebraciji s ostalom braćom samostana. Fra Ivan je objasnio zašto se relikvije postavljaju baš na taj dan: »Trideset i dvije godine nakon svećeve smrti, godine 1263., kada su braća odlučila njego-

ve posmrtnе ostatke premjestiti u novu baziliku, otvorivši kovčeg, koji je sadržavao posmrtnе ostatke, generalni ministar franjevačkoga Reda Bonaventura iz Bagnoregia s iznenađenjem je primijetio kako je Antunov jezik netaknut te ne pokazuje nikakve znakove raspadanja koje je bilo obuhvatilo ostatak tijela. Pokazujući tu dragocjenu relikviju vjernicima, sveti je Bonaventura uskliknuo: 'O jeziće blagoslovljeni, koji si uvijek blagoslivljao Gospodina, i druge si blagoslivljati učio, sad je očito kakve te zasluge uzvisiše pred Bogom.' Ovo je do danas ostala molitva koju vjernici često mole. U spomen na taj događaj u padovanskoj bazilici se slavi dan te poznate relikvije«.

Svećev neraspadnuti jezik upućuje nas na njegovo gorljivo propovijedanje Evandjela, rekao je fra Ivan te je i sam glavni naglasak propovijedi stavio na riječi Evandjela i Isusov poziv učenicima i svim vjernicima da na osobit način gaje kvasac vjere.

Nakon euharistijskoga slavlja relikvijar je u procesiji unesen u kapelicu Svetoga Križa, koja se nalazi s desne strane od oltara u župnoj crkvi, gdje je postavljen svim vjernicima na čašćenje. Postavljanjem relikvijara u Zagrebu sveti Antun svim svojim vjernim štovateljima postao je još bliži.

franjevačka obitelj

VIJEĆE FRANJEVAČKIH OBITELJI ZASJEDALO U SPLITU

Ovaj tematski susret plenuma Vijeća franjevačke obitelji, posvećen proslavi 800. obljetnice dolaska sv. Franje u naše krajeve, održan je u našemu splitskom samostanu sv. Frane. Što je prvi slučaj dosad. Susret je održan u ponedjeljak, 20. veljače ove godine, a sudjelovalo je preko 25 članova i stručnjaka, pozvanih za ovu prigodu.

Prvi dio zasjedanja bavio se programiranjem liturgijsko-manifestativnog vida ove proslave. Fra Žarko Relota, koji je i dosad bio glavni koordinator ovog dijela proslave, predstavio je mnoge konkretnе prijedloge, koje je velikim dijelom plenum VFZ i prihvatio. Navodimo samo neke prihvaćene zaključke:

- Proslava treba biti svefranjevačka, što znači da moraju biti uključeni svi franjevci i franjevke, redovnički i svjetovni.
 - Proslava će se održati u subotu, 6. listopada u Trogiru (odustalo se od dosadašnjeg prijedloga da to bude na Dan neovisnosti osobito zbog sudjelovanja naših ljudi iz Bosne i Hercegovine, gdje 8. listopada nije nikakav praznik).
 - Radi što bolje pripreme, razraditi će se devet prigodnih kateheza (većina je već pripremljena), koje bi najzgodnije trebalo predstaviti u devetnici pred svetkovinu sv. Franje.
 - Samoj proslavi u Trogiru prethodit će u petak navečer bdijenje u najstarijoj franjevačkoj crkvi, Gospo od anđela, da bi na sam dan proslave procesijom sudionici krenuli prema katedrali. Liturgijsko slavlje vjerojatno će se pripremiti i održati na trgu pred trogirskom katedralom.
 - O proslavi na vrijeme treba informirati medije, posebno televiziju i radio, kojima treba ponuditi da izravno prenose svečanost proslave. O

proslavi najprije treba obavijestiti mjesnog ordinarija, splitskog nadbiskupa, a potom i ostale naše biskupe. Isto tako treba pozvati i predstavnike vlasti.

- Treba izvidjeti mogućnost organizacije zajedničkog objeda, koje bi troškove podmirilo VFZ.
 - O potrebi da se pripremi logo i znak susreta treba odlučiti na sljedećem plenarnom zasjedanju VFZ potkraj svibnja u Imotskom.
 - Prijedlog da se organizira svefranjevačko zahvalno hodočašće u Asiz sredinom listopada ove godine nije prihvaćen, nego se preporuča da pojedine provincije ili regije to učine, kako najbolje odgovara.
 - Prihvaćeno je formiranje nekoliko pododboara za ostvarenje ovih zaključaka: za medije je zadužen fra Miljenko Šteko (OFM, Mostar), za liturgiju fra Diego Diklić (OFM, Zadar), za kateheze fra Marinko Pejić (OFM, Sarajevo), za tehničku izvedbu fra Roko Bedalov (OFM-Conv, Split). Svaki pododbor slobodno razrađuje svoje sastave, uz već ponuđene suradnike.
 - Sve ove aktivnosti treba usuglasiti s koordinatorom fra Žarkom Relotom (OFMConv, Split), koji ima slobodne ruke u organizaciji i realizaciji ovih prijedloga i zaključaka. Na sljedećem redovnom plenarnom zasjedanju VFZ, 30. svibnja o. g. u franjevačkom samostanu u Imotskom, podnijet će se izvješće o učinjenom i predstaviti daljnji plan rada, s detaljnijim finansijskim troškovnikom.
 - Plenarno zasjedanje na kraju je razmotrilo finansijsku konstrukciju predviđenih troškova i odobrilo određeni iznos.

Drugi dio zasjedanja pozabavio se pitanjem znanstvenog aspekta proslave. O tome je opširno izvijestio fra Josip Sopta, zadarski provincijal. Zbog ozbiljnih teškoća i kolizija s predviđenim terminima održavanja (20. i 21. rujna), nakon podulje rasprave prihvaćen je prijedlog i zaključeno da se znanstveni skup održi u Splitu (OFMConv, Sveti Frane), u ponedjeljak, 1. listopada, i u Zadru

(OFM, Sveti Frane), u utorak 2. listopada. Ovi termini su definitivni i ne bi se smjelo više dovoditi u pitanje ni vrijeme i mjesto održavanja.

S obzirom na same teme i predavače, plenarno zasjedanje se nije smatralo nadležnim da detaljnije razmotri to pitanje, nego je sve prepustilo užem odboru, na čelu s provincijalom fra Josipom Soptom (OFM, Zadar), zajedno s fra Ljudevitom Maračićem (OFMConv, Zagreb) i fra Gabrijelom Jurišićem (OFM, Sinj). Oni će detaljno razraditi raspored predavanja i pripremiti detaljniji program s dnevnim redom. Što se pak tiče financijskih aspekata ovog dijela proslave, zaključeno je da će honorare predavačima i eventualne putne troškove podmiriti VFZ, a sve ostalo dvije provincije domaćini (u Splitu Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca) u Zadru (Franjevačka provincija sv. Jeronima). Na plenarnom zasjedanju u Imotskom treba predstaviti detaljniji program simpozija i predviđene financijske troškove koje treba podmiriti VFZ.

Za kraj, spominjemo kao osobito vrijednu informaciju da je po svršetku izvanrednoga plenarnog rada Vijeća franjevačkih zajednica u splitskom samostanu sv. Frane održana redovita sjednica Južnoslavenske franjevačke konferencije (okuplja sve hrvatske provincijale i slovenskog provincijala), što je prvi slučaj u povijesti naših međusobnih odnosa i dokazuje povjerenje i bliskost braće Prvog reda, koje doduše dijele različite povijesne prijelomnice i pravne norme, kao i izvanjski izgled haljine, ali u mnogome povezuje zajednički franjevački ideal, što je zorno dokazano i ovim susretima u splitskome samostanu sv. Frane na Obali.

fra Ljudevit Maračić

SEMINAR ZA DUHOVNE ASISTENTE

U Kući susreta Tabor u Samoboru od 14. do 16. veljače 2012. održan je VI. nacionalni tečaj za duhovne asistente FSR-a i Frame na kojem je sudjelovalo 40-tak sudionika. Tečaj je organiziran pod temom »*Elementi komunikacije u asistenciji FSR-u*

i Frami«, a organizatori su bile Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži u Hrvatskoj, te nacionalni asistenti FSR-a i Frame u Bosni i Hercegovini, a tema.

Na početku susreta okupljena braća i sestre su izmolili Srednji čas, a potom je sudionike u rad uveo nacionalni duhovni asistent FSR-a fra Augustin Kordić, OFMConv. Zatim su okupljene pozdravili fra Željko Železnjak, OFM, provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, fra Zvonimir Brusač, TOR, u ime nacionalnih duhovnih asistenata, fra Ivan Matić, u ime generalnih duhovnih asistenata i fra Josip Vlašić, nacionalni duhovni asistent Frame u Bosni i Hercegovini.

Među 40-tak sudionika bio je i fra Ljudevit Maračić, provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, kao i druga braća naše provincije: fra Filip Musa, fra Zdravko Tuba, fra Igor Horvat i fra Ivan Penava, te naš slovenski brat fra Martin Gašparič.

U prvom predavanju fra Ivan Matić OFM predstavio je zaključke XIII. generalnog kapitula FSR-a koji je održan u Brazilu u listopadu prošle godine. Spomenuti Kapitol je istaknuo pet prioriteta svojega rada: formacija, komunikacija, Franjevačka mladež, prisutnost u svijetu, nacionalna bratstva u nastajanju.

Zatim je Ana Fruk, član Predsjedništva Međunarodnog vijeća FSR-a u ime Franjevačke mladeži, predstavila dokument Međunarodnog vijeća Franjevačkog svjetovnog reda (MVOFS) »Smjernice za bratsku animaciju«. U ovom dokumentu su sabrane sve već postojeće odredbe o ulozi bratskog animatora i protumačene su kroz iskustvo mnogih članova FSR-a iz cijelog svijeta koji su imali priliku biti u istovremenoj pripadnosti u FSR-u i Frami ili su imali iskustvo života u oba bratstva. Dokumentom je objasnjena važnost bratskog animatora te njegova suradnja s duhovnim asistentom.

Drugi dan Tečaja započeo je svetom misom koju je predvodio fra Josip Vlašić, OFM, a cijeli dan je bio rezerviran za temu »Elementi komunikacije u asistenciji FSR-u i Frami« o kojoj je govorio fra Vlatko Badurina, TOR, magistar psihologije. Predavač je govorio o načinu praćenja osobe kroz razgovor. Stavio je naglasak na umijeće slu-

šanja, empatiju i povratnu informaciju. Ova predavanja i vježbe pomoći će duhovnim asistentima da kvalitetnije vode pojedince i grupe u njihovom ljudskom i duhovnom rastu prema Bogu.

O temi »20 godina Franjevačke mlađeži u nas – iskustvo evangelizacije mlađih« govorio je trećeg dana rada fra Ivan Matić, OFM generalni asistent Frame i FSR-a. Predavač je ukratko iznio dosadašnji rad s Framom u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini te ga protumačio u svjetlu nove evangelizacije kojom se želim mlađe na novi način približiti Kristu. Ova tema je potaknula raspravu u koju su se uključili mnogi asistenti iznoseći svoja iskustva i probleme na koje su naišli u svojem radu.

Nakon završne rasprave s osvrtom na tečaj i iznesenim prijedlozima za slijedeći tečaj, braća i sestre su zahvalila Bogu na zajedničkom radu svetom misom koju je predvodio fra Ivan Matić.

fra Ivan Penava

DANI SV. KLARE U MIKULIĆIMA

Središnja proslava 800. obljetnice poziva sv. Klare i početaka Drugog franjevačkog reda (18. ožujka 1212.) održana je 16. i 17. ožujka u samostanu klarisa u Mikulićima u Zagrebu.

Proslava je započela u petak, 16. ožujka skupom na temu »Pospješujte svoj hod iz dobra u bolje«, na kojemu se s različitih aspekata željelo približiti lik sv. Klare Asiške.

Izražavajući riječ dobrodošlice u ime samostanske zajednice, opatice s. M. Alojzija zahvalila je svima koji su se odazvali i koji su osjetili potrebu čuti nešto novo o velikoj kršćanki Klari. Na početku skupa su pročitana i pozdravna pisma predsjednika Vijeća franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine fra Ivana Sesara te predsjednice Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH s. Ivanke Mihaljević.

Prvo predavanje »Sv. Klara u prvom hrvatskom izdanju Franjevačkih izvora« održao je fra Pero Vrebac, OFM. Potom je održano predavanja »Značenje tonzure sv. Klare« dr. sc. fra Nikola Vu-

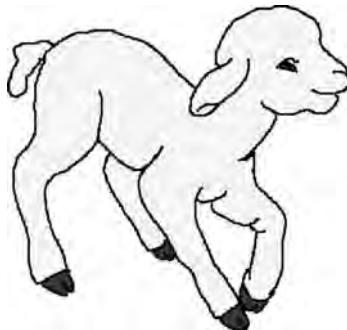
koja, OFM. Predavanje »Pitanje početaka Drugoga franjevačkog reda« održao je pomoćni banjalučki biskup dr. fra Marko Semren, OFM, a Generalni definitor Reda franjevaca konventualaca fra Mladenko Hontić, OFMConv. govorio je o temi »Slika sv. Klare u hagiografskim djelima XIII. st.« Moderator skupa bio je Igor Kanižaj. Svetu misu prvog dana predslavio je biskup Marko Semren.

U subotu, 17. ožujka nastavljeni su Dani sv. Klare o 800. obljetnici posvećenja sv. Klare i osnivanja Drugog franjevačkog reda.

Nakon glazbenog uvoda zbora sestara klarisa, prvo predavanje s temom »Teologija sv. Klare u njezinim pismima Janji Praškoj« održala je s. M. Tarzicija Čičmak, OSC. U nastavku izlaganja, s. Mrvelj je govorila o Oporuci kao Klarinoj svijesti i svijesti njezinih sestara da one u Crkvi imaju svoj zadatak. O temi „Sveta Klara u svjetlu ‘Postupka proglašenja svetom‘“ govorio je fra Zvonimir Brusač. U posljednjem predavanju Stjepan Lice, OFS, govorio je »O svevremenskoj egzistencijalnoj poruci sv. Klare Asiške«

Zaključnu riječ na kraju skupa uputila je s. M. Tarzicija Čičmak. Istaknula je, kako su „Dani sv. Klare“ imali za cilj osvijetlili lik sv. Klare kroz teme koje kod do sada nisu obrađivane, te promicanja njezinih spisa i spisa o njoj. Također želja je bila u ovoj godini sv. Klare i franjevačkoga poziva okupiti pripadnike mnogobrojne franjevačke obitelji oko lika ove prve franjevke. Osobitu zahvalu uputila je s. Renati Mrvelj koja desetljećima sa žarom promiče i žrtvuje se za promicanje franjevaštva i franjevačke duhovnosti. Moderator drugog dana bio je fra Josip Blažević, OFMConv.

U radu ovog skupa stalno ili povremeno sudjelovala su i neka braća našega zagrebačkog samostana (fra Ljudevit Maračić, fra Augustin Kordić, fra Alojzije Litrić, fra Josip Blažević) kao i većina naših klerika.

izlog

Fra Stanko Duje Mijić: DUHOVNE VJEŽBE – Kristoterapija. Duhovne vježbe u šest dana, predviđene uglavnom za Bogu posvećene osobe, prikladne i za vjernike laike, jer se u razmatranjima mogu prepoznati i pronaći vrijednosti i pristupi koji vrijede za sve vjernike. Nakon što je 2010. »Glas Koncila« objavio autorove propovijedi za čitanja svih liturgijskih slavlja, isti izdavač sada objavljuje ovo djelo koje ima 242 stranice. Stoji 100 kn, a narudžbe prima izdavač.

Zagreb, (IKA) - Nova knjiga fra Stanka Duje Mijića »Duhovne vježbe. Kristoterapija« objavljena je u izdanju Glasa Koncila.

Knjiga je nastala kao plod više od stotinu duhovnih vježbi koje je autor tijekom svoje dugo-godišnje svećeničke službe održao svećenicima i brojnim redovničkim zajednicama. Stoga su te duhovne vježbe predviđene uglavnom za Bogu posvećene osobe, ali su prikladne i za vjernike laike, jer se u razmatranjima mogu prepoznati i pronaći vrijednosti i pristupi koji vrijede za sve vjernike.

Predviđene su za šest dana, ali mogu trajati i dulje, jer su pojedina predavanja opširnija, pa ih je moguće razdijeliti na više dana. Za svaki dan predviđena su tri predavanja, u koja uvodi uvodna misao i molitva, na određenu temu važnu za rast i razvoj čovjekova duhovnog života: faze čovjekova psihičkog i duhovnog razvoja, poziv, sakramenti, Kristov nauk i djelovanje, grijeh, služenje, ljubav, redovnički zavjeti, Duh Sveti i Blažena Djevica Marija u životu Crkve i svakog kršćanina te vjera u uskrsnuće.

»Gdje je Bog, onđe je i duhovni život, u kojem nema straha i neizvjesnosti od onoga što dolazi sutra«, ističe fra Stanko u predgovoru, pozivajući svakog čitatelja da čitajući njegove tekstove nasljeđuje Krista na njegovu životnom putu: od rođenja – preko smrti – do uskrsnuća. Stoga ih je nazvao Kristoterapijom, jer pozivaju na duh Kristova služenja i posluživanja, ne samo onog koje se dogodilo njegovom smrću i uskrsnućem za spasenje i otkupljenje čovjeka, nego i u onome koje se svakodnevno događa njegovom prisutnošću u Crkvi i sakramentima.

Fra Stanko Duje Mijić rođen je 1. siječnja 1940. godine, u Karakašici. Za svećenika je zaređen 22. kolovoza 1965. godine. Kao svećenik i redovnik, franjevac konventualac, obavljao je različite službe: župnika, gvardijana, odgajatelja. Poznat je kao voditelj pučkih misija, propovjednik i voditelj duhovnih vježbi svećenicima i redovnicama. Dugo-godišnji je suradnik Veritasa – Glasnika sv. Antuna Padovanskoga, a iz te suradnje nastala su i neka njegova djela koja su kasnije objavljena pod naslovima *Istinom do čovjeka – Kristoterapija i Hrvatska do pakla i natrag*. Njegova treća knjiga, *Exempla trahunt – Primjeri privlače*, plod je njegovih dugo-godišnjih i brojnih duhovnih razgovora s osobama u potrebi, što ih je imao kao svećenik. Objavio je i zbirku pjesama *Poezija koja se ne pjeva*.

U izdanju Glasa Koncila, 2010. godine objavljena mu je knjiga *Što primiste... dajte!* koja sadrži propovijedi za čitanja svih triju liturgijskih godina (A, B, C) te propovijedi o slavlјima blagdana posvećenih Gospodinu, Mariji te najpoznatijim svetima i blaženicima.

Enzo Bianco: LECTIO DIVINA (prijevod na hrvatski) – Autor nas upoznaje s nastankom i najosnovnijim etapama »Božanskog čitanja«, nadahnutog na Svetom pismu. Pet je takvih etapa: Čitanje, Meditacija, Molitva, Kontemplacija i Akcija. Praktične upute, zapravo uvodni dio istoimenoga većeg djela, u kojemu Bianco iz svake svetopisamske knjige uzima po jedan tekst i razrađuje na temelju uvodnih naznaka koje su ovdje objavljene u prijevodu. Izdavač naš »Veritas«. Knjižica ima 72 stranice, stoji 25 kn. Narudžbe prima izdavač.

Špiro Marasović: CRKVA I DRUŠTVENI RAZVOJ u »Kačiću«, zborniku u čast dr. Emiliju Marinu, god. XLI-XLIII, Split (2009-2011), str. 1197-1208.

Ljudevit Anton Maračić: VEZE ISTARSKIH I PADOVANSKIH FRANJEVACA KONVENTUALACA, u »Vjesniku istarskog arhiva«, Pazin 2011, svezak 18, 363-372.

prilog

USTANOVE *NASLJEDOVATI KRISTA DANAS*

ERA RAFFAELE DI MURO

Uvod

Namjera je ovoga teksta sažeto ali jasno prikazati sadržaj skupa održana od 3. do 4. lipnja 2011. u *Seraphicum*¹, u organizaciji papinskoga teološkoga fakulteta svetoga Bonaventure i Odbora za reviziju Ustanova, na temu njihova posredovanja za Red u vremenu i prostoru. Na sljedeća ćemo tri poglavља obradivati razvoj i sadržaj temeljnih tekstova kroz stoljeća, u njima sadržane elemente karizme te rad koji predstoji Odboru za reviziju Ustanova.

Prvo će poglavje na poseban način biti posvećeno povijesnoj raščlambi sastavljanja Ustanova kroz vrijeme, uz utvrđivanje glavnih elemenata karizme koji su ih odlikovali. Potom će uslijediti proučavanje tipičnih elemenata franjevačke duhovnosti, koje se može pratiti u Ustanovama svih vremena, kao i kategorije *posredovanja* pripisane upravo ovim normativnim dokumentima. U trećem ćemo dijelu opisati postupak utvrđivanja novoga zakonodavnog temelja, navodeći pritom što je već ostvareno, kao i put što ga tek valja prijeći. Svakako ćemo se pritom pozivati i na pojedine djelove »serafske« teologije, koji se mogu pokazati odlučujućima pri sastavljanju novoga teksta Ustanova, a koji zapravo tvore franjevački odgovor na pitanja današnjega čovjeka.

Zahvaljujemo svima koji su pridonijeli sretnome ishodu skupa. To su: fra Antonel Aurel Ilies, fra Emil Kumka, fra Giovanni Iammarrone, fra Paolo Martinelli i fra Fermino Giacometti. Njihov doprinos »nadahnjuje« stranice koje slijede, a koje žele potaknuti trenutak raščlambe i promišljanja u sve

braće, vezano uz važnost i žurnost vršenja revizije Ustanova.

1. Ustanove Reda kroz stoljeća: razvoj i temeljne vrijednosti

1.1 Ustanove kao izričaj sazrijevanja Reda

Kroz prva tri stoljeća franjevačkoga života, svjedoci smo značajnoga slijeda različitih tekstova Ustanova. U tablici koja slijedi popisali smo, po vremenskome redoslijedu, Ustanove koje su regulirale život Reda do godine 1517.

Popis Ustanova do godine 1517.

Godina	Naziv Ustanova
1239.	<i>Antiquae</i>
1260.	<i>Narbonenses</i>
1279.	<i>Assisienses I</i>
1292.	<i>Parisienses</i>
1316.	<i>Assisienses II</i>
1325.	<i>Ludgunenses I</i>
1331.	<i>Perpinianenses</i>
1336.	<i>Statuta Benedictina</i>
1337.	<i>Caturcenses</i>
1340.	<i>Assisienses III</i>
1343.	<i>Massilienses</i>
1351.	<i>Ludgunenses II</i>
1354.	<i>Farineriae</i>
1430.	<i>Martinianae</i>
1469.	<i>Statuta Sixtina</i>
1500.	<i>Alexandrinae</i>
1508.	<i>Iuliana</i>

Kao što je vidljivo iz tablice, braća su na generalnim kapitulima vrlo često mijenjala Ustanove. Koji je uzrok ove pojave? Red je nedvojbeno proživljavao svoju početnu fazu koja po samoj svojoj prirodi podrazumijeva utvrđivanje. U prvoj polo-

¹ Za pobliže upoznavanje sadržajâ Skupa, dostupni su dokumenti objavljeni u *Miscellanea Francescana*, papinskoga teološkoga fakulteta svetoga Bonaventure.

vici četrnaestoga stoljeća, braća se bave nekom vr-stom »ažuriranja« franjevačke karizme, u odnosu na sam događaj njezina utemeljenja. Brojnost nor-mativnih tekstova, prema mnijenju povjesničarâ, upućuje na želju utvrđivanja nove redovničke obi-telji na čvrstim temeljima, kako se ne bi izgubile glavne odrednice karizme što proizlaze iz *Potvrđe-noga Pravila*, kao i iz Franjina nauka. Tu brigu ne očituju samo braća, već i sama Crkva, koja nastoji učvrstiti duhovnu vrijednost novonastale serafskih družine.

Antiquae i Narbonenses dokumenti su što utvrđuju život Reda nakon odobrenja *Potvrđenoga Pravila* te idu za dugotrajnim usmjeravanjem fra-njevačke obitelji (osim manjih izmjena ovih potonjih), kao i pružanjem sigurnosti nadasve u smislu upravljanja, propisujući napose položaj generalnog i provincijalnog ministra. Ovi dokumenti među ostalim potvrđuju dominantnu ulogu kaptulâ u odnosu na ministra koji je pozvan upravljati strogo uzimajući u obzir odluke donešene na kapitulu, izbjegavajući pritom bilo kakav osobni vid upravljanja. *Narbonenses* tako odgovaraju na kritične prilike Reda izazvane neumjerenostima, kao i zahtjevima *duhovnoga* pokreta. Ove dvije verzije Ustanova imale su za cilj dugoročnost, baš kao što se kasnije zabilo s *Martinianae*, koje se, pak, odlikuju mudrošću i dalekovidnošću.

Kada je posrijedi redovan život, pitanja koja su uglavnom bila predmetom izmjene odnose se na apostolat maloga brata, na zajednicu, te na upravljanje Redom i pojedinom zajednicom. Siromaštvo koje obilježava franjevački način življenja, sudjelovanje u zajedničkim djelima, prakticiranje pobožnosti, proučavanje filozofije i teologije te razabiranje u primanju novih zvanja – predstavljaju ostale motive revizije postavki Ustanova koje utvrđuju praktične vidove zajedničkoga života, na temelju zahtjevâ pojedinoga povijesnoga razdoblja, kao i trajnoga brojčanoga rasta Reda.

Drugi su uzrok velike brojnosti normi Ustanova papinske intervencije, kao i izjave papa koji su željeli »azurirati« franjevački ideal na temelju novih uvjeta života i apostolata što su se pojavili.

Umnajanje Ustanova može se pripisati dinamici braće čiji je način življenja u neprestanu razvoju te zahtijeva ujedno i promjenu normi, radi boljega očuvanja karizme koja se trajno ostvaruje i sazrijeva. Navedeni zakonodavni dokumenti ne smiju

se smatrati duhovnim štivom. Oni, naime, posjeđuju dar praktičnosti te u velikom broju slučajeva pretpostavljaju snažne nutarnje vrijednosti na koje franjevačka predaja upućuje te koje naučava.

Moguće je uspostaviti paralelu s dugim putom prijeđenim u utvrđivanju *Pravila*. Da bi se maloj braći ponudio čvrsti normativni temelj, potrebni su vrijeme i strpljenje, s obzirom na trajan razvoj njihova života, kao i apostolata što ga ostvaruju unutar Crkve, vršeći svoje poslanje. Na taj se način objašnjava slijed temeljnih odrednica, koje su – iz kapitula u kapitol – željele ovoj redovničkoj obitelji osigurati stabilnost i čvrstoću, u skladu s naukom Siromaška, kao i uzimajući u obzir događaje koji su obilježili izvršene promjene.

1.2 Temeljne vrijednosti Ustanova od početaka do danas

U tablici koja slijedi donosimo popis Ustanova nakon 1517. I u ovome će moći slučaju iznijeti vremenski slijed i nazive pojedinih tekstova.

Popis Ustanova nakon godine 1517.

Godina	Naziv Ustanova
1546.	<i>Venetae II</i>
1565.	<i>Piae</i>
1611.	<i>Conventualium - Reformatorum</i>
1628.	<i>Urbanae</i>
1771.	<i>Urbano - Clementinae</i>
1823.	<i>Pio - Urbanae</i>
1932.	<i>Constitutiones Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci Conventualium Ad Codicem Iuris Canonici conformatae</i>
1984.	<i>Opće Ustanove Reda franjevaca konventualaca</i>

Kada je posrijedi prethodni popis, zamjećujemo manji broj temeljnih dokumenata. Franjevački Red već živi svoju različitost unutar triju obitelji te ove nove prilike pridonose većoj normativnoj stabilnosti franjevaca konventualaca, koji sada posjeđuju jasniji identitet vlastite karizme, kao i puta što ga valja prijeći također i u strogo pravnome smislu. S prolaskom vremena, tekstovi postaju sve usklađeniji i potpuniji. To je slučaj i s Ustanovama iz 1932., koje se bave međusobno vrlo različitim pitanjima, u potpunosti utvrđujući cjelokupan život braće. U konventualno zakonodavstvo sada već

ulaze članci koji se odnose na arhive, knjižnice i misije. Pitanja koja se tiču tako različitih tema kao što su molitva i gospodarstvo, također se uvelike obrađuju i razvijaju.

Shema koja sažima glavne elemente karizme u temeljnim zakonodavnim dokumentima glasi ovako:

TEMELJNE VRIJEDNOSTI – MOLITVA I ŽIVOT U ZAJEDNIŠTVU.

Temeljne vrijednosti ovih zakonodavnih tekstova su molitva i život u zajedništvu. Molitva je pritom prvotni element karizme, obilno dokumentiran kroz povijest. Uvelike se ustraje na samostanskoj Euharistiji, kao i na sjedinjenju s Bogom, koje u liturgiji Časova nalazi svoj absolutni oslonac. Braća su pozvana pomno i trajno njegovati taj vid redovničkoga života, također i putem duhovnih obnova, koje se trebaju odlikovati duhom sabranosti i razmatranja.

Ustanove iz toga razdoblja uvelike ustraju na njegovanju i revnu sudjelovanju u liturgiji Časova i samostanskoj svetoj Misi. Ovome potonjem liturgijskome događaju tekstovi pripisuju značajnu duhovnu vrijednost, kao i važnu stratešku ulogu u izgradnji bratstva. Odredbe Ustanova iz 1984. detaljno te uz bogata teološka promišljanja opisuju ulogu života zajedništva u iskustvu franjevca konventualca, koji zajedno s čitavom zajednicom prisustvuje euharistijskoj žrtvi, primajući na taj način snagu za svoj unutarnji put te učvršćujući odnose s braćom koja prolaze isti put zvanja kao i on sâm.

Bratska dimenzija na samostanskome kapitolu predstavlja mjesto sučeljavanja, provjere i planiranja. Odnos među braćom; njihov rad, upravljanje samostanom, ali i pokora – predmetom su samostanskoga konsenzusa koji je katalizator svekolikoga postojanja i djelovanja bratstva.

Kapitol je tipičan izričaj puta franjevaca konventualaca, kao važan element njihova života. Nadalje, ide u prilog dinamici zajedništva, posješujući osjećaj suodgovornosti za sve vrste djelatnosti u koje su braća uključena.

Taj je pravni vid u Ustanovama opisan kao tipičan element života franjevaca konventualaca, koji – putem slavljenja kapitula – imaju mogućnost rasta na zajedničkome putu posvećenja, osjećaja za međusobno dijeljenje, dijalogu, razmjene zamislî

te rasta u trajnoj formaciji. Samostanski je kapitol mjestom izgradnje bratskoga zajedništva te predstavlja tipičan element zajedničkoga života naše franjevačke obitelji koja je – više od preostale dvije – ovome okupljanju dala prvorazrednu vrijednost. Svi tekstovi Ustanova posvećuju obilje prostora kapitulu, koji nije samo sredstvo planiranja i upravljanja, već i trenutak duhovnoga napretka za braću koja se okupljaju u ime Gospodnje.

Valja napomenuti kako se i gospodarsko upravljanje, o kojemu je također riječ na samostanskoj kapitulu, smatra izrazom bratstva. Zajedničko upravljanje dobrima nije tek puka činjenica vezana uz novac, već predstavlja želju valjano upotrijebiti darove što ih daje Božja Providnost, u duhu zajedništva te s nakanom pretvoriti i materijalne stvari u put prema Kraljevstvu Božjem.

Općenito govoreći, međusobnu štićenju braće tekstovi posvećuju brojne normativne odredbe. Tu dimenziju bratstva osobito naglašavaju posljedne Ustanove, podsjećajući braću na važnost pružanja diskretne ali djelotvorne pomoći onoj braći koja se nalaze u poteškoći bilo koje vrste. Braća su pozvana biti čuvarima jedni drugih, uzajamno si pomažući u kušnjama i podupirući se zrelo i znakovito na zajedničkome putu posvećenja i apostolata.

Najnoviji zakonodavni tekstovi spominju temu *konventionalnosti*, koja u pružanju najveće moguće pozornosti bratskome životu i podupiranju Crkve nalazi svoje uporišne točke, što donose zamah redovničkoj obitelji koja je u povijesti svojim Božjim ljudima uvelike pridonijela ukupnoj Crkvenoj stvarnosti. Takav povijesni razvoj određuje prepoznatljive odlike Reda, potvrđujući vrijednost *bratstva* kao temeljnog elementa karizme; potom *-malenosti*, kao izričaja jednostavnosti i poniznosti svojstvena načinu življenja kako pojedinca tako i zajednice – te napisljeku *crkvenosti*, kao dara što su ga braća donijela Crkvi svojim misionarskim i umnim pregnućima kroz protekla stoljeća. Te su odlike franjevci konventualci pozvani živjeti danas, u potpunosti prianjujući uz svoju karizmatsku DNK, te kao znak evandeoskoga svjedočanstva koje u povijesti ima svoj izvor, a u budućnosti svoje živo ostvarenje.

2. Ustanove kao posredovanje franjevačke karienze u vremenu i prostoru

2.1 Elementi karizme kroz stoljećâ

Prvi element karizme koji se pojavljuje u čitanju Ustanova kroz stoljeća jest *prvenstvo Boga* u životu svakoga pojedinoga brata. Pohvale Svevišnjemu i pobožnost koja mu pripada tvore dominantni vid života čitavoga Reda, kao i svakoga pojedinoga redovnika. To znači da cjelokupni normativni aparat za temelj ima posvećenje prvenstvu Boga kao prvoga i posljednjega smisla franjevačkoga života. Upravo se zajedništvo sa Svevišnjim nalazi u srcu iskustva franjevačkog redovnika. On u Bogu nalaže apsolutni oslonac svoga života i svojega apostolskoga djelovanja, koje se odvija u okviru nadnارavnoga plana što ga je on – naslijedujući primjer Franje Asiškoga – pozvan razabrati i živjeti. Franjevac konventualac treba nastojati na svome svakodnevnu putu čuvati ono zajedništvo s Bogom koje postaje ishodištem djelâ milosrđa koja odražavaju Božju ljubav prema čitavome čovječanstvu. Molitva je pritom dvojaka: liturgijska i osobna. U prvoj se redovnik pridružuje molitvi čitave Crkve, hvaleći Boga u zajedništvu s ostalim vjernicima. U drugoj, pak, trajno i spontano razgovara s Bogom, predajući mu u potpunosti i bezuvjetno svoje srce. Euharistijsko se slavlje u opisanoj dinamici otkriva uistinu od prvotne vrijednosti, osobito kada je posrijedi revno i plodonosno sudjelovanje u svetoj Misi. U tome okružju svoje mjesto pronalazi ujedno i marijanska pobožnost, koja za redovnika nije tek zazivanje Djevice Marije, već nadasve slavljenje Presvetoga Trojstva za dar jedne takve Majke čijemu se primjeru valja nadasve diviti te ga istovremeno i što je moguće bliže naslijedovati. Uloga Bezgrešne u životu franjevca uistinu je dragocjena: naslijedujući franjevačku duhovnu predaju, u prilici je uživati njen zagovor također i putem sinovskog predanja na kakvo nas potiču naši sveci. Život molitve obogaćen je nadalje štovanjem upravo franjevačkih svetaca, čije svjedočanstvo za svakoga pojedinoga brata ima temeljnju ulogu. Sveti Franjo, sveti Antun, sveti Bonaventura i sveta Klara predstavljaju tako značajan oslonac za život svakog pojedinog redovnika.

Malenost, shvaćena kao nasljedovanje Krista poniznog, siromašnog i raspetog, sljedeći je temeljni element Ustanova, koje su oduvijek razvijale *theologia crucis*, tipičnu za franjevačku školu

mistične teologije koja u pokori, siromaštvu i poslušnosti prepoznaće nasljedovanje stopa Gospodinovih, koji radi spasenja čovječanstva doživljava *kenozis* u čitavome svome zemaljskome hodočašću. Odredbe Ustanova i asketske prakse na koje to upućuje – kako eksplicitno, tako i implicitno – idu za razmatranjem i nasljedovanjem Krista koji predstavlja put k Ocu i čije se otkupljenje svjedoči ostvarivanjem vrijednosti Kraljevstva što smo ih prethodno usvojili u vlastitome životu. Darivanje sebe Kristu na dobrobit čitavoga čovječanstva uspješno je ostvareno i izraženo u osobnome duhovnome iskustvu franjevca konventualca: duboko sjedinjen s ljubavlju Gospodnjom, on svjedoči Božju ljubav svojim djelovanjem, proslavljujući Boga na taj način.

Još jednu odliku franjevačke karizme prisutnu u Ustanovama svih vremena predstavlja *bratstvo*. Zajednički je život braće predmetom velike pozornosti svih tekstova. Dinamika rasta Reda stvara potrebu za postavljanjem normi koje se odnose na svakodnevni suživot (*con-venire, con-vivere*) braće koja dijele isti poziv, isto zvanje. U tome vidu valja shvatiti sve odredbe koje se odnose na samostanski život, kapitule (generalne, provincijske i mjesne), kao i na upravljanje franjevačkom redovničkom obitelji i njezinim pojedinim samostanima. Briga o bolesnoj braći, utvrđena odredbama brojnih verzija Ustanova, pokazatelj je naročite osjetljivosti za bratsku dimenziju koja zauzima središnju ulogu na putu svakog franjevca konventualca. Bratstvo tvori ujedno i poticaj svjedočenja u svijetu, putem duha zajedništva koji se treba razvijati unutar Reda, u odnosima s ostalim franjevačkim obiteljima, kao i s okolnim svijetom. Bratska ljubav na taj način postaje izraz malenosti življene i svjedočene kako unutar, tako i izvan samostanske stvarnosti. Posrijedi je put uzajamna prihvatanja u zajedništvu koje braću čini spremnjijima za razumijevanje briga i potreba suvremena čovjeka.

Ustanove Reda su se, kroz stoljeća, bavile također i temom *crkvenosti*, s obzirom na poziv franjevaca biti potporom i osloncem Crkve. Tekstovi Ustanova očituju napredovanje svijesti o ulozi braće unutar Crkve: polazi se od poštivanja pape i hijerarhije k shvaćanju da što ga karizma predstavlja za rast Crkve u cjelini. Iako braća koja su ujedno i svećenici vršeći svoju službu obogaćuju biskupije u kojima djeluju, svaki se franjevački redovnik, makar i ne bio svećenik, u skladu sa svje-

dočanstvom samoga svetoga Franje, kao i čitavom serafskom duhovnom predajom, treba osjećati pozvanim dati svoj apostolski doprinos crkvenoj stvarnosti unutar koje živi i djeluje.

U skladu s dokumentima Ustanova, *rad* predstavlja još jedan temelj franjevačkoga života. Svaki je brat pozvan na rad te – prema poukama samoga Franje – njegovanje duha molitve, iskorjenjujući na taj način dokolicu i nudeći Bogu i ljudima svoj rad, koji se smatra pravom i istinskom »milošću«. Skupljanje milostinje u tom smislu predstavlja iznimku kojoj se valja prikloniti isključivo u slučaju krajnje nužde. Franjevački redovnik – na temelju odredbi Ustanova svih vremena – jest onaj koji se djelatno posvećuje radu kao načinu ispravnoga korištenja vlastitih talenata, slaveći na taj način Boga te donoseći najveću moguću vrijednost molitvi i kontemplaciji. Braća radom ne samo što u gospodarskome smislu uzdržavaju vlastitu zajednicu, već ujedno i služe bližnjima, što se pretvara u izraz svjedočanstva nastojanja oko Kraljevstva, dok ujedno predstavlja i pobjedu nad besposlicom, opasnim duhovnim neprijateljem. Dioba rada primor može biti vrlo različita: polazi se od služenja braće učiteljâ (*magistri*), pa sve do najskromnijih poslova – od bavljenja znanosti do vrtlarstva: svaka je djelatnost važna. Ovdje se niti ne uspostavlja kakva hijerarhija, već se jedino upućuje na vrednovanje vlastitih talenata te izbjegavanje lijenosti i tromosti, koje mogu nauditi dobru kako pojedinačnoga puta, tako i svjedočanstva zajednice.

Red nadalje posjeduje *misionarski* poziv: i na to upućuju Ustanove svih vremena. Općenito govoreći, tekstovi Ustanova otkrivaju nam dvojaku apostolsku dimenziju: unutar Crkve (*crkvenost*), i izvan nje. Ova se dimenzija karizme pokazuje vrlo značajnom u svome razvoju, budući da se polazi od namjere evangelizacije »nevjernikâ«, da bi se potom stiglo do potrebe svjedočenja Krista koja podrazumijeva čitav svijet i sve narode. Red je po samoj svojoj naravi misionarski te su stoga svaki pojedini brat i svaka zajednica pozvani na navještaj koji se sastoji od riječi i primjera; navještaj koji izlazi iz granica samostana te dopire do svih ljudi dobre volje.

S iznenađenjem primjećujemo kako Ustanove tek povremeno i djelomično dotiču teme *ekologije* i *franjevačke radoći*. To su, naime, odlike koje se nalaze u samome središtu duhovnosti svetoga Franje, kao i predaje vezane uz »njegovu« redovničku

obitelj. Istina jest kako su zakonodavni tekstovi nerijetko pozvani rješavati žurne probleme praktične naravi, ali bi jednako tako trebali posjedovati vidljivi temelj karizme na koji se oslanja utvrđivanje normi.

2.2 Ustanove, prenošenje žive i aktualne karizme

Ustanove, dakle, predstavljaju sredstvo prenošenja karizme u vremenu i prostoru. U tom je smislu potrebno uspostaviti dužnu razliku između aktualnosti i aktualizacije karizme. Naime, za nešto se može reći da je aktualno onda kada je uvijek živo te – u ovome konkretnome slučaju – vrši duhovni utjecaj na neku redovničku obitelj. Aktualizacija je, naprotiv, neka vrsta obnavljanja nečega već postojećeg što se želi ponovno ponuditi današnjici. U tom smislu tekst Ustanova predstavlja izričaj i prenošenje aktualne karizme koja je zadražala sav svoj proročki potencijal te biva ažurirana na temelju novih društvenih, povijesnih i jezičnih zahtjeva.

Ovdje je važno uspostaviti još jednu razliku. Ustanove ne trebaju obnoviti *početke* Reda, već njegova *ishodišta*. Drugim riječima, sadržaj što ga je tekst Ustanova pozvan prenijeti ne mora iznositi duhovne dinamike početaka, jer bi to bilo nemoguće i nelogično, s obzirom na posve različite duhovne datosti. Potrebno je, naprotiv, naglasiti vidove ishodištâ, otkrivajući na taj način svu životnost karizme, prihvatajući izazove sadašnjice kako bi se karizmu razvilo i učinilo još djelotvornijom i uvjерljivijom.

Ustanove imaju dragocjenu ulogu *posredovanja*, jer čine aktualnima ishodišne elemente franjevačke duhovnosti, u skladu s potrebama, težnjama i iskustvima današnjega čovjeka, kojemu trebaju progovoriti svu valjanost i utemeljenost ishodišnih sadržaja i nakana karizme. Nadalje mogu i trebaju donijeti ploda u srcu i životu braće koja će na taj način biti kadra pružiti svjedočanstvo u potpuno-me skladu s vlastitom duhovnom DNK.

Nakon Drugoga vatikanskoga sabora, dokumenti o posvećenome životu naglašavaju ulogu *posredovanja* teksta Ustanova. Primjerice, *Vita consecrata* u broju 37 govori ovako: »Ustanove su dakle pozvane da ponovno hrabro predlože poduzetnost, domišljatost i svetost utemeljitelja i utemeljiteljica kao odgovor na znakove vremena koji se pojavljuju u današnjem svijetu. Taj poziv je

prije svega apel na ustrajnost u hodu svetosti kroz materijalne i duhovne poteškoće koje označavaju svakodnevne događaje. Ali to je i apel da se traži stručnost u vlastitom radu i da se njeguje dinamična vjernost vlastitom poslanju, prilagođavajući njegove oblike, kad je to potrebno, novim situacijama i različitim potrebama, u punoj poslušnosti božanskom nadahnuću i crkvenom razboru. Ipak, mora ostati živo uvjerenje da je u traženju sve punijeg suobličenja Gospodinu jamstvo svake obnove koja kani ostati vjerna izvornom nadahnuću. U tom smislu danas je za svaku ustanovu prijeka potreba *ponovno pozivanje na Pravilo*, jer je u njemu i u Ustanovama sadržan put nasljedovanja, što ga obilježava specifična karizma koju je potvrdila Crkva. Povećano poštivanje Pravila pružit će posvećenim osobama siguran kriterij za traženje prikladnih oblika svjedočanstva koji bi trebali znati odgovoriti zahtjevima trenutka bez udaljavanja od početnog nadahnuća.«

Ustanove nisu tek skup normi, već predstavljaju tekst od velike duhovne vrijednosti, jer utvrđuju put naslijedovanja koji kao polazišnu točku ima predaju jednoga instituta, koja se razvija na temelju društvenih i kulturnih promjena u svijetu, kako bi redovnike ospozobila pružati vjerodostojno i djelotvorno svjedočenje Evandelja. Svi dokumenti o posvećenome životu naglašavaju ovu značajnu činjenicu.

Ustanove predstavljaju *posredovanje*, a ne *posredništvo*, budući da bi bilo vrlo usko svesti ih na sredstvo rješavanja teških pa i kritičnih trenutaka života u zajedništvu. Taj je zakonodavni tekst, naime, pozvan ponuditi puninu svježine i dinamike jedne karizme koja je još uvijek itekako u stanju progovoriti o Kristu siromašnu i raspetu. U biti, zadaća Ustanova nije izmiriti *razlike*, koje su nerijetko izvorom sukoba, već vrednovati *raznolikosti*, usmjerujući ih k jedinstvenu idealu evanđeoskoga života. To je dubok poziv jednoga pravnoga dokumenta, koji, onkraj nerijetko hladnih i strogo operativnih odredbi, u sebi nosi ujedno i duboku duhovnu mudrost koja oživljuje svaku pojedinu normu, kao i ostvarivanje franjevačke karizme u sadašnjosti.

Postoje stanoviti značajni izazovi s kojima se Ustanove trebaju suočiti i nadvladati ih. Redovnički je život pozvan biti vjerodostojnim i znakovitim čak i unutar povijesnoga i društvenog okruženja

u kojemu prevladavaju izražene i zabrinjavajuće stvarnosti kao što su *sekularizacija*, *globalizacija*, *tehno-znanost* te općenito složenost svojstvena našemu vremenu. One igraju vrlo značajnu ulogu da bi karizma ostala živom i djelotvornom u odnosu na izrazito brze promjene u društvu na čitavome planetu te kako bi braću sposobile iznacići odgovore utemeljene na snažnu i dosljednu evanđeoskome svjedočanstvu, u skladu s duhovnom fra-njevačkom predajom.

Između ostalog, Ustanove moraju uspjeti nadići također i poteškoće što ih sa sobom donose autonomija i individualizam, koji su danas u redovničkome životu vrlo rašireni. Posrijedi je još jedan golem izazov, ako promotrimo smanjenu težinu današnjih zakonodavnih tekstova, koje se smatra više sredstvom osiguravanja mirnoga suživota – gotovo nekom vrstom *društvenoga ugovora* – negoli istinskog posredovanja karizme. Odredbe Ustanova trebaju ujedno i nadići geografske prepreke, postavši tako izričajem života čitavoga Reda u svim krajevima svijeta.

Zbog svih navedenih izazova, potrebno je da tekst Ustanova ozbiljno uzme u obzir *dimenziju formacije*, koja treba ostati središnjim elementom čitavoga njegova korpusa, kao i *elastičnost* normi s obzirom na Red, u kojem se osjeća ozračje *međukulturalnosti*. Uzimajući sve ove vidove u obzir, zakonodavni tekst može pružiti korisne smjernice za svladavanje izazovâ s kojima se naša karizma pozvana suočiti u ovome vremenu.

Naposljeku, Ustanove imaju dragocjenu ulogu *posredovanja i prenošenja* franjevačke karizme, koja, snagom svojih temeljnih elemenata, može Redu podariti bit duhovnosti koja će uvijek biti iznimnim izvorom životnosti i prosvjetljenja kako za braću, tako i za sve koje oni evangeliziraju. One, dakle, nisu nikakva »slučajnost« u odnosu na život naše redovničke obitelji, već su naprotiv njezin sastavni dio, snažno usađen u njezino životno okružje te kao takve kadre stvoriti život; donijeti preobrazbu i trajnost. Ustanove ne predstavljaju nikakvo umanjivanje karizme, već naprotiv sredstvo putem kojega se ona može prenositi na uvijek nov i privlačan način.

3. Rad na reviziji Ustanova

3.1 Dosad prijeđeni put

Rad Odbora za reviziju Ustanova zaslužuje da se ocijeni pozitivno. Nije, naime, nimalo lako prolaziti članak po članak, u skupini, te u skladu s različitim duhovnim senzibilitetima. No, braća koja su primila ovu delikatnu zadaću zasad su procijenila: aktualnost i strukturu općih sadržaja, potpunost članaka te dosljednost njihove vrijednosti i značajnosti. Razumije se kako je posrijedi vrlo zahtjevan rad produbljivanja s obzirom na vrijednost svake pojedine norme koju se raščlanjuje u odnosu na njezine sveobuhvatne ili pak djelomične domeće, kao i njezinu neophodnost ili pak zastarjelost.

Odbor uživa potporu braće koji su stručnjaci na području franjevačke duhovnosti i povijesti te kanonskoga prava, kako bi mogao utvrditi koju strukturu podariti Ustanovama – između ostaloga i s obzirom na promjene u Redu, koji je uvelike proširio svoju prisutnost u svijetu.

Zadužena su braća nastojala pružiti pojašnjenja glede teoloških datosti Pravila, njihova odnosa s Ustanovama te posebnoga identiteta franjevaca konventualaca. U tom su smislu dali svoj doprinos u odnosu na misionarsku stvarnost Reda, odnos između života braće i karizme, poteškoće vezane uz inkulturaciju karizme u pojedinim dijelovima svijeta te nastojanjâ oko rasta u franjevačkoj duhovnosti.

Odbor si je postavio sljedeća pitanja: koju vrstu pravnoga uređenja ponuditi subrači rasutoj po tolikim dijelovima svijeta? Kako uvesti i promicati karizmu unutar tako različitih okruženja? Koji naputci mogu vrijediti za sve? Rad spomenutoga međunarodnoga odbora nastoji ove probleme srediti i riješiti putem *a priori* studije, koja bi mogla poslužiti kao solidan temelj budućoj normativnoj fazi.

Nove će Ustanove imati sljedeću strukturu:

Poglavlje	Tema
I.	Identitet Reda
II.	Iskustvo Boga
III.	Bratstvo
IV.	Poslanje
V.	Formacija
VI.	Uprava Reda

Svako će poglavljje biti podijeljeno na naslove i brojeve. Kao što je vidljivo, normativno uređenje donosi neke bitne novosti. Ustanove bi prije svega trebale izraziti tko su franjevci konvencionalci, da bi potom krenule k utvrđivanju dragocjenosti života u jedinstvu s Bogom, bratske dimenzije te one vezane uz poslanje. Formaciji je također pripisana veoma značajna uloga, budući da je ona od temeljne važnosti za obitelj franjevaca konvencionalaca. Zadnje je poglavlje posvećeno upravljanju Redom i praktične je naravi.

Odbor razmatra temu identiteta franjevaca konvencionalaca. Iz te je činjenice moguće zaključiti kako ova studija uvelike nadilazi samo sastavljanje Ustanova te ulazi u dimenziju karizme svojstvene Redu, koja mora biti vrlo pomno utvrđena, budući da će se pojaviti u konačnome tekstu. U tom je smislu razumljivo zbog čega se rad Odbora određena za reviziju Ustanova toliko širi tiskanim i elektronskim putem: poželjna je, naime, najveća moguća suradnja i interakcija braće, koji mogu dati vrlo značajne doprinose. Oni što smo ih već primili vrlo su raznoliki, ali i nadasve utemeljeni te pridonose promišljanju koje će u konačnici dovesti do sastavljanja Ustanova, nakon duboka istraživanja i pomna razabiranja.

3.2 Buduće perspektive

Ustanove predstavljaju životni kodeks franjevaca konventualaca. Posrijedi je tekst koji će imati iznimnu važnost za razvoj njihovoga dalnjeg puta. Postoje još neki »izazovi« što ih valja uzeti u obzir, kako bi se moglo prijeći na sastavljanje samoga dokumenta. Osim utvrđivanja identiteta naše redovničke obitelji, pojačano je i promišljanje načina na koji se karizma može proširiti u svjetskim razmjerima i na koji ju je način moguće inkultuirati među različitim populacijama vjernikâ. Oblik življenja treba uzeti u obzir višekulturalnu dimenziju Reda i uspjeti se »primiti« na svim mjestima u kojima su braća prisutna. Ustanove u tom smislu trebaju odisati međunarodnošću i dugotrajnošću – ostvariti stvaran »susret« između kultura, koje moraju biti u stanju prepoznati se u tekstu, i ondje pronaći važna polazišta za razvoj franjevačke karizme *in loco*.

Odbor je nadalje pozvan misliti na *konvencionalnost*, s obzirom na sljedeća tri obzorja: ono vezano uz karizmu, ono vezano uz Crkvu te antropološko

područje. Je li konvntualni vid karizme slučajan, ili pak temeljan? Je li posrijedi nešto što će trajati neograničeno u vremenu? Je li pridjev »konvntualan« dio povijesti, ili naprotiv i danas ima svoju vrijednost? Nedvojbeno je kako je bez »razvezivanja« tih »čvorova«, koji su od velike važnosti, nemoguće krenuti na utvrđivanje normi koje trebaju odražavati upravo franjevačku karizmu.

Kada su posrijedi produbljivanje *identiteta* fra-
njevaca konvntualaca i dimenzije *konvntualno-
sti*, bit će potrebno još rada uz doprinos mjero-
davnih stručnjaka koji će znati pružiti potrebna
pojašnjenja. Navedeno pitanje ostaje prioritetno te
zaslužuje produbljeno promišljanje koje će donije-
ti obilne plodove u sastavljanju konačnoga teksta.

Ustanove tvore pravni tekst pozvan izvršiti posredovanje između franjevačke karizme i Reda danas. Nije posrijedi nikakav novi oblik života, već tekst koji će znati na najbolji mogući način izraziti bitne sastavnice karizme, kako bi ih današnji i budući franjevci konvntualci mogli »utjeloviti«. Pritom ne treba zaboraviti kako uz tekst Ustanova postoje također i Generalni statuti, koji služe kao izričaj i praktično ostvarenje onoga što temeljne norme utvrđuju.

Bjelodano je kako maksimalna suradnja braće čini pripravu za sastavljanje Ustanova utoliko dje-lotvornijom. Nije moguće sastaviti tekst bez sudje-lovanja sviju; bez doprinosa braće. Radi toga se u Odboru nalaze braća iz svih dijelova svijeta, koja nastoje svoj doprinos dati u skladu s različitim du-hovnim senzibilitetima i mentalitetima. Uistinu je poželjno da sva braća rad na reviziji Ustanova do-žive kao nešto značajno; štoviše – prioritetno, kako bi one ubuduće mogle biti djelotvorne i reprezen-tativne.

Kada je posrijedi sastavljanje revidiranoga teksta Ustanova, poželjno je svakako uključiti osnovne teme koje su oduvijek bile dijelom franjevačke karizme. Primjerice – Gospodinova *kenozis* kao izričaj ljubavi Boga koji se, siromašan i ponizan, predaje za čitavo čovječanstvo, može poprimiti teološki značajnu ulogu. Kristovo siromaštvo i njegova poniznost predstavljaju srž franjevačke duhovnosti te ih je potrebno na odgovarajući način istaknuti, između ostalog i stoga što se na njima temelji *malenost* toliko svojstvena načinu življenja franjevaca konvntualaca.

Euharistija, koja također otkriva Božju poniznost, istaknuti je vid u novome normativnome pothvatu: ona je izvorom razmatranja malenosti za svakog franjevca. Štoviše, Božji se Sin putem svete Mise trajno nastanio među nama, sve do svršetka svijeta te nas poziva na izražavanje iste te dinamike ljubavi koja je ponizna. Gospodinovu se siromaštву pridružuje siromaštvo njegove Majke - uzora onoga tko, po primjeru Kristovu, »utjelovljuje« svjedočanstvo obilježeno velikodušnim sebedarjem, prema logici potpune žrtve.

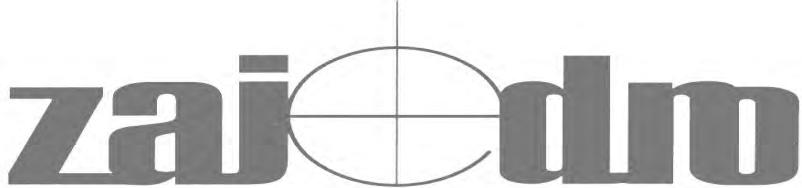
Važno je nadalje da Ustanove ne izostave druge temeljne elemente, kao što su ekologija, bratstvo te višekulturalno-međureligijsko okružje unutar kojega se svjedočanstvo pozvano ukorijeniti, kako bi čovjeku današnjice pružilo uvjerljive odgovore.

Zaključak

U konačnici, Ustanove predstavljaju oblik življenja Reda, temeljni tekst što izražava živu i aktualnu karizmu smještenu unutar okružja različitih naroda među kojima braća djeluju. Taj je tekst plodom duge povijesti u kojoj su se izmjenjivali drugi normativni dokumenti koji su nastojali odgovoriti na potrebe franjevačke obitelji kroz stoljeća. Vrijednosti kao što su sjedinjenje s Bogom, naslijedovanje, bratstvo, poslanje i crkvenost – pritom su najčešći elementi karizme. Putem njihova obrađivanja, uređuje se život braće. I danas su navedene teme iznimno aktualne te ih se iznova nudi u skladu s novim izazovima s kojima se Ustanove moraju suočiti: višekulturalnost, globalizacija i tehnologija. One se postavljaju kao mjerodavno sredstvo prenošenja karizme koja je snažno inkultuirana u čitavome svijetu, kako bi je svaki pojedini brat mogao ostvarivati u skladu s duhovnošću i mentalitetom okruženja u kojem živi.

Obnovljene su Ustanove nadalje i plod sadašnjosti: bit će utoliko više uskladene s aktualnim životom Reda ukoliko svaki pojedini brat osjeti odgovornost surađivati na njihovoј izradbi, putem nadasve dragocjenih prijedloga i promišljanja.

Ukratko: rad na sastavljanju Ustanova kreće se između prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Posrijedi je čudesan duhovni pothvat koji će Redu donijeti *normu za život*.

Glasilo Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Godina 36.

Uskrs 2012.

Broj: 36

Isus se ukazuje učenicima i tumači im nedavne događaje

Trebalо je da se ispuni sve što je o meni pisano u Mojsijevu zakonu, u Prorocima i Psalmima." Tada im prosvijetli razum da razumiju Pisma, te im reče: „Tako stoji pisano: da Mesija mora trpjeti i treći dan uskrsnuti od mrtvih, da se na temelju njegova imena mora propovijedati obraćenje i oproštenje grijeha svim narodima, počevši od Jeruzalema. Vi ste svjedoci toga. Evo, ja ћu poslati na vas ono što je Otac moj obećao. A vi ostanite u gradu dok se ne obučete u silu odozgor!"

Zatim ih povede u blizinu Betanije, podiže ruke pa ih blagoslovi. I dok ih je blagoslivljaо, rastade se od njih: bi uznesen na nebo. Oni padoše ničice pred njim pa se zatim s velikim veseljem vratise u Jeruzalem, gdje su sve vrijeme bili u hramu hvaleći Boga." (Lk 24,36-53)

Dok su oni još o tome govorili, sam Isus stade među njih te reče: „Mir vama!“ Oni, zbumeni i puni straha, pomisliše da gledaju duha. A on im reče: „Zašto ste zbumeni? Čemu se takve sumnje rađaju u vašim srcima? Pogledajte moje ruke i moje noge: ja sam, ja glavom! Opipajte i ustanovite! Duh nema mesa ni kostiju kao što vidite da ih ja imam. Kad to reče, pokaza im ruke i noge. Kako oni od radosti još nisu mogli vjerovati i kako su se samo čudili, upita ih: „Imate li ovdje što za jelo?“ Pružiše mu komad pečene ribe. On je uze i pojede pred njima.

Zatim im reče: „Ovo je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama.

SRETAN I BLAGOSLOVLJEN USKRS!

Vijeće franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Plenarna sjednica Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini održana je 27. i 28. siječnja 2012. u samostanu braće kapucina u Ulici sv. Leopolda B. Mandića 41 u zagrebačkoj Dubravi.

Predsjedništvo Vijeća

ZAPISNIK

Plenarne sjednice Vijeća franjevačkih zajednica u HR i BiH održane u Zagrebu 27. i 28. siječnja 2012.

Sjednica je održana u samostanu braće kapucina u zagrebačkoj Dubravi, Ulica sv. Leopolda Bogdana Mandića 41, pod predsjedanjem dr. fra Ivana Sesara, predsjednika Vijeća i provincijala Hercegovačke franjevačke provincije. U radu sjednice sudjelovali su sljedeći poglavar i poglavarice franjevačkih zajednica:

fra Ivan Sesar OFM, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM i predsjednik Vijeća, s.M.Ivana Mihaljević, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Bosansko-hrvatska provincija Prečistog Srca Marijina, i potpredsjednica Vijeća, fra Ljudevit Maračić OFMConv, provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konvencionalaca i član Predsjedništva Vijeća, fra Marijan Karaula OFM, zamjenik provincijala Franjevačke provincije Bosne Srebrenе fra Lovre Gavrana, fra Željko Tolić OFM, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, fra Željko Železnjak OFM, provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, fra Josip Sopta OFM, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, fra Ante Logara OFMCap, provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića, fra Ivan Paponja TOR, provincijal Hrvatske provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima, s.M.Nevenka Grgat, vrhovna poglavarica Družbe sestara franjevki od Bezgrješne, s. Ružica Barić, vrhovna poglavarica sestara franjevki Bezgrješnog Začeća iz Dubrovnika, s.M. Nelija Pavlović, provincijska predstojnica Družbe kćeri milosrđa TSR

sv. Franje, Hrvatska provincija Krista Kralja, s. **Franciska Molnar**, provincijska predstojnica Milosrdnih sestara sv. Križa, s.M. **Leonka Bošnjak Čovo**, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Presvetog Srca Isusova, s.M. **Franka Bagarić**, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Sветe Obitelji, s.M. **Anica Jureta**, provincijska predstojnica Sestara franjevki misionarki iz Asiza, Hrvatska provincija sv. Maksimilijana Kolbea, s. **Nives Kanevčev OFS**, nacionalna ministrica Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini, br. **Stjepan Kelčić OFS**, nacionalni ministar Franjevačkog svjetovnog reda u Hrvatskoj, s. **Mirjana Pinezić** (zamjenica regionalne predsjednice Male franjevačke obitelji, Regija Hrvatska-Slovenija, s. Albine Zec, i s. **Dragica Petrović**, predsjednica grupe Svjetovnog instituta Misionarki Kristova Kraljevstva.

Zbog sprječenosti, u radu sjednice nije sudjelovala s.M. **Marijana Merdita**, provincijska predstojnica Crnogorske provincije franjevki Bezgrešnog Začeća, Cetinje.

U prvom dijelu sjednice sudjelovali su i sljedeći dužnosnici pri VFZ-u: **fra Ivan Ševo OFM**, pročelnik Povjerenstva za studijsku i izdavačku djelatnost, **fra Petar Antun Kinderić OFM**, pročelnik Povjerenstva za Zlatnu harfu i **fra Pero Vrebac OFM**, koordinator za izdavanje *Franjevačkih izvora*.

Fra Mijo Džolan OFM, ravnatelj Franjevačkog instituta za kulturu mira, zbog zdravstvenih razloga nije mogao sudjelovati u radu te je posao pismeno izvješće na sjednicu. **Fra Mirko Kemiveš OFMCap**, pročelnik Povjerenstva za duhovnost u ostavci, te zbog toga nije ni došao ni posao izvješće.

Nakon molitve i pozdrava, predsjednik Sesar ukazao je na sljedeći sazivni

Dnevni red

I.

Izvješća: FSR-a, FRAME, "Brata Franje", radnih tijela, koordinatora za "Franjevačke izvore":

Franjevački svjetovni red – FSR (ubuduće OFS)

I.1. za HR: nacionalni ministar brat Stjepan Kelčić

I.2. za BiH: nacionalna ministrica s. Nives Kanevčev

Franjevačka mladež – FRAMA:

I.3. za HR: nacionalni duhovni asistent fra Milan Krišto

I.4. za BiH: nacionalni duhovni asistent fra Josip Vlašić

List Franjevačkih zajednica "Brat Franjo":

I.5. s. Antica-Nada Čepulić, glavna urednica

Radna tijela:

- I.6. Povjerenstvo za duhovnost: fra Mirko Kemiveš, *pročelnik*
- I.7. Povjerenstvo za studijsku i izdavačku djelatnost: fra Ivan Ševo, *pročelnik*
- I.8. Povjerenstvo za *Zlatnu harfu*: fra Petar Antun Kinderić, *pročelnik*
- I.9. Franjevački institut za kulturu mira: fra Mijo Džolan, *ravnatelj*
- I.10. Izdavanje *Franjevačkih izvora*: fra Pero Vrebac, *koordinator*

II.

Rad članova VFZ-a:

- II.1. Usvajanje zapisnika sa sjednice VFZ-a od 20. lipnja 2011.
- II.2. Godišnje blagajničko izvješće za 2010.
- II.3. Obilježavanje 800. obljetnice dolaska sv. Franje u naše krajeve
- II.4. Izbor i imenovanje pročelnika Povjerenstva za duhovnost
- II.5. Distribucija izdanja VFZ-a
- II.6. Rasprava o zamolbi ss. klarisa/Požega za financijsku pomoć
- II.7. Rasprava o prijedlozima ss. klarisa/Zagreb:
 - II.7.1. Studijski dani o sv. Klari/Predstavljanje djela sv. Klare
 - II.7.2. DVD-mjuzikl „Chiara di Dio“
- II.8. Rasprava o visini članarine za 2012.
- II.9. Rasporedba financijskih sredstava za 2012.godinu
- II.10. Program rada za 2012. - termin i mjesto sljedeće sjednice VFZ-a

Razno:

- R.1. Dogovor o skladištenju *Franjevačkih izvora*
- R.2. Dogovor o skladištenju ostatka primjeraka *Časoslova*
- R.3. Trideseta obljetnica osnutka VFZ-a (27.01.1983.)
- R.4. *Povijest franjevaštva* (novi prijedlog)

Predloženi Dnevni red je, uz određene nadopune, usvojen te su uslijedila izvješća.

I.1. Izvješće Franjevačkog svjetovnog reda u Hrvatskoj podnio je nacionalni ministar br. Stjepan Kelčić. Spomenuo je da FSR u Hrvatskoj ima 110 bratstava sa 4.115 trajno i 112

privremeno zavjetovanih članova. Nacionalno vijeće imalo je u 2011. godini tri sjednice, a Nacionalni izvršni odbor 2 sastanka. U Konferenciju nacionalnih asistenata izabrani su novi asistenti: fra Milan Krišto OFM i fra Branko Lipša OFMCap. Od aktivnosti je spomenuo: reagiranje otvorenim pismom na Vladin prijedlog za izmjenu Zakona o vodama, organiziranje Nacionalnog susreta o društvenom i političkom djelovanju svjetovnih franjevaca, sudjelovanje na 5. hrvatskom socijalnom tjednu i na Franjevačkoj ljetnoj školi kulture i mira, rad prihvatilišta za beskućnike "Ruže sv. Franje", izdavanje časopisa za beskućnike "Ulične svjetiljke", rad socijalne samoposluge u Rijeci, rad pučke kuhinje u Zagrebu, djelatnost udruge "Veronikin rubac" u Osijeku, obilježavanje Dana duha Asiza i palijativnu skrb za bolesnike. Imaju skupinu za prevođenje dokumenata i ostalog, izdali su Obrednik FSR-a i tiskali Matičnu knjigu. Održali su 2. nacionalni susret za formaciju i dobro surađuju s FRAMOM. Njihov član br. Lovro Sučić izabran je za međunarodnog vijećnika FRAME. Planiraju održati zajedno Nacionalnu skupštinu FRAME i Nacionalni kapitol FSR-a.

Sudjelovali su (4 člana) na XIII. generalnom kapitulu FSR u Brazilu, na kojem su donesene važne odluke (između ostalih: obvezna uporaba i latinskog naziva Reda, *Ordo Franciscanus Saecularis*, i obvezna uporaba latinske kratice OFS umjesto hrvatske FSR). Na Kongresu je predstavljena i knjižica sa životopisima 31 svjetovnog franjevca/franjevke, za koje se vodi postupak proglašenja blaženim ili svetim, među njima i bl. Alojzije Stepinac. Knjižicu žele prevesti s engleskog na hrvatski. U ovoj godini u planu im je sudjelovanje na prvom zajedničkom Europskom kongresu OFS-a i FRAME. Za planirane aktivnosti mole pomoći Vijeća od 25.000 kuna.

I.2. Izvješće Franjevačkog svjetovnog reda u BiH podnijela je nacionalna ministra s. Nives Kanevčev. U nacionalnom bratstvu BiH postoje dva područna bratstva: Hercegovačko i Bosansko. Prvo je govorila o Hercegovačkom područnom bratstvu. Ono ima sedam mjesnih bratstava (Tomislavgrad, Posušje, Drinovci, Humac, Čitluk, Mostar i Široki Brijeg), a tri daljnja su u osnutku (Gorica, Kočerin i Međugorje). Uskoro se очekuje oživljavanje triju bivših bratstava (Čerin, Gradnici i Bukovica). Hercegovačko bratstvo ima 580 članova s trajnim i oko 90 s privremenim zavjetima te oko 100 simpatizera, od kojih je 59 u novicijatu. Zatim je govorila o Bosanskom područnom bratstvu "Kraljice Katarine", koje ima 32 mjesna bratstva (Dubrave, Zovik, Olovo, Očevija, Vijaka, Fojnica, Bugojno, Uskoplje, Jajce, Podmilače, Tolisa, Domaljevac, Tišina, Tuzla, Breške, Kreševo, Kiseljak, Banbrdo, Guča Gora, Bučići, Vitez, Zenica, Nova Bila, Rama-Šćit, Rumboci, Gračac, Livno, Ljubunčić, Sarajevo-Bistrik, Visoko i Đakovica) s ukupno 1.200 članova.

Članovi FSR-a u BiH nastoje dublje ostvarivati svoja krsna obećanja, promicati mir, dostojanstvo ljudske osobe i humanije odnose. Radosno susreću braću i sestre, posebno one na rubu društva. Žele živjeti uzornim obiteljskim životom, u jednostavnosti i poštenju, odgovorno i zauzeto. Zatim je s. Nives nabrojila najznačajnije događaje u FSR-u BiH u 2011. godini:(kronološki): U svibnju je održan Nacionalni kapitol FSR-a i FRAME, izabrana su Nacionalna vijeća FSR-a i FRAME u BiH, izglasani su Statuti FSR-a i FRAME u BiH. U listopadu je održano hodočašće zaštitnici Bosanskog bratstva FSR-a Kraljici Katarini i tom je prigodom održana sjednica Nacionalnog vijeća FSR-a BiH. Na njoj je donesena odluka o iznosu novčanog doprinosa što bi ga mjesne zajednice trebale izdvajati za potrebe bratstva više razine, te odluka o nabavi novih matičnih knji-

ga. Marijana Bošnjak sudjelovala je na Generalnom kapitulu FSR-a u listopadu u Brazilu. U studenom je u Međugorju održan seminar trajne formacije. Za 2012. godinu u planu je održavanje Nacionalne skupštine FSR-a i FRAME (svibanj, Rama), sudjelovanje na Prvom europskom kongresu FSR-a i FRAME (srpanj, Lisieux), hodočašće u Kraljevu Sutjesku, seminar u Međugorju te tiskanje Statuta. Sve će to zahtijevati određena materijalna sredstva pa i u ovoj godini FSR BiH očekuje materijalnu pomoć od VFZ-a.

I.3. Izvješće Franjevačke mladeži u Hrvatskoj podnio je nacionalni duhovni asistent fra Milan Krišto OFM. U izvješću o radu tijekom 2011. istaknute su sljedeće aktivnosti FRAME:

Nacionalno vijeće FRAME u Hrvatskoj redovito je održavalo sjednice (u ožujku, kolovozu, listopadu, studenom). Održane su prva duhovna obnova Nacionalnog vijeća i Nacionalna skupština FRAME, obavljeni su pastoralni pohodi nekim područnim bratstvima (Zadarsko-šibenskom, Splitsko-dubrovačkom i Primorsko-istarskom), održan je u Imotskom vrlo plodan i uspješan trodnevni 8. nacionalni susret FRAME, na kojem su sudjelovali franjevački provincijali iz Hrvatske i BiH, gdje je euharistijsko slavlje predvodio splitsko-makarski nadbiskup mons. Barišić, a na Svjetskom susretu FRAME u Madridu sudjelovalo je 24 sudionika FRAME iz HR. Glede formacije: održan je 18. hod FRAME pod geslom *Putevima srca* i 5. nacionalni seminar za voditelje formacije i odgovorne u FRAMI pod temom *Meni je živjeti Krist*, na kojem su sudjelovali biskupi Gerard Anton Žerdin i Vjekoslav Huzjak te provincial fra Željko Železnjak.

FRAMA je vidljivo nazočna u životu Crkve: Prilikom Papinog posjeta u lipnju angažirala se u svim aspektima (pjevanje, bdijenje na Trgu, pratinja svećenicima pri dijeljenju sv. Pričesti ...), sudjelovala je (sa svoja 24 člana) na Svjetskom danu mladih u Madridu u kolovozu, a u listopadu je sudjelovala na 5. hrvatskom socijalnom tjednu (u organizaciji, radionicama i raspravama).

FRAMA njeguje zajedništvo i suradnju s OFS-om: U listopadu je prvi put održana zajednička sjednica Nacionalnog vijeća FRAME i Nacionalnog vijeća OFS-a, na kojoj se raspravljalo o formaciji onih koji iz FRAME nastavljaju franjevački put u OFS. Prilikom potresa u Japanu u ožujku FRAMA i OFS poslali su zajedničko pismo sučuti i potpore OFS-u Japana. Predstavnici FRAME redovito sudjeluju na sjednicama Nacionalnog vijeća OFS-a. Zajedno s OFS-om FRAMA poduzima razne aktivnosti u društvu: promiče Društveni nauk Crkve i svijest o poslanju laika, prati gospodarenje otpadom i vodom itd.

Fra Milan je spomenuo da teško ide s priznavanjem pravne osobnosti FRAME. Kardinalu Bozaniću je još u lipnju 2010. predano pismo sa zamolbom za priznavanje. Još uvijek nema odgovora.

U ovoj godini predstoje sljedeće aktivnosti: Sudjelovanje na Susretu hrvatske katoličke mladeži (svibanj, Sisak) i na Prvom europskom kongresu FRAME i OFS-a (srpanj, Lisieux), organiziranje Šestog nacionalnog seminara za voditelje formacije i odgovorne (kolovoz, Šibenik - predavanja će držati sestre i fratri, a bit će obrađeno Vjerovanje), obilježavanje 20. obljetnice FRAME (rujan, Rijeka-Trsat) i izdavanje *Priručnika za formaciju. Prvi put uvodimo članarinu*, rekao je fra Milan. *Pred nama se nalaze ciljevi, koje možemo ostvariti uz Vašu brigu i pomoć. Naša bi potreba bila 48.900,00 kuna.*

I.4. Izvješće Franjevačke mlađeži u BiH podnio je nacionalni duhovni asistent fra Josip Vlašić OFM. Prvo je iznio važne aktivnosti u 2011. na nivou cijele FRAME u BiH-u:

Održana je Nacionalna skupština, na kojoj je izabrano Nacionalno vijeće (izabrana predsjednica FRAME ujedno je i zavjetovana članica FSR-a, što je prvi put slučaj) i na kojoj je usvojen Statut FRAME(tiskan u siječnju 2012), Nacionalno vijeće održalo je dva sastanka (u lipnju i listopadu), Nacionalno povjerenstvo za formaciju održalo je svoj prvi sastanak, FRAMA BiH prvi put je sudjelovala (sa 26 predstavnika) na Međunarodnom susretu FRAME, održan je 14. Famafest – u svijetu jedinstven festival duhovne glazbe, na kojem sudjeluju samo framaši. Na njemu je sudjelovao dosad najveći broj izvođača. Od 24 prijavljene skladbe prošle su 22. Bilo je više od 1000 framaša! Izdan je i prigodni CD. Zatim je izvjestitelj nabrojio aktivnosti dvaju područnih bratstava FRAME:

Područno bratstvo FRAME Bosne Srebrenе ima 33 mjesna bratstva (1 više nego prethodne godine) s oko 1500 framaša. Značajnije aktivnosti u 2011.: Redovna godišnja skupština, Škola animatora, Duhovni kapitul, Prvi franjevački marš FRAME Bosne Srebrenе te Sportski susret FRAME.

Hercegovačko područno bratstvo FRAME ima 20 mjesnih bratstava (2 više nego prethodne godine) s oko 1500 framaša. Značajnije aktivnosti u 2011.: Seminar za dramske sekcije FRAME, Molitveni seminar za framaše maturante, Olimpijada znanja o fra Didaku Buntiću, Redovna i Izborna skupština, hodočašće u Asiz, Seminar za animatore i Seminar za članove glazbenih sekcija.

U planu za 2012. godinu na nacionalnoj razini: Prvi nacionalni seminar za voditelje formacije, Nacionalna skupština i obilježavanje 20 godina FRAME te ujedno Nacionalni susret FRAME, sudjelovanje na Prvom europskom kongresu FSR-a i FRAME i 15. Framafest. U Područnom bratstvu Bosne Srebrenе u planu su: Škola animatora, Dan ekologije FRAME, Franjevački marš i Sportski susret FRAME. U Hercegovačkom područnom bratstvu planirano je: Škola animatora, Godišnja skupština, Molitveni seminar, udomljenje i organiziranje proslave 20. obljetnice FRAME BiH, Seminar za animatore, Seminar za glazbene sekcije te priprema i tiskanje godišnjaka FRAME u Hercegovini.

Fra Josip je zamolio pomoć VFZ-a od 35.000 kuna i pozvao sve na središnju proslavu 20. obljetnice FRAME u BiH 30.lipnja 2012. u 18.00 sati.

I.5. Izvješće o listu franjevačkih zajednica „Brat Franjo“ podnijela je glavna urednica s. Antica-Nada Čepulić. List je u 2011. izlazio redovito (šest brojeva). Zadržano je prijašnjih 14 rubrika, uvedena je nova rubrika (*Franjin život u slikama*), dok su se četiri prijašnje rubrike ugasile. Osim stalnih rubrika ima povremenih rubrika. Izvan rubrika izlazi poezija i kratka proza. List i dalje ima 36 stranica, broj suradnika i dalje je 25 do 30.

U planu za 2012. godinu najvažnije je: nastavak obilježavanja jubileja ss. klarisa, 800. obljetnica dolaska sv. Franje na našu obalu, sluge i službenice Božje iz franjevačke obitelji te rubrika *Iz života naših bratstava*. Za ove dvije zadnje teme moli se suradnja svih franjevačkih zajednica. Moli se slanje podataka o životu, vijesti, fotografija itd. Uredništvo i suradnici „Brata Franje“ rade

bez naknade, samo grafički urednik dobije skromnu svotu. List ima za 2011. godinu negativni saldo od 11.398,00 kuna. Moli se pomoći VFZ-a od 20.000,00 kuna.

I.6. Izvješće Povjerenstva za duhovnost trebao je podnijeti pročelnik (u ostavci) fra Mirko Kemiveš OFMCap, ali zbog spriječenosti nije došao na sjednicu.

I.7. Izvješće Povjerenstva za studijsku i izdavačku djelatnost podnio je pročelnik fra Ivan Ševo OFM. U izvješću je istaknuto da se radilo uglavnom o "Povijesti franjevaštva", što ga je preveo fra Nikola Novak OFMCap. Vijeće je već prije gotovo dvije godine donijelo odluku da se to djelo tiska. Fra Ivan je pribavio dvije recenzije tog prijevoda. Obje pokazuju da je prijevod neprikladan za tisk. Nakon rasprave, Vijeće je odustalo od tiskanja tog djela.

U okviru ove točke pročitano je pismo fra Bernardina Škunca, kojim traži podršku Vijeća za 2. izdanje svoje knjige "Franjo Asiški skladatelj Božje ljepote". Nekoliko je sudionika reklo da je to dobra knjiga, ali na tome je ostalo. Potom se govorilo i o rukopisu prijevoda Esserovog djela "Komentari Oporuke sv. Franje". I za njega je Vijeće već prije više godina dalo pristanak da se tiska. Nakon rasprave, odustalo se i od tiskanja tog djela.

I.8. Izvješće Povjerenstva za Zlatnu harfu podnio je pročelnik fra Petar Antun Kinderić OFM. Naglasivši da se Zlatna harfa odvija već 29 godina, nabrojio je aktivnosti ZH u šk. god. 2010./2011.: U Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji i Srijemskoj biskupiji ZH održana je u 6 mesta, a sudjelovalo je 36 dječjih zborova sa 1.200 sudionika. U Zagrebačkoj nadbiskupiji održana je u jednoj župi, a bila su 23 zbora s oko 700 djece. U Splitsko-makarskoj nadbiskupiji u tri župe, s 26 zborova i 1.300 djece. U Zadarskoj nadbiskupiji u dvije župe, 14 zborova i 620 djece. U Sisačkoj biskupiji u jednoj župi, 6 dječjih zborova i 250 djece.

U BiH ZH je održana na četiri mjesta. Bilo je ukupno 38 dječjih zborova i 1.920 djece.

Svugdje su sudionici bili radosni i oduševljeni. Družilo se, molilo, pjevalo, natjecalo. ZH bila je i medijski popraćena (IKA, Glas Koncila, MAK te na web-stranicama). Zlatna harfa je vrlo vrijedan projekt pa preporučujem Vijeću da ga i dalje podržava, rekao je fra Petar. Spomenuo je da za prošlu godinu nije dobio od Vijeća ništa te moli da mu se nadoknadi manjak od 16.500 kuna, koliko je prije redovito dobivao na godinu.

Nakon kraće rasprave jednoglasno je prihvaćeno da tema ZH za 2012./13. bude "Rasvjetli moju vjeru". Uz to je prihvaćeno da ostatak neprodanih knjiga o ZH fra Petar preuzme i podijeli na skupovima, a o pomoći koju traži odlučivat će se kasnije.

I.9. Izvješće Franjevačkog instituta za kulturu mira trebao je podnijeti ravnatelj fra Mijo Džolan OFM, ali zbog spriječenosti da sudjeluje u radu sjednice njegovo izvješće pročitala je potpredsjednici Vijeća.

U izvješću se navode prvo realizirani projekti (šest): Simpozij "Duh i misao Željka Mardešića : Metamorfoze svetoga u suvremenom društvu", Franjevačka ljetna škola kulture i mira (o nasilju),

Kolokvij o društvenom djelovanju svjetovnih franjevaca na nacionalnoj razini, Obiteljski seminar, Proslava 25. obljetnice Duha Asiza i Rekonstrukcija web-stranice.

Onda projekti u tijeku (jedan) : Simpozij BiH - europska zemlja bez Ustava.

Zatim ostale djelatnosti u 2011.: Duhovne vježbe, Konferencija za novinare, savjetovanje suradnika Instituta, savjetovanje *Pax Christi*, stručni skup "Socijalne usluge", sudjelovanje na Renovabisovom kongresu "Ländliche Räume im Umbruch" te predavanja (pet): 1. studentima teologije iz Beča "Bosnien und Herzegowina, Darstellung von drei Herausforderungen", 2. konventualskim provincijalima i kustosima "Unsere tägliche Luft", 3. visočkim kandidatima za svečane zavjete "Skrb za sve stvoreno", 4. predstavljanje Instituta na susretu generalnog ministra i Generalnog definitiorija OFM s provincijalima južnoslavenskih provincija OFM i 5. predavanje članovima FSR-a i FRAME.

U planu rada za 2012. stoji: 1. simpozij u Sarajevu "Bosna i Hercegovina – europska zemlja bez Ustava", 2. izrada studije o radničkim pravima glede rada nedjeljom, 3. trodnevna međureliгиjska i međusvjetonazorska konferencija mladih teologa, filozofa i sociologa, 4. tiskanje zbornika radova sa seminara o fenomenu nasilja, 5. međunarodna dvodnevna konferencija pedagoga, teologa, kateheti i sociologa na temu "Odgovorno ophođenje s nasiljem", 6. tiskanje knjige prof. dr. Inge Tomić-Koludrović o sociološko-pastoralnom ključu različitih skupina žena hrvatskog društva, 7. seminar "Ovisnost o igrama na sreću", 8. sudjelovanje na regionalnoj konferenciji srednje i jugoistočne Europe Europskog udruženja žena u teološkom istraživanju (ESWTR), 9. nastavak rada na pripremi "Vodič za animatore PMSS (Pravde, mira i skrbi za stvorenja)", 10. eventualno sudjelovanje u organizaciji proučavanja franjevaštva i franjevačke metode i 11. eventualno sudjelovanje u proslavi 800. obljetnice dolaska sv. Franje na hrvatsko tlo.

Na kraju stoji da Institut ima novaca za projekte (od donatora), a od Vijeća moli samo za hladni pogon 200.000 kuna za 2012. godinu.

Nakon izvješća uslijedila je rasprava u kojoj je istaknuto da Institut kao organ Vijeća treba tražiti suglasnost Vijeća ne samo za programe nego i za osobe koje su u tome angažirani, kao i za knjige koje kani izdavati.

I.10. Izvješće o „Franjevačkim izvorima“ podnio je koordinator za izdavanje „Franjevačkih izvora“ fra Pero Vrebac OFM. Izvjestitelj je vrlo sažeto i jasno prikazao dokle se došlo s tim projektom.

Korekturu teksta (osim kazala) obavile su i unijele ispravke Iva Klobučar Srbić i Jasmina Lukec. To stoji ukupno 23.626,05 kuna ili 3.124,15 eura. Prijelom teksta radi Bruno Abramović (12 kn po kartici). Završio je 1.500 stranica, ostala je još jedna četvrtina teksta. Anita Konjicija je završila biblijsko, imensko i mjesno kazalo. Pojmovno će završiti za koji tjedan. Budući da su osobna i mjesna imena različito prevedena (i po 4 varijante!), Anita će obilježiti dvojbena mjesta u tekstu, Ivo Pranjković će lektorirati i izabrati nama prihvatljive oblike imena, a Bruno Abramović će to ujednačiti i u tekstovima i u kazalima, zajedno s brojevima stranica. To će stajati 9.000 kuna ili 1.190,10 eura. Oblik izdanja: jedan svezak od oko 2.000 stranica, format talijanskog izdanja, s kutijom tvrdog uveza, smeđe boje, 40gramske biblijske papir, s dvije kartice (na jednoj paralelno hrvatske i latinske kratice djela, a na drugoj sadržaj knjige), s dvije pokazne vrpce smeđe boje, uz

knjigu i elektronička verzija djela na CD-u, sa zaštitnom kutijom od mirkovalnog kartona smeđe boje. Zadnju reviziju teksta obaviti će fra Marijan Karaula (tehnički), Ante Šoljić (franjevačka lektura) i Anita Konjicija (kazala). Tiskara ZRINSKI tiskat će 4.000 primjeraka po cijeni od 57,16 kn po primjerku (=228.640,00 kn ili 30.240,00 eura) + 23% PDV ili 6.955,20 eura, 4.000 zaštitnih kutija po 4,00 kn = 16.000,00 kn ili 2.114,84 eura + 23% PDV ili 486,41 eura. Za knjige i kutije ukupno PDV-a = 7.441,61 eura.

Ako sve bude išlo po planu, tekstovi dolaze u tiskaru u ožujku, a tiskanje bi moglo biti u travnju 2012.

Financije: do sada je za prijevode, lekture, ujednačavanje tekstova i kazala plaćeno ukupno **50.029,00 eura**. Od lipanske sjednice naovamo nije bilo nikakvih plaćanja. Predračun za sve preostale radove iznosi: 41.143,15 eura + PDV 7.441,61 eura = **48.584,76 eura, sveukupno: 98.613,76 €.**

Na kraju je fra Pero rekao da nam sada predstoje dva važna koraka: promocija djela i trajna formacija u franjevaštvu. Nakon rasprave Vijeće je zadužilo fra Peru i Uredničko vijeće da do sjednice u lipnju (svibnju) pripreme prijedloge za promociju Izvora.

R.1. Časoslov (Rimskog obreda i Franjevački, uvezani zajedno)

Iz tiska je pristiglo 650 kompleta Časoslova (Rimskog obreda + Franjevački, uvezani zajedno) te da svaka zajednica treba odmah preuzeti i čim prije platiti naručenu količinu. Cijena po kompletu: 480,00 kuna.

II.1. Usvajanje Zapisnika sa sjednice VFZ održane u Zagrebu 20. lipnja 2011.

Zapisnik je usvojen jednoglasno. Nije bilo primjedbi.

II.2. Godišnje blagajničko izvješće za 2011. podnio je tajnik Vijeća Anto Matković. Pripremio je dvije verzije izvješća: dulje za članove Predsjedništva i kraće za sve članove Vijeća. U kraćoj verziji izvješća opisano je funkcioniranje Tajništva i financijsko poslovanje. Dulja verzija ima kao dodatak računalno ispisane sve novčane transakcije. Na izvješće nije bilo primjedbi.

Uz ovu točku vezane su financijske pomoći što ih Vijeće daje. Nakon rasprave o svakom pojedinom slučaju donesenu su sljedeće odluke:

Većinom glasova odlučeno je da se FRAMI u HR i FRAMI u BiH odobri pomoć od po 30.000,00 kuna.

Većinom glasova odlučeno je da se Franjevačkom svjetovnom redu u HR i Franjevačkom svjetovnom redu u BiH odobri pomoć od po 20.000,00 kuna.

Većinom glasova odlučeno je da se Povjerenstvu za "Zlatnu harfu" odobri pomoć od 15.000,00 kuna.

Većinom glasova odlučeno je da se "Bratu Franji" odobri pomoć od 20.000,00 kuna.

Većinom glasova odlučeno je da se Franjevačkom institutu za kulturu mira odobri pomoć u iznosu od 200.000,00 kuna.

II.3. Obilježavanje 800. obljetnice dolaska sv. Franje u naše krajeve - O dosadašnjim pripremnim sastancima povodom te obljetnice izvijestili su fra Josip Sopta OFM i fra Žarko Relota OFMConv.

Prvo je govorio fra Josip, napomenuvši da su on i fra Ljudevit Maračić OFMConv na prošloj sjednici Vijeća dobili mandat da na ovu sjednicu dođu s prijedlozima za proslavu te obljetnice. Održali su nekoliko sastanaka, angažirali su još nekoliko fratara, i dogovorili se da predlože Vijeću da proslava ima dva dijela: 1. znanstveni dio, koji bi se održao u Splitu i Zadru 21./22.09.2012, i 2. liturgijsko-pastoralni dio, koji bi se održao u Trogiru 08.10.2012. Za organiziranje prvog bio bi zadužen fra Josip Sopta, za organiziranje drugog fra Žarko Relota. Josip je završio s tim da se za znanstveni dio predviđa oko 20 tema i predavača (neki predavači su nađeni, ali ne svi), a onda je predao riječ fra Žarku.

Fra Žarko je rekao da 08.10. treba biti samo kulminacija proslave, a da prije toga treba obaviti mnoge druge stvari. Proslava bi morala ostaviti duboke korijene i rezultirati zbornikom. Zato treba odmah početi s pripravama: Oformiti koordinacijsko tijelo (po jedan član iz svih provincija, muških i ženskih), uključiti FSR i FRAMU, informirati o tome cijelu javnost u HR i BiH. Glumica Nives Ivanković osmisnila je prikaz zadnjih dana života sv. Franje. U devetnici prije svetkovine sv. Franje u svakoj crkvi u Splitu trebalo bi se nešto u duhu ove proslave događati. Obred preminuća sv. Franje održao bi se u crkvi sv. Franje na Obali i tada bismo morali biti тамо svi. Za 08.10. napraviti posebnu knjižicu. Bdijenje u našoj najstarijoj franjevačkoj crkvi, u Crkvi Gospe od Anđela u Trogiru, onda po danu u toj crkvi svi provincijali bi udijelili blagoslov, nakon toga svi u trogirsку katedralu, gdje bi misno slavlje predvodio netko od biskupa/kardinala. Na vrijeme pozvati HBK da se dogovori s nadbiskupom Barišićem tko će to predvoditi. Pozvati i predstavnike države.

Nakon rasprave o onome što su rekli fra Josip i fra Žarko Vijeće je zaključilo da je nemoguće na ovoj sjednici detaljnije razraditi sve iznesene prijedloge i donijeti konkretnije planove pa je dogovoren da se o ovoj temi održi posebna izvanredna sjednica Vijeća u Splitu (Samostan sv. Frane na Obali) 20. veljače 2012. godine.

II.4. Izbor i imenovanje pročelnika/pročelnice Povjerenstva za duhovnost

Za pročelnici Povjerenstva za duhovnost izabrana je i imenovana s. M. Slavica Vicić, dosadašnja članica tog Povjerenstva.

II.5. Distribucija izdanja VFZ-a

Razgovaralo se o postojećim zalihama vlastitih izdanja. Dogovoren je da zajednice koje su kupile "Iuridica franciscana" mogu besplatno uzeti koliko misle da im treba. Bilo je prigovora što je kasnio "Liturgijski kalendar franjevačkih zajednica za 2012." i što u njemu nisu ispravljene pogreške, ali je i pohvaljeno to što je urednik Kalendara uvrstio Došašće 2013. godine.

II.6. Rasprava o zamolbi ss. klarisa iz Požege za financijsku pomoć

Nakon rasprave većinom glasova odlučeno je da se ss.klarisama iz Požege sada odobri pomoć za gradnju samostana u iznosu od 50.000,00 kuna te da im se kasnije još pomogne, ako to bude moguće.

II.7.1. Održavanje Dana sv. Klare (u Mikulićima, Zagreb)

Jednoglasno je odlučeno da se ss. klarisama iz Zagreba odobri pomoć od 5.000,00 kuna za održavanje "Dana sv. Klare".

II.7.2. DVD-mjuzikl „Chiara di Dio“

Jednoglasno je odlučeno da Vijeće ne može udovoljiti molbi ss. klarisa iz Zagreba da izda njihov prijevod mjuzikla "Chiara di Dio". Razlog: nema u svojim redovima stručno osposobljenu osobu za taj posao.

II.8. Rasprava o visini članarine za 2012.

Jednoglasno je odlučeno da visina članarine za 2012. ostane kao dosad.

II.10. Program rada za 2012.

Jednoglasno je prihvaćen prijedlog fra Željka Tolića da se sljedeća redovita sjednica Vijeća održi u Imotskom 30. svibnja 2012. s početkom u 10.00 sati.

R.9. Dopis ss. klarisa iz Zagreba od 26. siječnja 2012. kojim mole da mogu sudjelovati na sjednicama Vijeća

Odlučeno je da se ss. klarisama iz Zagreba priopći da mogu prisustvovati sjednicama Vijeća pod uvjetom da pribave suglasnost zagrebačkog nadbiskupa, jer su pod njegovom jurisdikcijom.

R.8. Dopis fra Lucija Jageca, kojim predlaže stavljanje svih franjevačkih knjižnica na računalnu mrežu

Dopis je pročitan. Svim zajednicama dana je na znanje ta mogućnost, a dalje je stvar svake pojedine zajednice da se, ako to želi, javi fra Luciju u svezi spomenutog projekta.

R.7. Pismo male sestre Blaženke Zelenika iz Francuske od 2.siječnja 2012., kojim predlaže tiskanje djela "Karlo i Franjo".

Jednoglasno je odlučeno da Vijeće ne može udovoljiti prijedlogu s. Blaženke. Fra Željko Železnjak usput je dodao da Biblioteka "Brat Franjo" može izdati spomenutu knjigu "Karlo i Fra-

njo" iz prijedloga s. Blaženke Zelenika, pod uvjetom da svaka zajednica uzme barem 10 komada. Prijedlog je prihvaćen. Fra Ante Logara je pridodao da će oo. kapucini u svojoj režiji izdati "Povijest franjevaštva" pa tko želi može naručiti.

R.4. 30. obljetnica osnutka VFZ-a (27.01.1983.)

Odlučeno je da svi koji imaju prijedloga za to dođu s tim prijedlozima na sjednicu u lipnju (svibnju).

R.3. Skladištenje "Franjevačkih izvora"

Fra Ante Logara predložio je da se "Franjevački izvori" privremeno skladište u samostanu oo. kapucina u Dubravi/Zagreb, što je prihvaćeno.

Zapisao:
Anto Matković, tajnik Vijeća

Odobrili:

Fra Ivan Sesar OFM, predsjednik Vijeća
S. M. Ivanka Mihaljević, potpredsjednica Vijeća

ZAPISNIK

Izvanredne sjednice Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, održane u Splitu 20. veljače 2012. s početkom u 10.00 sati

Sjednica je održana kod braće konventualaca u Samostanu sv. Frane na Obali, Trg Franje Tuđmana 1, u Splitu. U radu sjednice sudjelovali su ovi članovi Vijeća:

1. fra Ivan Sesar OFM, predsjednik Vijeća, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije, Mostar
2. s.M.Ivana Mihaljević, prov. predstojnica Šk.ss.franjevki Krista Kralja, Bos.-hrvatska provincija, Sarajevo
3. fra Ljudevit Maračić OFMConv, čl. Predsj. Vijeća, provincijal Hrv.prov.sv.Jeronima franj.konvent., Zagreb
4. fra Željko Tolić OFM, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, Split
5. fra Željko Železnjak OFM, provincijal Hrvatske provincije sv. Ćirila i Metofa, Zagreb
6. fra Josip Sopta OFM, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, Zadar
7. fra Marijan Karaula OFM, zamjenik provincijala Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, Sarajevo
8. fra Zvonimir Brusač TOR, zamj. provincijala Hrv. Provi. Franj. trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima, Zagreb
9. s.M.Nevenka Grgat, vrhovna poglavarica Družbe sestara franjevki od Bezgrješne, Šibenik
10. s.M.Nelija Pavlović, prov. predst. Družbe kćeri milosrđa TSR sv. Franje,Hrv. Provincija Krista Kralja, Zagreb
11. s.M.Jozefa Lučić, zamj. prov. predstojnice Šk.ss. Krista Kralja, Provincija Presv. Srca Isusova, Split
12. s.Ankica Zelenika, zamjenica nacionalne ministre Franjevačkog svjetovnog reda u BiH, Sarajevo
13. br. Stjepan Kelčić, nacionalni ministar Franjevačkog svjetovnog reda u Hrvatskoj, Zagreb

i sljedeći pozvani sudionici:

14. fra Stane Zore OFM, provincial Franjev. provinc. sv Križa Ljubljana (kao gost provinciala OFM iz HR i BiH)
15. fra Petar Džida OFMConv, gvardijan u Samostanu sv. Frane na Obali, Split
16. fra Gabrijel Jurišić OFM, Sinj
17. fra Nikola Mate Roščić OFMConv, Šibenik
18. fra Nikola Vukoja OFM, Samobor
19. fra Žarko Relota OFMConv, župnik župe Split-Meje, Samostan sv. Frane na Obali, Split
20. fra Milan Krišto OFM, nacionalni duhovni asistent FRAME u Hrvatskoj, Zagreb
21. fra Josip Vlašić OFM, nacionalni duhovni asistent FRAME u Bosni i Hercegovini, Mostar
22. fra Frano Doljanin OFM, asistent OFS-a i FRAME, samostan Split-Trstenik
23. fra Roko Bedalov OFMConv, Samostan sv. Frane, Split

Na početku sjednice predsjednik Sesar pozdravio je sve nazočne i pozvao na molitvu Srednjeg časa. Nakon molitve uslijedila je uvodna riječ u kojoj je istaknuo da sjednica ima samo jednu točku: **pripreme za proslavu 800. obljetnice dolaska sv. Franje u naše krajeve.**

Potom je sve nazočne pozdravio provincial Maračić, u ime svoje Provincije i samostana u kojem se sjednica održava. Zaželio je svima dobrodošlicu i izrazio radost što se ovako važan skup prvi put održava u ovom samostanu. Kratko je predstavio samostan, taj mali „hrvatski panteon“, ponudio nakon sjednice detaljnije razgledanje samostana.

Zatim je predsjednik podsjetio da su dva povjerenstva (1.za pastoralno-liturgijski dio proslave, predvođeno fra Žarkom Relotom, 2.za znanstveni dio proslave, predvođeno fra Josipom Soptom) pripremila za ovu sjednicu prijedloge za proslavu.

Nakon što je fra Žarko Relota detaljno predstavio prijedloge za proslavu 800. obljetnice dolaska sv. Franje u naše krajeve, uslijedila je rasprava o prijedlozima. Iz nje su proizšli sljedeći zaključci:

1. Za dan proslave određen je **06. listopada 2012.**
2. Za mjesto proslave određen je trg ispred trogirske katedrale, a pododboru na čelu s fra Rokom Bedalovim daje se mandat dogоворити i učiniti sve što je potrebno na tom području.
3. Organizacija bdijenja uoči proslave (FRAME i FSR) povjerava se fra Frani Doljaninu. mu.
4. Pododboru za medije (predvodi fra Miljenko Šteko zajedno s fra Franom Doljaninom i fra Rokom Bedalovim) povjerava se organizacija glede medija u svrhu što bolje i kvalitetnije medijske popraćenosti proslave.
5. Predsjednik Vijeća preuzeo je obvezu da s fra Željkom Tolićem posjeti mjesnog biskupa i obavijesti ga o proslavi te potom dogovore sve potrebne pojedinosti vezane uz ovu proslavu.
6. Prihvaćen je prijedlog da se zamoli nadbiskupa Srakića (predsjednika HBK) da u to vrijeme zakaže u Splitu sjednicu HBK, kako bi svi biskupi mogli sudjelovati u proslavi.
7. Formiranje zbora za euharistijsko slavlje povjerava se s. Nedjeljki Milanović Litre, ŠSF.
8. Odlučeno je da se naprave pozivnice i pošalju svim županima i gradonačelnicima u HR i BiH.
9. Odlučeno je da se pozove redovnike i redovnice različitih družbi.
10. Odlučeno je da za sve sudionike proslave bude zajednički objed.

11. Odlučeno je da se ne organizira zajedničko hodočašće u Asiz, nego da se to prepusti pojedinim zajednicama.
12. Odlučeno je da se za proslavu naprave prigodni medaljoni od slitine i prigodni rekviziti.
13. Odlučeno je da se odborima povjeri organizacija zabavnih glazbenih točaka u popodnevnom programu
14. Povjerenstvu u sastavu
 - fra Žarko Relota (koordinator liturgijske proslave i sveopće proslave),
 - fra Miljenko Šteko (za medije),
 - fra Frano Doljanin (bdijenje, animiranje pjevanjem)
 - fra Diego Deklić (liturgija)
 - fra Roko Bedalov (tehnička strana)
 - fra Nikola Vukoja (cateheze) i
 - fra Danimir Pezer (cateheze)daje se zadatak da za sjednicu Vijeća (30.05.2012.) dostave pismeno izvješće (fra Žarko) o onome što budu dotad učinili.
15. Određeno je da kontaktnu skupinu između Vijeća i Povjerenstva u svrhu rješavanja još nedefiniranih stvari sačinjavaju: **fra Josip Sopta, fra Željko Tolić, fra Ivan Sesar, s.Ivana Mihaljević i fra Ljudevit Maračić.**
16. Određena je novčana svota koju će Vijeće staviti na raspolaganje Povjerenstvu za organiziranje proslave. Na svibanjskoj sjednici utvrdit će se financijsko stanje i potrebe same organizacije proslave.

Potom je fra Josip Sopta iznio prijedloge VFZ-u za znanstveni dio proslave (simpozij). Nakon što su prijedlozi razmotreni, doneseni su sljedeći zaključci:

1. Određeno je vrijeme simpozija: 1.i 2. listopada 2012.
2. Određeno je da se simpozij održi u Splitu i u Zadru, a Odbor za ovaj dio proslave odredit će program/dnevni red simpozija.
3. Članove Odbora za ovaj dio proslave su: **fra Josip Sopta, fra Ljudevit Maračić i fra Gabrijel Jurišić.**
4. Uz već predložene teme i predavače za simpozij odlučeno je da predavanje na temu *Klarise na hrvatskom tlu* održi mr. s.Kata Karadža, ŠSF.
5. Sukladno prijedlogu Povjerenstva određeno je da troškove autorskih honorara i dnevnice za predavače preuzme VFZ, a ostale troškove pokrit će OFMConv u Splitu i OFM u Zadru.
6. Odlučeno je da izdavač zbornika predavanjâ sa simpozija bude „Kačić“ (urednik fra Gabrijel Jurišić).
7. Povjerenstvo je dužno podnijeti izvješće na sjednici Vijeća u svibnju o svemu što bude do tada učinjeno na ovom području.

Zapisao:
Anto Matković, tajnik Vijeća

Odobrili:

1. fra Ivan Sesar OFM, predsjednik Vijeća
2. s. M. Ivanka Mihaljević, potpredsjednica Vijeća

Zapisnik se dostavlja: svim članovima VFZ-a i svim sudionicima pozvanim na sjednicu.

Snimka
sudionica
i
sudionika
Drugog
međunarodnog
kongresa
predsjednica
federacija
OSC

Asiz,
5.-12. veljače
2012.

DRUGI MEĐUNARODNI KONGRES PREDSJEDNICA FEDERACIJA OSC

Asiz, 5.-12. veljače 2012.

(Piše: s.M.Tarzicija Čičmak OSC - Samostan sv. Klare, Zagreb)

Na želju mnogih sestara klarisa iz cijelog svijeta te potaknut obećanjem svetoga Franje svetoj Klari (usp. *Opor Kl 29*), Generalni ministar OFM, fra José Rodríguez Carballo, zajedno s Generalnim definitorijem, sazvao je II. međunarodni kongres predsjednica federacija Reda sv. Klare koji se održao u Asizu od 5. do 12. veljače 2012. g. Glavni posao oko sazivanja i odvijanja kongresa odradio je Ured *Pro Monialibus*, na čelu s fra Rafaelom Blancom OFM te Komisija koja je izradila program i bila logistika čitavog Kongresa.

Prvi međunarodni kongres bio je održan u Asizu od 26. siječnja do 6. veljače 2008. pod geslom: *Franciscus et Clara: memoria et prophetia*. Budući da mi, hrvatske klarise, nismo ujedinjene međusobno u federaciju ili neku sličnu udrugu, nismo bile službeno pozvane na Kongres, premda bi naša nazočnost na njemu bila rado prihvaćena.

Poučene tim iskustvom, a nadasve zalaganjem i nizom poticaja mnoge braće, odlučile smo i zaželjeli ovaj puta poslati na II. kongres mene kao svoju predstavnici. Moja nazočnost na Kongresu bila je dočekana dobrodošlicom i nizom pozdrava i poticaja hrvatskim klarisama neka se ne boje uputiti korake ka novim iskustvima našeg franjevačkog zajedništva: kako zajedništva unutar samostana i među samostanima, tako i zajedništva između klarisa i Reda manje braće.

Tema II. međunarodnog kongresa predsjednica bila je: *Clara: Forma Vitae, forma viva*. Riječ je o tome da je Klarin *Oblik života* zapravo uvijek živi oblik i da ga mi, klarise, imamo održati živim putem trajne i početne formacije. Program Kongresa zamišljen je na temelju igre riječju

forma: informacija, konformacija, formacija, reforma, interformacija. Pod temu *informacije* spadali su kratki statistički prikazi o stanju Reda. *Konformacija* donosi uspoređivanje, susret i ponekad sukob onoga *jučer* i onoga *danas*. *Formacija* je bila naša velika tema tih dana i odnosi se na sva područja našega života. Tema *reforme* odnosi se na ponovno promišljanje o našim mentalnim i materijalnim strukturama: donose li one život, štite li one život ili kriju iza sebe izumiranje. To je pitanje suradnje, povezivanja, odnosa samostalnosti i ujedinjenja, pružanja pomoći samostanima. I posljednja važna tema, koja se kao glavna tema nastavila Drugim međunarodnim kongresom Asistenata OSC-OIC jest *interformacija*: odnos OFM – OSC.

Nizom statističkih prikaza o stanju klarisa u pojedinim dijelovima svijeta sudionici su stekli sliku o tome koliko je *Oblik života* prisutan po svijetu, koliko oblikuje svijet i svijest, a nadasve što sestre poduzimaju kako bi ga održale živim. Sestre su se u svojim izlaganjima, kao i u raspravama, dotakle važnih pitanja: manjak zvanja, visoka dob sestara, preveliki samostani, nespremnost osoba izabralih za odgovorne službe, velika zaokupljenost bolesnim sestrama kojima zajednice nisu uvijek u mogućnosti pružiti odgovarajuću njegu, a nadasve pitanje trajne formacije sestara koja je *humus* one početne.

Generalni ministar nam je u više navrata rekao: "Ja nemam ključ... samo Bog ima ključ..." Svaka zajednica pozvana je pronaći kako od samostana koji je to samo po imenu postati kuća u kojoj se istinski živi i svjedoči Evanđelje i koja stoga zrači i privlači, bez velikih promocija zvanja i pastorala za zvanja. Izdvojila bih također izlaganje fra Paola Martinellija OFMCap, u kojem veoma ističe najprije ljudsku, a onda redovničku formaciju, kao i prijelaz od arheologije početaka (nostalgija) na iskustvo početaka, a to znači danas, u ovome vremenu i prostoru postati privlačni snagom življenja Evanđelja, kako su to bili Franjo i Klara u svome vremenu i prostoru.

Nakon svakog izlaganja, bilo da je ono informativno ili formativno, dana je mogućnost postavljanja pitanja ili komentara i svjedočanstva. Manje više sva su pitanja bila vezana uz unutarnji život samostanâ: preopterećenost poslovima, briga za uzdržavanje te odnosi OSC – OFM. Za vrijeme rada po jezičnim skupinama moglo se pristupiti pojedinoj temi podrobnije i otvorenije. Osobno sam imala veoma koristi u spontanim razgovorima s mnogim sestrama i braćom, gdje smo otvoreno izmjenjivali iskustva, postavljali pitanja i očitovali svoje bojazni i nade.

Kao što je rekla jedna sestra na Kongresu, doista, veliko je naše zvanje, čak i zemljopisno i brojčano. Živjeti desetak dana sa šezdesetak sestara različitih kultura, običaja, narodnosti i jezika, koje ipak žive isti *Oblik života*, bilo je doista veliko i lijepo iskustvo. Jednostavnost i ljestvica liturgije tih dana, tolike geste pažnje i iskrena jednodušnost dali su nam poticaj da se vratimo u svoje zajednice s vjerom da s Gospodinom možemo učiniti velike stvari. To je uvod u godinu vjere koju je papa Benedikt XVI. najavio i koja je također bila tema naših razgovora.

Završna poruka koju smo mi, sudionice Kongresa, izradile i izglasale i uputile svim sestrnama klarisama po čitavome svijetu, sažetak je onoga što smo zajedno promišljale i o čemu trebamo nastaviti promišljati u našim zajednicama: dati novi polet našemu životu, otkriti svoje poslanje (a to je upravo živjeti naš poziv Siromašnih sestara), posvetiti veću pozornost formaciji te poraditi oko zajedništva OSC i OFM, koji dijele bitno isti poziv.

Važnost ovoga kongresa potvrđuje: dopuštenje Kongregacije za Posvećeni život i Družbe apostolskoga života koje je podijelila Generalnome ministru da može sazvati predsjednice na kongres; blagoslov koji nam je uputio Sveti Otac, a koji nam je bio podijeljen na kraju euharistijskoga slavlja u našem samostanu-majci, svetome Damjanu, te izlaganje prefekta Kongregacije za Posvećeni život, mons. Joaoa Braza de Aviz.

Osobno zahvaljujem sestrama svoje zajednice u Zagrebu, sestrama u Požegi, sestrama iz drugih naših samostana klarisa, mnogoj braći franjevcima i sestrama franjevkama, kao i braći i sestrama Franjevačkog svjetovnog Reda na poticajima, dobrim željama, pomoći, savjetima i otvorenosti za budućnost koju imamo graditi zajedno, kao jedna duhovna obitelj.

Generalni
ministar OFM,
fra José
Rodríguez
Carballo,
predaje
s.M. Tarziciji
Čičmak OSC
Pravilo sv.Klare
i ikonu

Napomena:
Sva događanja
na Kongresu
dostupna su na
adresi:
www.ofm.org

zajedno

Izdaje:

Vijeće franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Tajništvo: Prilaz Gjure Deželića 75, HR-10000 Zagreb,
tel.: (01) 3765-061, faks: (01) 3765-062, mob.:098/9244-901,
e-mail: vfz-tajnistvo@zg.hinet.hr

Odgovara: dr. fra Ivan Sesar OFM, predsjednik Vijeća

Uređuje: Anto Matković, tajnik Vijeća

